

SZOLGÁK VAGY BARÁTOK

Isten, más szemszögből

GRAHAM MAXWELL

ILLUSZTRÁCIÓ: SUSAN KELLEY

A legnagyobb kegyetlenségek közül sokat a vallás nevében követtek el. Úgy tűnik, minden attól függ, hogy az ember milyen Istent imád. A zsarnok, kegyetlen istenek olyan embereket alkotnak, mint ők maguk. Milliók, akik nem látták értelmét egy ilyen Isten imádatának, egyszerűen elfordultak Tőle.

Milyen embert alkot egy barátságos Isten, Aki semmit sem értékel jobban, mint az egyéni szabadságot; egy olyan Isten, Aki követőit nem szolgálainak, hanem inkább barátainak tekinti?

A Szolgák vagy barátok? egy újabb pillantást vet a bizonyítékokra. Vajon a Biblia Istene barátságos-e, és kész-e arra, hogy helyreállítsa az ember tekintélyét és önbecsülését?

Ez nem egy elhamarkodott tanulmány. A könyv egy 135 sorozatból álló utazáson alapul a Szentírásan keresztül (egy sorozat egy évig tartott – sokszor párhuzamosan több sorozat – a Biblia 66 könyvét egyenként tanulmányozva), több ezer emberrel, fiatallal és időssel. Ezeken az utazásokon, semmi sem kerülte el a figyelmünket – még a „homályos beszéd” és a legfélelmetesebb történetek sem.

118 különböző országban élő bibliaolvasó emberek kérdései és észrevételei járultak hozzá a *Szolgák vagy barátok?* előkészítéséhez.

ELŐSZÓ

Hallottál valaha olyan királyról, aki kijelenti az alattvalóinak, hogy többé nem szolgaként bánt velük? Ehelyett – ha ők is akarják – bizalmába fogadja őket, mint megbízható barátokat. Az uralkodó világosan meg akarja értetni, hogy nem vágyik vak, gondolkodás nélküli, szolgai engedelmességre. Sokkal inkább intelligens, szabad együttműködésre vágyik. És hogy ezt megvalósítsa, felajánlja, hogy uralkodásának dolgaival kapcsolatosan mindenről értesíti népét.

A Biblia feljegyezi, hogy Jézus tett egy ilyen hihetetlen ajánlatot a tanítványainak, mielőtt visszatért volna a mennybe, hogy visszavegye teljes királyi hatalmát. János Jézussal volt, amikor ezt az ajánlatot tette, és lejegyezte evangéliumában, a 15. fejezet 15. versében. „Többé nem mondalak titeket szolgálknak – mondta Jézus –, mert a szolga egyszerűen azt teszi, amit neki parancsolnak. Én inkább barátaimnak mondalak, mert azt szeretném, hogy mindent megértsetek.”

Az a valaki, Akit a Biblia „Királyok királyának és Urak urának” nevez, nem a szolgálként, hanem a barátaiként akar látni bennünket. Számomra ez a legjobb hír, amit evangéliumnak nevezünk. Gondolkodjunk el azon, hogy mit árul el ez egy olyan valakiről, mint Isten, és milyen lehet egy ilyen Istennel élni az örökkévalóságon át!

Majdnem ötven év főiskolai és egyetemi Biblia tanítás alatt, a legnagyobb örömöm az volt, hogy egy éves kurzusokat vezettem, amelyek abból álltak, hogy végigolvastuk az Ó- és az Újszövetség mind a hatvanhat könyvét. Ennek az volt a célja, hogy megtanuljuk, hogyan tekintsük a Bibliát egységes egésznek, és hogy az egyes részei hogyan viszonyulnak a nagy központi témához – magához az Istenről szóló igazsághoz.

Ha visszatekintek a több mint 135 ilyen utazásra a hatvanhat könyvön keresztül, van egy szakasz, amely sokkal világosabban kitűnik a többi közül, ahogy kinyilatkoztatja a legfontosabb igazságot Istenről – ami egyben egy kulcs is a Biblia többi részének és Isten tervének a megértéséhez, hogy helyreállítja a békét a világmindenségben. Ez nem más, mint az Ő ajánlata, hogy barátunk lesz, ahogy János 15:15 feljegyzi.

A *Szolgák vagy barátok?* célja, hogy átgondoljuk azt a messze ható és egyes keresztények számára oly vágyott következményét Isten világosan kijelentett vágyának, ami több az alárendelt szolgáltnál: a bizalmas barátság szabadságát.

FÉLNÉL ISTENNEL TALÁLKOZNI?

„Félnél Istennel találkozni?”

„Igen, borzasztóan.”

„De miért?”

A skót sírásó az esőben állt több ezer sírkő között, amelyek körülvették az ősi Kirk-et¹, ahol vasárnapi iskola vezetőként is dolgozott.

„A Bibliában található sok borzasztó történet miatt.”

Ezt a kérdést feltettem mindenféle embernek szerte a brit szigeteken. Ez része volt egy 13.000 mérföldes utazásnak keresztük-kasul a gyönyörű Anglián, hogy feltárjuk, hogy az

egykor annyira mélyen keresztény országban ma miért járnak olyan kevesen rendszeresen templomba, és vallják meg az Istenbe vetett hitüket.

Megkérdeztem egy istenfélő asszonyt, aki egész életét arra szentelte, hogy Bibliát tanított a gyermekeknek: „Félnél-e Istennel találkozni?”

„Egyáltalán nem!”

„Miért nem?”

„A csodálatos történetek miatt, amik Isten szeretetéről szólnak.”

„És mi a helyzet a rémisztő történetekkel a Bibliában?”

„Mi nem foglalkozunk a Biblia kegyetlen történeteivel. Inkább a szeretetteljeseket hangsúlyozzuk.”

„De mi a helyzet a tűznek távával ott a Jelenések könyvében?”

„Hát mi a gyermekekkel nem foglalkozunk a Biblia utolsó könyvével.”

---

¹ A skót templom neve

„És mi a helyzet Mózes első könyve özönvizével, amikor Isten nyolc ember kivételével mindenkit vízbe fullasztott?”

„Ó, hát a gyermekeknek nem okoz ez nehézséget. Jó igazságérzetük van és kimondottan kedvelik azt, ahogyan Isten megmentette a nyolc embert a bárkában.”

A sírásó és a bibliatanító nyilvánvalóan nincsenek azok között Angliában, akik elhagyták a kereszténységet – azt a kereszténységet, amelyet ők ismertek –, de a sok emberről elmondható, hogy a „Biblia kegyetlen” történetei – ahogy a tanító megfogalmazta – elfordították Istentől és az egyháztól.

Gyakran hallok utalásokat a pokol borzalmaira és arra, hogy teljesen lehetetlen egy olyan istenben bízni, aki az örök pokol gyötrelmeinek a fenyegetésével követel meg engedelmisséget. Ahogy egy Shakespeare-t játszó színésznő felháborodottan panaszkodott: „Az egyéb vallások istenei kevésbé kegyetlenek, mint az Ószövetség Istene!” Borzongva emlékezett vissza azokra az istenekre, akiket gyerekként megismert, de még nem talált olyan megbízhatót, akivel kicserélhette volna őket.

Az angolok viszont igen barátságos emberek, ahogy mindig is ismertem őket. Az otthon és a család még mindig a társadalom középpontját képezik. De azt a melegséget és barátságot, amit a családok egykor a templomban találtak meg, most máshol keresik. Az egyik ilyen kedvenc hely a közeli kocsmá (pub).

„Miért üresek a templomok, és miért vannak tele a kocsmák?”

„Jobb a kiszolgálás, gondolom” – válaszolt gyorsan a nyugdíjas londoni fagyaltárus, ahogy botjára támaszkodott a bedeszkázott templom udvarán, amelyet reményei szerint hamarosan megvásárol és otthonává alakít.

„Félne-e találkozni Istennel?”

„Miért kellene félnem? Senkitől sem félek. Mellesleg mindig tisztességes ember voltam, soha nem rúgtam bele senkibe, amikor bajban volt.”

„Járt ebbe a templomba, mielőtt bedeszkázták volna?”

„Évek óta nem voltam templomban. Gyermekkoromban jártam a vasárnapi iskolába, de ezt kényszer hatására tettem.”

„Ki kényszerítette?”

„Anyám.”

A nyugdíjas fagyaltárushoz hasonlóan, sokan beszéltek édesanyjukról és nagymamájukról, akik gondoskodtak arról, hogy látogassák a vasárnapi iskolát, de ahogy idősebbek lettek, a meg nem válaszolt kérdések kiábrándultsághoz vezettek –

ez egy gyakori kifejezés, amit hallottam: „kiábrándultam (csalódtam) a Bibliában, az egyházban és Istenben.” Egy olyan országban, amely olyan sokat tett a Biblia terjesztéséért, az egyik könyvesbolt tulajdonosa ezt mondta: „Jó, ha két Bibliát el tudok adni egy év alatt!”

Sokan szeretnék, ha még tudnának hinni

Annak ellenére, ahogy személyek és családok megfogalmazták hitetlenségüket, éreztem bennük a csendes reménykedést, hogy lennie kell valakinek, Akiben megbízhatnak, egy Isten, akinek cselekedetei értelmesek lehetnek számukra.

„Vágyik-e néha arra, hogy hinni tudjon?”

„Igen” – válaszolt tétovázás nélkül a jó szónoki képességekkel rendelkező író-kommentátor, aki kisfiúként minden vasárnap nem kevesebb mint három templomba is elment, és még mindig kívülről emlékezett bibliai szakaszokra. „De egyszerűen nincsenek bizonyítékok” – mondta.

Egy kis ívelt hídon Stratford-upon-Avon-ban, Shakespeare városában egy izmos motorossal beszélgettem, aki azt mondta, hogy soha nem hitt Istenben.

„Olvasta valaha a Bibliát?”

„Nem.”

„Járt-e templomba?”

„Nem.”

„Amikor életünk végéhez érünk, majd meglátjuk, hogy létezik-e Valaki ott a másik oldalon.”

„Igen, így van.”

„Ha úgy alakul, hogy mégis van Isten, mit gondol, félne-e tőle?”

„Nem. Ha van Isten, akkor Ő egy lenne a »srácok közül«” (a lad=srác egy barátságos kifejezés arra a valakire, akivel az ember szeret lenni, akiben megbízhat). Ezt nem tiszteletlenül mondta, mert komolyan megjegyezte, hogy addig, amíg valami biztosat nem tudunk Isten létezéséről, az a legkevesebb, hogy jót gondoljunk felőle. „Nincs valódi pokol” – folytatta –, a pokol az emberek. Olyan emberek, akik nem rendesek egymással.”

A kemény kinézetű, de finom lelkű motoros úgy tűnt, hogy elfogadna egy olyan jó hírt, hogy valóban létezik egy olyan Isten, amelyet ő körülírt. Egy azonban biztos: vannak olyan széles körben elterjedt elképzelések Istenről, amikkel ő képtelen lenne megbarátkozni.

Akár részesültek vallási neveltetésben, akár nem, sokan, akik azt vallották, hogy nem hisznek Istenben, bizonytalanul ugyan, de beszéltek egy távoli, de barátságos erőről: „Ő egy jó szándékú légnemű jelenlét” – fogalmazott egy fiatal anyuka, könnyed kézmozdulattal, ahogy visszaemlékezett gyermekévei vasárnapi iskoláira, amelyeken részt vett.

Találkoztam egy barátságos családdal Anglia észak-nyugati részén, akik a tengerpart közelében sétáltak. Az anyuka szomorúan beszélt arról, ahogyan fokozatosan hátat fordítottak a keresztény istentiszteletnek és hitnek: „Isten és a gyülekezet nagyon messze állnak tőlünk” – magyarázta. „Már nem jelentenek nekünk semmit.” Annak ellenére, hogy évekig jártak a templomba és a vasárnapi iskolába, a családból senki sem emlékezett egyetlen bibliai történetre sem.

„Milyennek kellene lennie Istennek ahhoz, hogy újra imádni tudja?”

A tizenegy éves Lorraine csendesén válaszolt: „Egy olyan valakinek kellene lennie, akiben megbízhatok, és akiben soha nem csalatkozom.”

Van-e valaki, akiben megbízhatunk?

Semmi jó nem származna abból, ha megpróbálnánk úgy elintézni a dolgot, hogy idézzük a Biblia állításait. A Biblia képe Istenről – legalábbis ahogyan ők látták –, oda vezette őket, hogy kételkedjenek kijelentéseiben. A kedves történetek idézgetése nem lenne elegendő ahhoz, hogy elnyomja a Biblia „kegyetlen aspektusait.” Melyik szakaszok mondják el valóban az igazságot? Sok gondolkodó ember számára a Biblia elvesztette tekintélyét, mivel nem mindig tűnik ésszerűnek.

Egy sikeres üzletember felesége kereste a szavakat, hogy leírja az Istenről alkotott képét: „következetlen, önkényes” – kezdte, aztán végül megállapodott annál, hogy „könyörtelen” de – folytatta – „miért ne tartanánk meg a kereszténység értékeit, olyanokat, hogy szeressük felebarátunkat, mint önmagunkat, csak éppen a keresztények Istene nélkül?” Sokakhoz hasonlóan, ő is egy vasárnapi iskolában nőtt fel, most viszont – valahogy restelkedve – önmagát ateistának titulálta.

Nemrégiben Erzsébet királynő nyilvánosan megjegyezte, hogy Anglia népe semmit sem értékel jobban, mint az egyéniséget és a szabadságot. Évszázadokon át védelmezték – időnként saját életük kockáztatásával – azt a szabadságot, hogy a saját maguk választotta templomban imádják Istent. Ma ugyanazt a szabadságot úgy gyakorolják, hogy távol maradnak.

Istent, a Bibliát és az egyházat nem a féltve őrzött szabadságuk fenyegetéseként látják, hanem egyszerűen olyan valaminek, ami nem időszerű; ami a jobbágyok és arisztokraták letűnt korához tartozik, amikor a szabadság csak egyesek kiváltsága volt és a hatalmasok kihasználták a szegények hiszékenységét.

Szerte Angliában ott vannak az emlékei azoknak az éveknek, amikor a kereszténység nagyobb tekintélynek örvendett, de ezek nemcsak az egyéni bátorság és hit emlékművei, hanem a hosszú, sötét történelemé is, amikor megpróbálták a vallással – beleértve a keresztény vallást is – korlátozni az egyéniséget és szabadságot, gyakran barbár eszközökkel is.

Chesterben, Wales és Anglia határához közel van egy egyszerű kő emlékmű az út mellett, amely segít emlékezni arra, hogy a kereszténységnek nem csak egy ága gyakorolt kegyetlen elnyomást. A felirat beszámol arról, hogy George Marsh-ot, a protestáns egyházfit a helyszín közelében elégették az igazságért, Vérengző Mária (Bloody Mary) uralkodása idején 1555-ben. Egy másik emlékmű is van itt, John Pleasingtoné, a római katolikus papé, akit a protestánsok öltek meg itt 1679-ben és akit 1970-ben szentté avattak. Mind a két eretneket a keresztény Isten nevében végezték ki, és a tömegeket, akik szerettek részt venni az ilyen eseményeken nem hibáztathatjuk azért, hogy zavaros képük volt Istenről és félelemmel viszonyultak hozzá.

Még a közelmúltban, a sokkal felvilágosultabb időkben is sok ember gondolatában Isten, a Biblia és az egyház nem mozdítja előre a szabadság méltóságát és az egyén értékét. Mivel nem találtak semmi értelmeset a kereszténységben, sokan Istent és a vallást egy szintre teszik Stonehenge-dzsel, a londoni Tower-rel, mint ami hozzá tartozik Anglia színes kulturális örökségéhez, amit meg kell őrizni, kincsként el kell raktározni, de nem a mai élet részeként.

Ez a keresztény kor vége?

Ahogy egy másik motoros mondta Stratford-ban: „Hittem egy barátságos Istenben, amikor kisfiú voltam a vasárnapi iskolában. De most már nincs szükségem rá.” Olyan sokan osztják ezt a nézetet, hogy már általánossá vált a keresztény éra végétől beszélni Nagy-Britanniában és Európa nagy részén is.

„Nem kell templomba mennünk azért, hogy jóra való emberek legyünk²” – jegyezte meg Barry a hentes, ahogy tűzpiros kisteherautójára hajolt. Amikor megkértem, hogy

---

² Az angol decent azt jelenti, hogy jól viselkedő, tisztelettudó és kedves ember

nevezze meg az üzletével átellenben levő impozáns templomot, csak nevetett és csóválta a fejét. „Maga nem a megfelelő emberrel beszél. Nem hiszek Istenben, és soha nem megyek templomba.” De Barry tényleg egy „jóraloló” ember jegyeit mutatta.

Amikor a kereszténység sokkal dominánsabb volt, az ember elvárhatta volna, hogy a különböző keresztény nézeteket valló emberek sokkal „jóralóbbak” és tisztelettudóbbak legyenek egymás iránt. De ahogy a jeles oxfordi könyvtáros – aki egy odaszentelt keresztény ember – megjegyezte: „Egy jó dolog mondható el a vallás visszaeséséről Angliában, hogy az emberek sokkal toleránsabbak lettek egymás iránt.”

Mekkora csalódást okozhat Istennek az, hogy sok jóraloló ember Angliában és szerte a világon Őt a kevésbé szabad és kevésbé civilizált időszekkal azonosítja! Mennyire vágyhat arra, hogy ezek az emberek meghallják az Ő Fiának hihetetlen ajánlatát, amit majdnem kétezer évvel korábban tett: „Többé nem nevezlek szolgáknak. Inkább barátaimnak tekintelek benneteket!”

Melyik kormány lehet civilizáltabb, melyik társadalom lehetne sokkal szabadabb, mint az, amelyet János 15:15 Istene ural?

AZT SZERETNÉM, HOGYA BARÁTAIM LEGYETEK

Azok a szavak, amelyeket Jézus a tanítványainak mondott azon

az estén ott a felházban³, arám nyelven hangoztak el. János görögül jegyezte le, és itt van a pontos magyar fordítása: „*Többé nem nevezlek titeket szolgáknak...*” A görög szó valójában „rabszolgát” jelent, de valahogy visszariadunk ettől a keményebb kifejezéstől. „*Többé nem nevezlek titeket szolgáknak (vagy rabszolgáknak), mert a szolga nem tudja, hogy mit tesz az ura. Hanem barátainnak nevezlek, mert mindent, amit az Atyától hallottam, megjelentek nektek.*”

Figyeljük meg a különbséget, amelyet Jézus szolga és a barát között meghatároz. A szolgának nem előjoga érteni mestere ügyeihez. Csak azt kell tennie, amit neki megparancsoltak. Nincs kérdés. Nincs gondolkodás, csak „igen Uram; ha te így mondod Uram.”

Hogy világossá tegyük, Ő nem akart ilyen vak engedelmességet. Jézus emlékeztette a tanítványokat arra, hogy Ő mindent elmondott nekik, amit csak lehetett az Atya dolgairól. Ez lehetővé tette számukra, hogy azt adjanak Neki, amit valóban szeretett volna –, egy bizalmas barát szabad együttműködését.

De nem lenne sokkal helyénvalóbb számunkra, gyenge, bűnös halandók számára belenyugodni abba, hogy kérdések nélküli, engedelmes szolgák legyünk? Tulajdonképpen Pál Római levelének egy szakaszát sokan arra használják, hogy alátámasszák azt a gondolatot, hogy a hűséges szolgák sohasem vetemednek arra, hogy megkérdőjelezzék Isten kifürkészhetetlen útjait. Róma 9:20-ban az apostol válaszol egy nyilvánvalóan összezavarodott és ingerült kérdezőnek:

„kicsoda vagy te óh ember, hogy versengsz az Istennel? Avagy mondja-e a készítmény a készítőnek: Miért csináltál engem így?”

Egy ilyen hirtelen elutasítás véget vet minden megértési kísérletnek. És ez teljesen elfogadhatónak tűnik egy emberi lény részéről. „Csak mondd meg nekünk, hogy mit higgyünk, és mi elhisszük. Csak mondd meg, hogy mit tegyünk, és mi azt fogjuk tenni.” Ez azonban szolgai beszéd, és nincs összhangban a Jn 15:15-ben felajánlott barátsággal és megértéssel. Ennek ellenére hányszor hallottam idézni Róm 9:20-at teológiai vitákban – amelyet azért tettek, hogy gyorsan lezárják a vitát.

Nagyon fontos – mi több, lényeges –, hogy ezt a szakaszt mindig tágabb összefüggéseiben olvassuk. Római levelének első nyolc fejezetében⁴ Pál elmagyarázza azt, hogy Isten felajánlja a barátság és a megváltás szabadságát mindenkinek, akik úgy döntenek, hogy bizalmukat Belé vetik. Mindenki egyenlő mértékben jogosult rá fajtól, nemzetiségtől, nemtől és társadalmi helyzettől függetlenül – mivel Isten mindenkinek Atyja.

---

³ ez egy emeleti szoba volt, ahol Jézus a tanítványaival együtt elfogyasztotta a húsvéti vacsorát - Lk 22:12-13

⁴ An old English term for letter

„De ez nem igazságos” – ellenkezett valaki Pál hallgatóságában. „Isten ezt az ajánlatot Ábrahám atyánknak tette, és csak Ábrahám leszármazottai jogosultak egy ilyen megtisztelő előjogra.”

Pál egyetért, de tovább lép, és azzal érvel, hogy Ábrahám nem minden leszármazottja fogadta el Isten kegyelmes ajánlatát. Ábrahám atyánk igazi leszármazottai mindazok, akik Ábrahámmal hasonlóan úgy döntöttek, hogy Isten bizalmas barátai lesznek.

„Ez nem igazságos és nem is fair” – jön a tiltakozás.

„Egyszerű emberi lényként mered megmondani Istennek hogyan és hogyan ne vezesse a világegyetemet?” – válaszol Pál Róma 9:20-ban. Istennek, mint a világmindenség alkotójának nyilvánvalóan megvan a szuverén joga ahhoz, hogy úgy működtesse a világegyetemet, ahogyan neki tetszik. A jó hír azonban az, hogy Ő változatlanul elkötelezett amellett, hogy a szabadság és a barátság légkörében tegye, és minden gyermekét meghívja, hogy legyen részese ennek.

Róma 9:20-nak nem az a célja, hogy elbátortalanítsa, vagy megakadályozza a tiszteletudó érdeklődést és baráti megértést. Inkább a csodálat kifejezése, hogy valaki tud olyan végtelenül szemtelen lenni – hogy ne mondjuk irracionális – hogy megkérdőjelezze Isten jogát ahhoz, hogy ilyen csodálatos módon irányítsa a világegyetemet.

Természetesen, megállhatsz egy kicsit, hogy elgondolkodj azon, hogy egyszerű emberként, hogyan kerülhetünk igazi barátságba egy olyan valakivel, Aki annyira végtelenül fölöttünk áll hatalomban és méltóságban, hogy a Biblia azt mondja, hatalmas angyalok borulnak térdre alázattal Előtte?⁵ Hogyan lehetünk szoros barátságban egy ilyen hatalmas lénnel?

Vagy Jézus Jn 15:15-ben csak az Ő alázatos és megközelíthető voltáról beszél, ahogyan emberként közöttünk élt? Beleérthette azt a Valakit is, akit Atyának nevezünk? Van egy kedvenc énekünk: „Ó, mily hű barátunk Jézus...” De hallottuk-e már azt, hogy: „Ó, mily hű barátunk az Atya”?

Jézus felkészítette erre a tanítványait. „Ha láttatok engem, láttatok az Atyát. Ha megbíztok bennem, akkor megbíztok az Atyában is.” Ezt pontosan az előtt mondta, mielőtt barátságot ajánlott volna nekik.⁶ Aztán egy kicsit később hozzátette: „*maga az Atya szeret titeket.*”⁷

---

⁵ Lásd: Jelenések 7:11-12

⁶ Lásd: Jn 12:44-45; 14:9; 15:15

⁷ Lásd: Jn 16:27

Mellesleg, kicsoda Jézus egyáltalán? A Biblia nagyon sok helyen úgy beszél róla, mint Istenről, magáról a Teremtőről. De sehol sincs világosabban kijelentve, mint abban a szakaszban, amelyet minden karácsonykor éneklünk Händel Messiásában.

*„Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán lesz, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének!”*⁸ Mi tudjuk, hogy ki a Békesség fejedelme. Ő, aki Erős Isten és Örökkévalóság Atyja is! Ez a Valaki, aki nem a szolgáinak, hanem a barátainak akar nevezni bennünket.

„Isten megmondta” - el van intézve!

Vajon a Biblia nem beszél arról rengeteg helyen, hogy legyünk engedelmes szolgák – és ezekhez a jutalom és a büntetés listáját is csatolja? Ez igaz. Az én megfigyeléseim szerint sok hűséges szent a „szolga-szakaszokat” kedveli. Ezért megpróbálnak úgy viselkedni, ahogy hitük szerint egy hűséges szolgához illik. Ők nem tesznek fel kérdéseket. Nem keresik a dolgok értelmét.

Még azt is mondják: „A hitnek nincs szüksége magyarázatra.” Felteszik a híres lökhárító feliratot: „Isten mondta, én elhiszem, és ezzel el van intézve!”

Éveken keresztül vallásos vezetők előnyben részesítették a hívők Istennel való kapcsolatának szolgai modelljét. Kijelentették, hogy ők Isten képviselői, tekintélyüket ebből a megértésből eredeztetik, és elvárják saját követőiktől, hogy hűséges szolgaként viszonyuljanak hozzájuk. És emlékezzünk arra, hogy a szolgák nem teszik fel a „miért” kérdést. A szolgáknak nincs szükségük magyarázatra. A szolgák csak engedelmeskednek.

Jim Jones⁹ meggyőzte erről követőit, mire kilencszázan engedelmesen megitták a cianidot, és mind a kilencszázan meghaltak. Bárcsak feltettek volna néhány kérdést, mert akkor sokan a Népek temploma tagjai közül még ma is élnének, de vak hittel alávetették magukat demens vezetőjük követeléseinek és feláldozták magukat 1978-ban egy vallásos tömeggyilkosságban Guyana dzsungelében.

„Legyél a barátom, mert ha nem, elpusztítalak!”

Azok számára, akik olvasták a Biblia sok pusztulással kapcsolatos figyelmeztetését, természetesen felvetődik a kérdés: Hogyan lehetünk barátságban valakivel, aki

---

⁸ Ésa 9:6

⁹ Jim Jones egy vallásos szekta vezetője volt, amely tömeges öngyilkosságot követett 1978-ban Guyana dzsungelében

azzal fenyeget, hogy halálra éget bennünket, ha nem engedelmeskedünk? Ezt mondja Isten: „legyél a barátom, vagy elpusztítalak?”

Amikor Nabukodonozor kiadta a parancsot: „Térdre borulni, vagy bedoblak az égő tüzes kemencébe”¹⁰ tudta, hogy ez jobb, mintha ezt mondta volna: „Mondjátok el, hogy mennyire nagyon szeretlek engem, vagy bedoblak a tűzbe.” *Térdre kényszerítheted az embereket, de nem kényszerítheted őket arra, hogy legyenek a barátaid.*

„Szeress engem, vagy elmehetsz!” Love Me or Leave Me!”

Valamikor kaptam egy Valentin napi képeslapot a híres rajzfilm macskáról, Garfieldról készült illusztrációval. Az általában ingerlékeny Garfield a tenyerében tartja a szívét és meggyőzően ezt mondja: „A te választásod, hogy szeretsz... vagy tovább állsz!” Nos, ez a módja annak, hogy nyerj egy barátot, ugye? De ha kinyitod a képeslapot, belül így fenyeget: „Ha rosszul döntesz, kitöröm a kezedet!”

Leszel a szerelmem, vagy kitöröm a kezedet? Ez abszolút nevetségesnek hangzik. De akkor hogyan magyarázod *A jelenések könyve* 14. fejezet hármasként üzenetének félelmetes figyelmeztetését Jn 15:15 barátságot felajánló szakaszának fényében? Ezt mondja Isten: „Amit a leginkább akarok az, hogy szeressetek és legyetek az én barátaim, de ha ezt nem kapom, kínozni foglak örökkön örökké. Kedvesnek és megnyerőnek találod ezt? Vagy rendben van az, hogy kérdéseket tegyünk fel azzal kapcsolatosan, hogy ez mit jelenthet? A szolgák nem kérdeznek. A barátok igen. A barátok kedvesen és tisztelettudóan megkérdezik: „Miért?”

„Kérdezz a saját felelősségedre!”

Van egy másik Garfieldos képeslapom is, amelyen Garfield egy kalapácsot tart felemelt mancsában, miközben vészjóslóan figyelmeztet: „Kérdezz a saját felelősségedre!” Szomorú, hogy egyesek Istentől ugyanezt a figyelmeztetést vélik hallani. Úgy gondolom, sokkal kockázatosabb *nem* kérdezni, ellenkező esetben ott találhatjuk magunkat, hogy cianidot iszunk Jim Jones-szal.

A Biblia módszere az, hogy bizonyítékokat szolgáltat, amelyek segítségével a kérdező barátok megalapozhatják megértésüket. Ezért elvárhatjuk, hogy a Biblia olyan példákat szolgáltatson, amelyek bizonyítják, hogy mennyei Atyánk hogyan viszonyul gyermekei komoly kérdéseihez.

Ábrahám Isten barátjának nevezetett

Gondoljunk Ábrahámra! Amikor Isten leszállt, hogy elpusztítsa Sodomát és Gomorát, először egy kitérőt tett, hogy elmondja öreg barátjának, hogy mit készül

---

¹⁰ Lásd Dán 3. fejezetét

tenni.¹¹ Nos, ezt mondta Ábrahám: „Ki vagyok én, hogy megkérdőjelezzem Isten kifürkészhetetlen útjait? Nagyon jó Uram. Kimegyek a domboldalra, hogy megnézzem, hogyan égnek el?”

Nem!

„Isten, ahogy ismerlek, nem veszítenéd el a várost, ha lenne benne ötven jóra való ember, vagy negyven, vagy harminc, vagy húsz, vagy még ennél is kevesebb. Bocssás meg Uram, ha tiszteletlennek tűnök, de az egész föld bírása nem azt tenné, ami helyes?”¹²

És Isten haragosan válaszolt: „Nos, ez a vége a barátságunknak. Soha nem tapasztaltam ilyen szemtelenséget?”

Épp az ellenkezője történt!

„Bizonyára te az én megértő barátom vagy, hogy így beszélsz. Ezért a bizalmas barátság mintájává teszek az egész Szentírásban.” És ez így is van, úgy az Ó-, mint az Újszövetségen, ahol Ábrahámot úgy említi, mint Isten legjobb barátját, azt a valakit, aki meg merte kérdezni Őt, hogy „miért?”

Isten úgy tudott beszélni Mózesrel, ahogy egy ember a beszél a barátjával

Később ezt mondta Isten Mózesnek: „Torkig vagyok ezzel a néppel. Állj félre, hadd pusztítsam el őket. Téged pedig nagy nemzetté teszek.”¹³ Mózes erre így válaszol: „Nagyon jó Uram. Ki vagyok én, hogy megkérdőjelezzem kifürkészhetetlen útjaidat? És nagyra értékelem az ajánlatodat, hogy nagy néppé teszel engem?”

Semmi ilyesmit nem tett.

„Isten, ahogy én Téged ismerlek, nem tennél ilyet, mert ha ilyet tennél, tönkretennéd hírnevedet. Az egyiptomiak meghallanak, és azt feltételeznék, hogy túl gyenge voltál ahhoz, hogy népedet bevezesd az ígért földjére. Istenem, ahogy én Téged ismerlek, egyszerűen nem tennéd meg!”

„Ki ismer engem olyan jól, mint te Mózes? Te tényleg a barátom vagy. Ezért tudok veled olyan világosan beszélni, szemtől-szemben, ahogy egy ember beszél a barátjával.”¹⁴

---

¹¹ Lásd: 1 Móz 18

¹² Lásd: 1 Móz 18:25

¹³ Lásd: 2Móz 32:7–14; 4Móz 14:11–19

¹⁴ Lásd: 2Móz 33:11; 4Móz 12:8

„Köszönöm Jób, hogy a barátom vagy!”

Aztán ott van Jób. Istentől való látszólagos elhagyatottságában így kiáltott fel: „Isten, te és én olyan jó barátok voltunk. Nagyon sokat beszélgettünk egymással. Most miért nem beszélsz velem? Kérlek, mondd el, mi a baj!”¹⁵

Elihú és a másik három jó szándékú, de „nyomorult vigasztaló”¹⁶ eljöttek Jóbot tanácsolni. Elihú ezt mondta: „Én nem merném kérni, hogy beszéljek Istennel, nem akarok esélyt adni neki, hogy elpusztítson.”¹⁷ Amint látjuk, Elihú csupán egy remegő szolga volt.

De Jób így folytatta: „Akarom, hogy Isten szóljon hozzám. Kérlek, Isten, szólj hozzám, mert ha beszélgetnénk, megtudnám, hogy miért történik mindez velem.”¹⁸

Isten végül közbeszólt: „Igazad van Jób! A tanácsadóid nem ismernek engem olyan jól, mint te. Köszönöm Jób, hogy a barátom vagy. Köszönöm, hogy elmondtad nekem az igazat.”¹⁹

Ha a tanítványok elfogadták volna Jézus felajánlott barátságát, szabadnak érezhették volna magukat arra, hogy kérdéseket tegyenek fel Neki ott a felházban. Ilyen kérdéseket: „Ha azt akarod, hogy a barátaid legyenek, miért van olyan sok szolgálai beszéd a Bibliában? Mivel a szeretetet és a barátságot nem lehet megparancsolni, miért esik olyan sokszor szó a törvényről?”

„Mondd a testvérednek, hogy szereted!”

Bizonyára emlékszel olyan régmúlt esetekre, amikor megütötted kistestvéredet. Szokásos éleslátásával édesanyád azonnal tudta, hogy ki a hibás.

„Mondd a testvérednek, hogy sajnálod!”

De te egyáltalán nem sajnáltad. Az igazat megvallva, még egyet behúztál volna neki, de ott állt Anya, és Anya sokkal nagyobb, mint te vagy. Ezért ezt mondtad: „sajnálom”. És milyen üresen hangzott!

Aztán édesanyád még tovább rontja a helyzetet: „Mondd a testvérednek, hogy szereted!” Emlékszel arra, hogy hangzott?

Aztán a helyzet még rosszabb lett: „Puszild meg a testvérkédet!”

---

¹⁵ Lásd: Jób 29:1–4; 30:20

¹⁶ Lásd: Jób 16:2

¹⁷ Lásd: Jób 37:20 ERV fordítás

¹⁸ Lásd: Job 23:3–7

¹⁹ Lásd: Job 42:7-8

„Nem tudom.”

„Azt mondtam, puszild meg a testvéredet, egyébként nagy bajba kerülsz.”
Emlékszel annak a puszinak a minőségére?

Milyen szomorú lehetett Isten, amikor összegyűjtötte gyermekeit a Sínai-hegy lábánál²⁰ azért, hogy megparancsolja nekik, hogy szeressék Őt és egymást, és hogy többé ne gyilkolják egymást, ne erkölcstelenkedjenek, ne lopjanak, és ne hazudjanak. Amikor egy édesapának ezt kell tenni a gyermekeivel, bizonyára nagyon rossz állapot uralkodik a családban.

A szeretetet nem lehet megparancsolni

Ahogy Pál apostol magyarázza, a törvény a rossz tettek és bűnök miatt „adatott” (hozzá lett adva – az angol fordításban).²¹ Amit Isten tulajdonképpen adni akar gyermekeinek, a békét, szeretetet, boldogságot és a bizalomra épülő barátságot, nem lehet törvényhozással létrehozni, még kevésbé a félelem kényszerével. „Nem erővel és nem hatalommal, hanem az én Lelkemmel.”²² Csak a Szentlélek – a szeretet és igazság Lelke – munkája nyomán lehet az embereket meggyőzni arról, hogy szabad akaratukból adják Istennek, amit Ő akar.

Az embereket kényszerítheted arra, hogy a szolgálid legyenek, de nem kényszerítheted arra, hogy a barátaid legyenek.

Bárcsak a tanítványok kérték volna Jézust ott a felházban, hogy magyarázza el nekik azt, ahogyan a törvényt értelmezi! Annyira ellentmondásosnak tűnik a gyakorlat és a józan ész szempontjából megparancsolni az embereknek, hogy szeressék Istent és egymást. Azonban épp barátságának felajánlása előtt János 15:15-ben és közvetlen utána is megismétli a szeretet parancsát: „*ez az én parancsolatom, hogy egymást szeressétek, úgy ahogy én szeretlek titeket.*” „*Ez az én parancsolatom, hogy egymást szeressétek.*”²³

Aztán Jézus ugyanazon alkalommal hozzáteszi: „*Ti az én barátaim vagytok, mert azt teszitek, amit én parancsolok néktek.*”²⁴ Kipróbáltad-e már ezt valakin, akit akartál, hogy barátod legyen?

Mi történt volna, ha gyermekként az iskolában odamentél volna egyik diáktársadhoz és ezt mondtad volna: „A barátom lehetsz addig, amíg azt teszed, amit mondok?” Ha ez lenne az elképzelésed a barátságról, meglepődnék, ha lennének barátaid.

---

²⁰ Lásd: 2Móz 20

²¹ Lásd: Gal 3:19

²² Zak 3:4

²³ Jn 15:12,17

²⁴ Jn 15:14

Megtiszteltetés Isten szolgájának lenni

Ki az közülünk, aki oda merne menni Istenhez János 15:15 hihetetlen ötletével?
„Nem akarom, hogy ez után a szolgádnak neveztessem. Ragaszkodom ahhoz, hogy ezután a barátodnak hívj!”

Tulajdonképpen megtiszteltetés Isten szolgájának lenni. És milyen csodálatos lesz majd végül hallani: „*Jól vagyon jó és hű szolgám!*” De maga Isten az, Aki valami jobbat, sokkal jobbat ajánl – hogy legyünk az Ő barátai.

És ne is vegyük könnyelműen a lökhárító feliratot: „Isten megmondta, én hiszem, el van intézve!” Isten mondta: „többé nem nevezlek szolgáimnak, mert a szolga csak azt teszi, amit neki parancsolnak. Inkább a barátaimnak nevezlek, mert szeretném, ha megértenétek mindazt, amit tesztek.” Egy igazán jó és hű szolga engedelmes lesz a lökhárító feliratnak és nagyon komolyan veszi azt, amit Isten mondott arról, hogy mi az Ő elképzelése velünk kapcsolatban.

Én inkább szeretnék Isten barátja lenni

Isten szolgájának vagy barátjának tartod magad?

Talán ezt mondhatod: „Még ennél is jobbnak tarom magam. Én Isten gyermeke vagyok.”

Miért jobb Isten gyermekének lenni?

„Mert a gyermekeknek jogaik vannak, és én értékelem ezeket a jogokat, amelyeket Jézus olyan nagy áron vásárolt meg számomra.”

Ahogy egy ember mondta egyszer a szószékről: „Amikor bemegyek a mennybe és találkozok Istennel, Ő csodálkozni fog azon, hogy egy ilyen ember, mint én, hogyan került oda. És ekkor semmi mást nem kell tennem, mint bemutatnom a jogaimat. Ő nem kell, hogy szeressen engem. Csak annyit kell tennie, hogy meglássa a jogomat ahhoz, hogy ott legyek.”

Számomra ez szolgai beszéd. És nem is nagyon barátságos. Mindemellett ismerek olyan gyermekeket, akik nem barátai az édesapjuknak. Abszolón Dávid fia volt, ugyanakkor legádázabb ellensége is.²⁵

Így tehát azt mondom magamban, hogy én inkább Isten barátja szeretnék lenni, mint a gyermeke. De szerencsére mindhárom lehetünk. Nem kell választanunk.

---

²⁵ Lásd a történetet 2 Sám 15-18-ban.

Hiszem, hogy nagy megtiszteltetés Isten szolgájának lenni, főleg, ha hűséges szolgának bizonyulok.

Nagy előjog az is, hogy Isten gyermekének hívattassam.

De mindenekelőtt Isten barátja szeretnék lenni. Egy bizalommal teljes és megbízható barát.

NINCS BARÁTSÁG BIZALOM NÉLKÜL

Ha Isten a barátunk akar lenni, miért tűnik gyakran olyan barátságtalannak a Szentírásban? Vajon a Biblia nem tanítja azt, hogy ha egy ember azt akarja, hogy barátai legyenek, neki magának is barátságosnak kell lennie?

Úgy tűnik, hogy Péld 18:24 bizonyosan erről beszél, főleg a 1611-es *King James* fordítás szerint: „Annak az embernek, akinek barátai vannak, barátságosnak kell lennie, de van barát, aki ragaszkodóbb a testvérnél.”

A legtöbb ember valószínűleg felfedezte ezen példabeszéd első sorának igazságát saját tapasztalatából. Nem várhatod, hogy barátaid legyenek, ha te magad nem vagy barátságos. Azonban a bibliafordítók napjainkig vitatják, hogy ezt

akarta-e mondani a héber szerző. A különböző fordítások sokféleképpen adják vissza a példabeszéd első sorát.

Ragaszkodóbb a testvérnél

A második sor jelentésében viszont egyetértenek: „*az igaz barát ragaszkodóbb a testvérnél.*” Ebből az következik, hogy az első sorban szereplő barátban nem lehet megbízni, ezért sok fordítás ennek megfelelően adja vissza:

Van olyan barát, aki színleli, hogy barát, de van barát, aki ragaszkodóbb a testvérnél. (RSV, 1952).

Egyes barátok csak megjátsszák a barátságot, de az igazi barát ragaszkodóbb a legközelebbi rokonnál. (NRSV, 1989)

Egyes barátságok nem tartanak hosszú ideig, de vannak barátok, akik hűségesebbek a testvérnél. (GNB, 1976)

Amikor Jézus ajánlatot tett a barátságra tanítványainak, Ő csupán „megjátsszotta” a barátságot? Csak „színlelte” azt, hogy Ő barátságos? Nem lehet tartós barátság kölcsönös bizalom és megbízhatóság nélkül. Van-e jó okunk arra, hogy megbízzunk az Isten Fiában, abban a barátban, Aki ragaszkodóbb a testvérnél?

Hogyan érthetjük azokat a „félelmetes történeteket”, amelyek olyan visszataszítónak tűntek a skót sírásónak; a Bibliának azokat a „kegyetlen részleteit”, amelyeket az istenfélő bibliatanító vonakodott megbeszélni fiatal diákjaival? Vajon ezeket a szakaszokat úgy kell értenünk, mint amelyek egy félelmetes Atya jellemét írják le és nem a szelíd Fiút?

Lehet-e az Atya olyan, mint a Fiú?

Filep egyike volt azon kivételes helyzetet élvező tanítványoknak, akik hallották a Mester bizalmas barátságra való meghívását. Nyilvánvalóan őt is zavarta a látszólagos különbség Jézus barátságos volta és a feltételezett kép között az Atyáról, amelyet az Ószövetség fest meg Róla. „Jézus!” – mondta – „mutasd meg nekünk az Atyát és ezzel megelégszünk.”²⁶

„Hát nem voltam veletek egész idő alatt, és mégsem ismersz engem Filep?”

„De a mi kérdéseink nem rád vonatkoznak” – mondta Filep – „mi ismerünk és szeretünk Téged, Uram. És annak ellenére, hogy Isten Fiaként imádunk téged, nem félünk közel lenni Hozzád itt a felházban. Az Atya az, aki felől kérdéseink vannak. Arról az Istenről akarunk hallani, Aki mennydörgött a Sínai-hegyen, aki vízbe

---

²⁶ Lásd: Jn 14:8

fullasztotta az egész világot az özönvíz idején²⁷, aki elpusztította Sodoma és Gomora városait²⁸; aki megégette Nádábot és Abihút²⁹, és megnyitotta a földet a lázadó Kórén, Dátán és Abirám alatt³⁰, aki elrendelte Ákán és családja megkövezését³¹, és aki tüzet bocsátott le az égből a Kármel hegyén.”³²

„Jézus, lehet az Atya olyan, mint Te?”

És az Úr így válaszolt: „Ha igazán ismernél engem, ismernéd az Atyát is. Aki engem látott, az látta az Atyát. Hogyan mondhatod: »mutasd meg nekünk az Atyát?« Nem hiszed, hogy én egy vagyok az Atyával, és az Atya egy velem? Ha bennem megbíztok, megbízhattok abban is, Aki engem küldött.”

„És azokkal a felkavaró történetekkel kapcsolatban a fegyelmezésről és halálról” - folytathatta Jézus – „ne értsétek félre, mint ami azt jelentené, hogy az Atya kevésbé barátságos és megközelíthető, mint amilyennek engem megismertetek. Végül is én voltam az, Aki végigvezettem Izraelt a pusztában. Az én parancsolatom volt az, hogy kövezzék meg Ákánt!”

Pál értette ezt, amikor a kőszikla közismert jelképéről ezt írta: „mind ittak a természetfeletti kősziklából, amely követte őket utazásuk alatt – és a kőszikla Krisztus volt.”³³

Bárcsak Filep tovább kérdezett volna! Akkor a tanítványok sokkal több értékes magyarázatot hallottak volna, amit lejegyezhettek volna az evangéliumokban. Feltehette volna például ezt a kérdést: „Jézus, miért rendelted el Ákának és családjának megkövezését, most pedig azon fáradozol, hogy megakadályozd a paráznaságon ért asszony megkövezését? Miért mennydörögtél olyan hangosan a Sínai-hegyen, és miért beszélsz most olyan finoman?”

Sajnos a tanítványokat sokkal jobban érdekelte az, hogy ki kapja a legjobb helyet az asztalnál, és a legjobb pozíciókat az eljövendő királyságban. Így hát rajtunk van a sor, hogy kérdezzünk, és Jézus meghív bennünket, mint barátait, hogy jussunk el ennek a megértésére.

Miért emelte fel Isten a hangját a Sínai-hegyen?

Képzeld magad abba a helyzetbe, hogy jelen vagy azon a fenséges napon, amikor Isten lejött a Sínai-hegyre, hogy beszéljen gyermekeivel! Az egész hegy rengett az

---

²⁷ Lásd: 1Móz 6–8-at

²⁸ Lásd: 1Móz 18:16–19:29

²⁹ Lásd: 3Móz 10:1–11

³⁰ Lásd: 4Móz 16-ot

³¹ Lásd: Józs 7-et

³² Lásd: 1Kir 18-at

³³ 1Kor10:4

Úr jelenlététől. Volt ott villámlás és mennydörgés, tűz és füst és hangos trombitaszó.

És Isten azt mondta Mózesnek: „Tartsd vissza a népet. Ha valaki csak érinti is a hegyet, meg kell halnia. Akár állat, akár ember, meg kell kövezni, vagy le kell nyilazni. Ha valaki áttör, hogy meglásson engem, meg fog halni.”³⁴

Az emberek megijedtek: „A félelemtől remegve, messze álltak meg. Ezt mondták Mózesnek: »ha te beszélsz hozzánk, meghallgatunk; de félünk, hogy ha Isten szól hozzánk, meghalunk.«”³⁵

Mózes azonban biztosította a népet, hogy nem kell félniük, mert ő ismeri Istent, és Isten a barátja. Noha mindig a legmélyebb tisztelettel és hódolattal közelített Hozzá, nem félt. És az Úr beszélt Mózesrel „szemtől szemben, ahogy ember szokott a barátjával.”³⁶

Emlékezzünk arra, hogy milyen tisztelettel válaszolt Mózes Isten ajánlatára, hogy elhagyja Izraelt és őt teszi nagy néppé helyette!³⁷

A nép viszont Egyiptomtól a Sínai-hegyig a lehető legtiszteletlenebbül viselkedett, morgolódtak és panaszkodtak a Vörös-tengeri csodálatos szabadulás ellenére, és Isten csodálatos gondoskodása ellenére, hogy vízről és élelemről gondoskodott számukra. Hogyan tudná Isten megragadni a figyelmét egy ilyen népnek és tudná fenntartani annyi ideig, hogy kinyilatkoztassa nekik az igazságot önmagáról?

Finoman szóljon hozzájuk „szelíd és halk hangon”, ahogyan évekkel később tette Illéssel a hegy barlangjában?³⁸ Vagy üljön és sírjon Izrael felett, ahogyan századokkal később tette egy másik hegyen ülve és sírva Jeruzsálemben élő népe fölött?³⁹

Csak dicsőségének és hatalmának drámai bemutatása tudott tiszteletet parancsolni a nyughatatlan sokaságnak a sivatagban. Micsoda kockázatot vállalt fel Isten, hogy félre fogják érteni, mint félelmetes istenséget, akit nem lehet barátként szeretni!

Azonban az is kockán forgott, hogy elveszíti a kapcsolatot népével. Tisztelet híján nem hallgatnának rá, és nem vennék komolyan utasításait. Ezért tanítja egy ószövetségi példabeszéd: „ahhoz, hogy bölcs legyél, először félned kell az Urat.”⁴⁰

---

³⁴ Lásd: 2Móz 19:10–25

³⁵ 2Móz 20:18,19

³⁶ 2Móz 33:11

³⁷ Lásd 4Móz 14:11–19

³⁸ Lásd: 1Kir 19:12

³⁹ Lásd: Lk 19:41–44; 13:34; Mt 23:37

⁴⁰ Péld 9:10

És Isten felvállalja annak kockázatát, hogy ideiglenesen félreértik, félnek tőle, gyűlölik, mintsem elveszítse a gyermekeivel való kapcsolatát.

Érdekel annyira, hogy megtegyd ugyanazt?

A szülőknek és tanároknak alkalmasnak kell lenniük arra, hogy megértsék ezt a kockázatot. Képzeld magad egy általános iskolai tanár helyébe, aki a méltóságáról és higgadtságáról ismert. Tanári éveid alatt soha nem találtad szükségesnek felemelni a hangodat a diákjaidra, de most az iskola ajtajában az igazgató arról értesített, hogy ég az épület, és a diákokat vezényelni kell, hogy olyan gyorsan távozzanak az épületből, amilyen gyorsan csak lehet.

Belépsz az osztályba és csendesen bejelentet, hogy az épület lángokban van, de az osztály nagyon zajos a vakáció izgalmainak hatására. Senki sem veszi észre, hogy ott állsz, elől. A gyermekek iránti szeretetből kész lennél kiáltani? És ha még mindig nem tudnád megnyerni a figyelmüket, kész lennél-e felállni az asztalra, és akár egy-két táblatörlőt is odadobni közéjük? A gyerekek végül felfigyelnének a különleges jelenetre: kedves tanárakra, aki először életében dühösen kiabál és hadonászik, ahogyan még sosem látták. Gyorsan becsúsznának padjaikba, talán egy kicsit ijedten attól, amit láttak.

„Nos, gyerekek, ha hazamentek ne mondjátok el a szüleiteknek, hogy mérges voltam rátok” – magyaráznátok nekik. „Egyszerűen megpróbáltam megnyerni a figyelmeteket. Látjátok gyerekek, az épület lángokban áll, és nem akarom, hogy bárkinek is baja essen. Gyorsan sorakozzatok és igyekezzetek kimenni az ajtón.”

A fegyelmezés kockázata

Mikor mutatsz nagyobb szeretetet? Ha nem emeled fel a hangodat, nehogy a gyerekek megijedjenek? Vagy akkor, ha vállalod a kockázatot, hogy félnek tőled és méltóságon alulinak tartják a viselkedésedet, de mindezt annak érdekében, hogy megmentsd a rád bízott gyerekeket?

Isten vállalja a kockázatot minden alkalommal, amikor fegyelmezi népét. „Mert az Úr

azokat fegyelmezi, akiket szeret.”⁴¹

---

⁴¹ Lásd Zsid 12:6

A „fegyelmez” kifejezés sokkal jobb fordítás, mint a *King James*, vagy a magyar *Károli* „büntet” kifejezése, ami a megtorlás fogalmát sugalmazza. Az eredeti görög kifejezés nem korlátozódik csupán erre. Azt jelenti, hogy „nevel”, „képez”, „helyre tesz”, „fegyelmez” – amelyek mindegyike igényelhet ideiglenes büntetést, de mindig nevelési szándékkal.

Isten fegyelmezésének szerető szándéka magyarázatát találjuk Salamon egy másik példabeszédében:

*Az Úr intését meg ne vesd, fiam,
és dorgálását meg ne utáld!
Mert akit szeret az Úr, azt megdorgálja,
de mint apa a fiát, akit kedvel.*⁴²

A *Zsidókhoz írt levél* ezt a példabeszédet idézi, és aztán arra bátorítja Isten gyermekeit, hogy ne veszítsék szem elől bátorító értelmét. „Isten úgy bánik velünk, mint a fiaival. Lehet valaki fiú, akit nem fegyelmez az apja? Ha elkerülitek a fegyelmezést, amelyben minden fiú részesül, törvénytelen gyermekek és nem igazi fiak vagytok. Földi apáinknak megadjuk a megfelelő tiszteletet, azoknak, akik fegyelmeznek bennünket; akkor ne vessük alá magunkat még készségesebben lelki Atyáinknak, hogy elnyerjük az életet? Ők rövid ideig fegyelmeztek, úgy ahogy a legjobbnak látták; de Ő (Isten) az igazi jólétünkért teszi, hogy az Ő szentségében részesüljünk. A fegyelmezés bizonynyal nem kellemes; pillanatnyilag fájdalmas, de utána azok, akik általa neveltetnek, békés, igazi életet aratnak.”⁴³

---

⁴² Péld 3:11-12

⁴³ Zsid 12:7-11

A lépcsőaliban megtanult lecke

Most értem meg, hogy édesanyám minden alkalommal vállalta annak kockázatát, hogy félreértem, amikor eldöntötte: szükség van egy bizonyos féle hatásos nevelésre. Ennek kivitelezése kétszintes angliai otthonunk bejáratánál történt. Az egyik falnál egy magasabb bútordarab állt egy tükörrel, fogassal a kalapok és az esernyők számára, egy fiókkal középen a kesztyűk számára. A fiókban volt két bőrszív. Sosem tudtam meg, hogy miért épp kettő volt, de a képzeletemben még mindig hallom a kihúzott fiók hangját és a szíjak vészjósló hangját, amint anyám eldöntötte, hogy melyiket használja. Aztán mindketten közel mentünk a lépcsőkhöz.

Miután anyám leült és a bűnös megfelelő állásba helyezkedett, szokás szerint megbeszéltük az elkövetett rosszaság komolyságát, mindezt a szív lendületének ütemére. Minél

komolyabb volt a büntetés, annál hosszabb ideig tartott anyámnak megbeszélni a dolgot. Nem tudok visszaemlékezni arra, hogy ebben a fájdalmas helyzetben valamikor is ezt gondoltam volna: „Milyen kedves és szerető az édesanyám, hogy így fegyelmez engem! Milyen kegyelmes, hogy vállalja a félreértés kockázatát, és annak, hogy ez azt idézi elő bennem, hogy megutáljam őt és ezután félelemből engedelmeskedjek neki.” Ellenkezőleg! Abban a pillanatban különböző érzések uralkodtak el rajtam.

Amikor azonban vége volt, egy ideig ott kellett ülnöm a lépcsők alján, hogy elgondolkozzak a dolgon. És mielőtt ismét kirohanhattam volna játszani, meg kellett keresnem anyámat, megölelgettük és megpuszilgattuk egymást és meg kellett erősítenem, hogy a dolgok ezután jobban mennek majd.

Néha a bűnbánat egy kicsit lassan érkezett. Még mindig emlékszem, hogy egy néhány lépcsőfokkal feljebb kellett mennem, hogy kiláthassak a színezett ablakon a virágokra és a fűre a ház körül. De nehéz volt sokáig mérgesnek maradnom, és félelmet éreznem! Anyám soha nem veszítette el a türelmét. Tudtuk, hogy semmi sincs, amit nem tenne meg értünk, gyermekekért, és türelmének nem volt határa, amikor meg kellett hallgatnia mindent, amit el akartunk neki mondani. Annyira büszke volt a sikereinkre és annyira megértő, amikor kudarcot vallottunk.

Nemrégén újra meglátogattam azt a lépcsőaljat. A színezett üveg ablak még mindig ott volt, de a lépcsők egy kicsit alacsonyabbnak tündek, amikor leültem. Valahogy nem emlékeztem a régmúlt tapasztalatok fájdmára és kínos voltára. Ahogy az édesanyámra gondoltam, aki évekkal korábban eltávozott közülünk, egy különleges melegséget éreztem – de nem ott, ahol érezni szoktam a szíj suhogása közben.

Remélem, soha nem fogom elfelejteni azoknak a tárgyalásoknak az értelmét, amiket ott folytattam édesanyámmal a lépcsőaljban. Ő megtanított egy lényeges igazságra Istennel kapcsolatosan. Nem akkor, azonnal értettük meg. Anyánk hajlandó volt várni. És ha félelemmel és gyűlölettel nőttünk volna fel iránta fegyelmezései és büntetései miatt, az összetörte volna a szívét. De ő eléggé törődött velünk ahhoz, hogy vállalja ezt a kockázatot.

Isten sokkal jobban szereti a halk, szelíd hangot

A Szentírás üzenete az, hogy Istennek eléggé gondja van népére ahhoz, hogy felvállalja ezt a kockázatot. Igaz az, hogy ha kitartóan ragaszkodunk saját utunkhoz, Isten engedi, hogy azon járjunk. Azonban nem egykönnyen ad fel bennünket. Győzköd, figyelmeztet, fegyelmez. Ő inkább szeret velünk halk, szelíd hangon beszélni, mint végül Illéssel is tette. De ha nem halljuk meg, szólni fog földrengésben, szélben és tűzben.⁴⁴

Néha, kritikus esetekben Istennek szüksége volt arra, hogy szélsőséges intézkedéseket léptessen életbe, hogy megragadja figyelmünket és tiszteletünket. Ilyen esetekben vonakodó tiszteletadásunk nagyrészt a félelemnek volt az eredménye. De így Istennek egy újabb lehetősége adódott arra, hogy újra szóljon hozzánk, és figyelmeztessen bennünket, mielőtt reménytelenül elérhetetlen távolságba kerülünk Tőle, hogy közülünk egyeseket visszanyerjen bizalmába – és hogy rájőjjünk arra, hogy tulajdonképpen nem kell félnünk

Mindezekben Isten minden kétséget kizáróan bemutatta Önmagáról, hogy ő egy olyan barát, amely ragaszkodóbb a testvérnél (közeli rokonnál).⁴⁵ Az a valaki, Aki azt akarja, hogy a barátai legyünk, ragaszkodni akar hozzánk akkor is, amikor mi

---

⁴⁴ Lásd 1Kir 19:9–13

⁴⁵ Péld 18:24

nem vagyunk annyira barátságosak Hozzá. Türelmesen dolgozik, hogy megváltoztassa még az ellenségeit is, hogy megértő barátai legyenek.

Hogyan nyerte meg Isten Saulust

Isten „ragaszkodott” ellenségéhez, Saulushoz, és Pállá, a bizalom és szeretet nagy apostolává változtatta. Mielőtt Jézussal találkozott volna a damaszkuszi úton, arra szánta magát, hogy kiirtja azt, amiről azt hitte, hogy veszélyes hamis tanítás Istentől. Ha valaki azt merte volna mondani, hogy ő Isten ellensége, bizonyára nagyon felháborodott volna ezen. Oka volt arra, hogy önmagát Isten legbuzgóbb, legkeményebben dolgozó szolgájának és az igazság védelmezőjének tartsa.

De Saulus egy barátságtalan Istent imádott, aki erőszakot alkalmaz céljai eléréséhez. Ezért tehát annak az Istennek a nevében, akit ismert, megpróbálta rákényszeríteni a korai keresztényeket, hogy adják fel eretnokségüket, és jöjjenek vissza az igazsághoz. Ha ezt visszautasítják, bebörtönzi és megsemmisíti őket – úgy ahogy hitte, hogy az ő Istene is tenné.

Ezért tudott részt venni egy olyan jó ember megkövezésében, mint István. Ő nem vett részt a kivégzésben, de „jóváhagyta az ő megölését.”⁴⁶ Emlékezett a Sínai történetre. Hát nem az igazságos és szent Isten adta az utasítást, hogy az engedetlen megkövezték vagy lenyilazzák?

„Kérlek, bocsáss meg Saulusnak”

Hogyan tudott Isten meggyőzni egy olyan embert, mint Saulus, hogy a barátja legyen; barátja egy barátságos Istennek?

Isten úgy döntött, hogy megütközik jövőendő barátjával a damaszkuszi úton. Saulust zavarták annak a bizonyos kivégzésnek az emlékei. István arról tett bizonyosságot, hogy számottevő ismerete van a Szentírásból, és Saulus lelkiismerete még mindig elismerte az igazság tekintélyét.

Bizonyára nagyon zavaró lehetett István bocsánatért mondott imája, mielőtt meghalt: „Uram, ne tulajdonítsd nekik.”⁴⁷ Olyan hírek jártak, hogy az eretnek Jézus hasonló módon viselkedett a kereszten: „*Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.*”⁴⁸ Ha ez a két ember valóban istentelen eretnek, hogyan tudtak elviselni ilyen szörnyű kínzást ilyen isteni irgalommal?

De Saulus így érvelhetett: mi a helyzet az isteni haragról és megtorlással szóló történetekkel, amikor Isten igazságot gyakorolt, s kiirtotta a bűnt és a bűnösöket? Hát nem a fő vezetők és teológusok hatalmazták fel arra, hogy ezt a kellemetlen, de

---

⁴⁶ ApCsel 8:1

⁴⁷ ApCsel 7:60

⁴⁸ Lk 23:34

szent feladatot végrehajtsa? Így Saulus folytatta útját Damaszkuszba, „*még fenyegetéstől és öldökléstől lihegve az Úrnak tanítványai ellen.*”⁴⁹

Vajon jobb lett volna-e Isten részéről, ha finoman megérintette volna a vállát, és ezt mondta volna: „Egy pillanat Saulus, lehetne egy szavam hozzád?” Saul meg sem érezte volna Isten érintését. Bizonyára meg sem hallotta volna a szelíd és halk hangot. Először valami drámai dolognak kell történnie, hogy megragadja Saulus figyelmét.

Isten egyetlen fényvillanásban földre tiporta Saulust. Mi több, azért, hogy osztatlan figyelmét biztosítsa, egy időre elvette látását.

Ahogy Saulus tehetetlenül feküdt az úton, sokkolhatta az a felfedezés, hogy a támadó nem más, mint a szelíd és alázatos eretnek, akit egyszer, mint gyengét lebecsült, hiszen olyan értelmetlen dolgokat tanított, mint szeretni az ellenségeinket sőt, mi több, imádkozni a rómaiakért!

„De nem ölhetett volna meg itt helyben?” – gondolhatta magában – „én megtettem volna, az ő helyében. Miért nem pusztít el engem úgy, ahogyan én pusztítom a tanítványait? Ehelyett azt hallom, hogy finoman szól hozzám a saját nyelvemen.⁵⁰ És az én lelkiismeretemről beszél!”

„Bocsánat Uram! Borzasztóan tévedtem! Kérlek, fogadj szolgálóddá, és mondd meg, mit akarsz, hogy tegyek.” Évekkel később a római keresztényekhez írt levelében Saul – most már Pál – abban a megtiszteltetésben részesül, hogy úgy mutatkozhat be, mint Jézus Krisztus szolgálója, vagy rabszolgája.⁵¹

Pál, a szolga

Isten valami többet akart Saulustól, mint engedelmes szolgálatot. Ott és akkor nem adott neki különleges parancsokat, kivéve azt, hogy keljen fel és menjen el Damaszkuszba. Ott majd „*megmondják néked, mit kell cselekedned.*”⁵²

Egy ember, név szerint Ananiás várta őt a városban barátságos fogadtatással: „Saul atyámfia, az Úr küldött engem, Jézus, aki megjelent néked az úton, melyen jöttél, hogy szemeid megnyíljanak.”⁵³ Aztán Ananiás folytatta és elmondta, hogy mi Isten elvárása az új tanítványától. Saulnak Isten segédjének kell lennie⁵⁴ az igazág megismertetésében. „*A mi atyáinknak Istene választott téged*” – folytatta Ananiás –

---

⁴⁹ ApCsel 9:1

⁵⁰ Arámul. Lásd: ApCsel 26:14

⁵¹ Lásd: Róm 1:1

⁵² Lásd: ApCsel 22:10

⁵³ ApCsel 22:13

⁵⁴ Ezt a szót használták az orvosok, királyok, a szanhedrin vagy zsinagóga segédjeire. Egyes fordítások a szolga (minister) kifejezéssel fordítják, ahogy Lk 1:2-ben is található: „szolgái az Igének”.

hogy megismerd az ő akaratát, és meglásd amaz Igazat, és szót hallj az ő szájából, mert tanúja leszel, hogy elmondd a világnak, amit láttál és hallottál.”⁵⁵

Pál, a bizalmas barát

Ahogy Pál visszagondolt Isten meggyőző képességére, ahogy vele határozottan, de kegyelmesen bánt a damaszkuszi úton, megváltozott és több lett, mint hűséges szolga. Egy igazán megértő baráttá vált, akinek a legfőbb célja, hogy bizonyosságot tegyen az ő Urával kapcsolatos igazságról az által, hogy másokkal úgy bánt, ahogyan Isten bánt vele.

„Legyetek az én követőim, ahogy én a Krisztus követője vagyok”⁵⁶ – írja a korinthusiaknak. Ő soha többé nem folyamodott erőszak alkalmazásához. Azoknak, akik nem értettek vele egyet – még fontos témákban is – ezt mondta: „*Ki-ki a maga értelmé felől legyen meggyőződve*”.⁵⁷ Azoknak, akik felhatalmazva érezték magukat arra, hogy kritizálják és megítélik őt, ezt a kérdést tette fel: „Te kicsoda vagy, hogy kárhoztatod a más szolgáját?”⁵⁸

Pál bemutatta, hogy milyen jól ismeri Istent, és érti a barátság és bizalom útját azzal, hogy krisztusi lelkülettel bánt azokkal, akik csúnyán viselkedtek a korinthusi gyülekezetben. Először szeretettel és az értelmükhöz szólva akarta megszólítani őket. Nekik írta a híres fejezetet a szeretetről, ahogyan azt 1 Kor 13-ból ismerjük. Ez azonban nem hatotta meg őket, és megvetően visszautasították tanácsait

Damaszkusz előtt pontosan tudta volna, hogy mit kellene tenni velük: bebörtönözni őket, és egy néhányat megkövezni. De most, ez természetesen ki volt zárva. Elhatározta, hogy személyesen meglátogatja őket úgy, hogy Efézusból elutazik Korinthusba. Ott durván sértegették, mint gyengét és bizonytalant (aki tétovázik). Kigúnyolták állítását, hogy ő apostol és megkérdőjelezték tekintélyét, hogy joga van-e egyáltalán őket helyreigazítani.

Egyesek így gúnyolták: „*levelei ugyan súlyosak és kemények; de a maga jelenvolta erőtlen, és beszéde silány*”.⁵⁹ Nyilvánvalóan nem vették őt komolyan, míg nem tett valamit, hogy megnyerje tiszteletüket.

Pál visszatért Efézusba, hogy eldöntse, mi legyen a következő lépés. Nyilvánvalónak tűnt, hogy a szeretetről való további beszéd csak rontana a helyzeten. A tanárhoz hasonlóan az égő iskolában kockáztassa, hogy félre fogják érteni, ha határozottan felemeli a hangját? Vajon ekkor újra határozatlansággal fogják vádolni, vagy azzal, hogy ellentmond a szeretetről írt fejezetének?

---

⁵⁵ ApCsel 22:14-15

⁵⁶ Lásd: 1Kor 11:1

⁵⁷ Lásd: Róm 14:5

⁵⁸ Lásd: Róm 14:1–23

⁵⁹ 2Kor 10:10

Eldöntötte, hogy Krisztus példáját követi – ha egyáltalán tudná, hogy az Úr mit tenne egy ilyen helyzetben. De ő tudta. Krisztus felemelte a hangját a Sínai-hegyen, hogy figyelmet és tiszteletet kapjon. Ismét felemelte hangját a damaszkuszi úton, amiért korábbi ellensége örökre hálás lesz.

Pál döntött. Küldött nekik egy kemény levelet. Annyira szigorú volt, hogy sírt, amikor megírta. Attól tartott, hogy félre fogják érteni, ezért nem várt a válasza, újra elindult Korinthusba. Elkezdte bánni, amit írt, de csak egy rövid ideig. Ettől kezdve olyan híreket kapott, hogy sürgősségi intézkedései sikerrel jártak. Működött az, hogy felemelte a hangját. A levelet „félelemmel és rettegéssel” fogadták. Az újonnan megtalált tisztelettel az apostol tanácsait teljes mértékben elfogadták.⁶⁰

Meg lehet-e bízni egy olyan Istenben, aki megkövezte Ákánt?

Ahogy Pál sírva írja levelét a korinthusi bűnösöknek, így Isten is bizonyára sírt, amikor elrendelte Ákának és egész családjának a kivégzését. Megkövetelte honfitársaitól, hogy kövezzék meg őket és a holttesteket égessék meg. Lehet-e egy ilyen Istenben, mint barátban megbízni?

Ahogy átlépték a határt és beléptek Kánaán ellenséges területére, a nép túlélése attól vált függővé, hogy eléggé komolyan veszik Istent, hogy minden részletében kövessék útmutatásait. Fennállt annak a veszélye, hogy Ákán lázadó szelleme elterjed az egész táborban.⁶¹

Abban az időben, amikor az életet nagyon kevésre értékelték – a nép már elmondta Józsuénak, hogy bárki, aki nem engedelmeskedik neki, halállal lakol – szükségszerű volt, hogy Isten fegyelmezése eléggé borzasztó és drámai legyen a megfelelő hatás elérése érdekében.⁶² De ahogy a kövek repültek és eltalálták célpontjukat, hogyan érezhette magát az a valaki, Aki még a verebecskékre⁶³ is odafigyel?

Egy kiegyensúlyozott kép Istenről

Százharmincöt utazás a hatvanhat könyvön keresztül, sok száz ember társaságában arra szolgált, hogy meggyőzzön arról, hogy a Biblia egy kiegyensúlyozott képet ad egy végtelenül hatalmas, de ugyanolyan végtelenül kegyelmes és megbízható Istenről, akinek legfőbb célja a gyermekeivel: a bizalmas barátság szabadsága.

---

⁶⁰ A teljes történet a Korintusi második levélben található.

⁶¹ Lásd: Józs 7:1–29

⁶² Lásd: Józs 1:18

⁶³ Lásd: Mt 10:29-30 és Lk 12:6-7

Miközben célja elérésén dolgozik, kész megállni és találkozni velünk ott, ahol vagyunk. Nem vezet bennünket gyorsabban, mint ahogy követni tudjuk. Azt a nyelvet beszéli, amelyet tiszteletben tarthatunk és megérthetünk. Ahhoz, hogy a kommunikációs csatornákat nyitva tartsa, gyakran folyamodik olyan intézkedésekhez, amelyek magukban hordozzák annak a lehetőségét, hogy félreértsük Őt.

Ellenségei és felületes megfigyelői számára ezek az eljárások egy barátságtalan Isten tettei. A bizalmas barátok számára viszont további bizonyítékok Isten megbízhatóságára, amely hitük és bizalmuk alapja.

És egy ilyen bizalom nélkül nem létezhet igazi barátság.

A BIZALMAT NEM LEHET MEGPARANCSOLNI

„Térdre borulni, mert ha nem, bedoblak a tűzbe!”

Nabukodonozor, Babilon királya és a nagy babiloni birodalom uralkodója nem kérte azt, hogy a nép imádja őt. Csak egy nagy aranszobrot építtetett – hatvan könyök magas és hat könyök széles szobrot – és összehívta birodalmának minden hivatalnokát, hogy vegyenek részt az avatáson. Az egész történetet feljegyzi egy ószövetségi könyv, a *Dániel könyve*.⁶⁴

Amikor mindenki összegyűlt, egy hírnök bejelentette a király parancsát, hogy amikor a zenei jelzést megkapják, mindenki boruljon le a szobor előtt, amelyet felállítottak. Bárki, aki ezt visszautasítja, azt bedobják az „égő tüzes kemencébe”.⁶⁵

Nabukodonozor semmi rosszat nem látott abban, hogy imádatot parancsoljon ilyen szigorú fenyegetéssel. Vajon maguk az istenek nem fenyegetik hasonló pusztítással azokat, akik magukra vonják nemtetszésüket?

Huszonöt évszázaddal később, sokan hihetetlenül kegyetlennek és civilizálatlannak tartjuk a király imádatra szólító parancsát. De kegyetlenebb volt-e, mint Pál apostol, a damaszkuszi tapasztalata előtt, amikor „öldökléstől lihegve” próbálta rákényszeríteni az embereket arra, hogy vessék alá magukat félelmetes istenének? Én nincsenek-e milliók modern korunkban, akik egy olyan istenben hisznek, aki nemcsak behódolásukat kívánja meg, hanem szeretetüket és bizalmukat is - mindezt nemcsak a tüzes kemence halálának fenyegetése mellett, hanem az örökkévaló gyötrelmek fenyegetésével, a pokol lángjai között?

---

⁶⁴ Lásd: Dániel 3-at

⁶⁵ Dániel 3:6

A zene megszólalt, és mindenki letérdelt, kivéve három zsidó fiataalt: Sidrákot, Misákot és Abednegót. Őket fogolyként hurcolták Babilonba Júda eleste idején. Nabukodonozor azonban tanulásra jelölte ki őket, hogy a királyi udvar dolgaira való képzésben részesüljenek, és nemrégiben magas pozícióra emelte őket a birodalom vezetésében. A király mérges lett engedetlenségük miatt, és magához rendelte őket.

„Igaz-e Sidrák, Misák és Abednegó, hogy nem tisztelitek az isteneimet és nem imádjátok az arany szobrot, amelyet felállítottam?”

Nos, ha most készek vagytok térdet hajtani és imádni a szobrot, amelyet készítettem, minden rendben van. De ha nem imádjátok, bedoblak az égő kemencébe; és ki az az isten, aki ki tud szabadítani benneteket az én kezemből?”⁶⁶

A fiatalemberek tisztelettel nemet mondtak a királynak és elmagyarázták, hogy az Isten, akit ők szolgálnak, ki tudja szabadítani őket. Nabukodonozor felbőszült haragjában elrendelte, hogy a kemencét fűtsék be hétszeresen a szokásoshoz képest és a három fiataalt kötözzék meg és dobják be a tűzbe.

Hogyan fegyelmezte Isten Nabukodonozort?

Hogyan tudott Isten megjavítani egy ilyen arrogáns és hataloméhes embert? És egyáltalán hogyan kommunikálhatott egy ilyen zsarnokkal, aki annyira hozzászokott a saját útjához, hogy mindenkit elpusztít, aki ellenáll?

Természetesen Isten könnyen elpusztíthatta volna, ahogy ott ült a trónján. A szemtanúkra ez bizonyára nagy hatással lett volna. De az elpusztítás nem neveli meg azt, aki elpusztul. És a mennyei Atya épphogy csak elkezdte ennek a briliáns, de arrogáns gyermekének a nevelését.

Nabukodonozor egyetlen dolgot tisztelt, a felsőbb hatalmat. Amikor Dániel meg tudta mondani az álmát, amit elfelejtett, Nabukodonozor térdre borult a próféta lábainál. „Bizonyára a te Istened az istenek Istene és királyoknak Ura, kinyilatkoztatója a titkoknak, mert meg tudtad jelenteni a titkot.”⁶⁷

Isten ott találkozik az emberekkel, ahol vannak. Ahogy Mózes az égő bokorban⁶⁸ találkozott, úgy Nabukodonozorral is a tüzes kemence lángjában.

„Nabukodonozor király izgatottan ugrott fel székéből, és ezt mondta az udvari embereknek: »nem három embert dobtunk be megkötözve a tűzbe?« Ők ezt válaszolták: »természetesen, fenség«, ő azonban így erősködött: »Én négy embert

---

⁶⁶ Dániel 3:14-15

⁶⁷ Dániel 2:47

⁶⁸ Lásd: 2Móz 3-at

látok járni a tűzben, szabadon és épségben, és a negyedik úgy néz ki, mint egy isten.«⁶⁹

A király kihívta a fiatalokat a kemencéből. Aztán mindenki előtt kijelentette:

Áldott legyen Sidrák, Misák és Abednego Istene, aki elküldte angyalát, hogy megszabadítsa szolgálóit, akik annyira bíztak benne, hogy engedetlenek voltak még a királyi parancsnak is; készek voltak vállalni a tüzes kemencét, mintsem más istent is szolgáljanak és imádjanak a saját Istenükön kívül.⁷⁰

Isten egyértelműen megnyerte a király figyelmét és tiszteletét. Nabukodonozor azonban még mindig nem ismerte eléggé Istent – nem annyira jól, mint Pál a damaszkuszi úti tapasztalat után. A király még mindig nagyon távol állt attól, hogy Pállal együtt elmondja: „ha valaki nem ért egyet velem, megvan a szabadsága hozzá, hogy a saját értelme felől legyen meggyőződve.”⁷¹

Ehhez képest Nabukodonozor egy másik zsarnoki törvényt hozott:

Akárki, akármilyen nemzetből vagy nyelvből, ha káromlást szól Sidrák, Misák és Abednego Istene ellen, darabokra szaggattassék, házát szemétdombbá tegyék, mert nincs más isten, aki ilyen csodálatosan meg tudna szabadítani.⁷²

Hatalma kinyilvánításával Isten elvezette Nabukodonozort az első lépés megtételére a bűnbánat és a hajlandóság felé, hogy meghallgassa Őt. A király viszont arra használta hatalmát, hogy megrémítse népét, hogy ennek eredményeként tiszteletet tanúsítsanak eme hatalmas isten iránt.

Nabukodonozor nyilvánvalóan nem volt még készen János 15:15 barátsági ajánlatára.

Az egyik feljegyzett alkalommal Dániel merészkedett informálni arról a királyt, hogy Isten elvárja tőle, hogy alattvalóival kedvesebben bánjon: „Azért ó király, legyél olyan kedves és fogadd el tanácsomat: Hagyd el a bűneidet azzal, hogy azt teszed, ami helyes, és gonoszságodat azzal, hogy irgalmas leszel az elnyomottakhoz.”⁷³ Korábban Nabukodonozor kifejezte csodálatát az Istenben való bizalommal kapcsolatosan, ahogy azt a három héber fogoly megélte.

Végül, néhány év alázatra készítő nevelés után a király rákényszerült arra, hogy nyilvánosan elismerje, hogy „a Magasságos uralkodik az emberek országain, és azoknak adja, akiknek akarja.”

---

⁶⁹ Dán 3:24-25

⁷⁰ Dáni 3:28

⁷¹ Lásd: Róm 14:5

⁷² Daniel 3:29

⁷³ Dán 4:24

*Tetszése szerint bánik a menny seregével
és a föld lakóival.
Senki sem foghatja le a kezét,
és senki sem mondhatja neki: mit csinálsz?*

„Most azért én, Nabukodonozor, dicsérem, magasztalom és dicsőítem a mennyei Királyt, mert minden tette helyes, eljárása igazságos, és meg tudja alázni azokat, akik kevélyen élnek.”

„Jónak látom kihirdetni a jeleket és a csodákat, amelyeket a felséges Isten tett. Mily nagyok az ő jelei, mily hatalmasak csodái!”⁷⁴

Nabukodonozor még mindig a hatalom varázsa alatt volt, noha felismerte azt is, hogy Isten helyesen és igazságosan használta saját hatalmát. Ezen alkalommal azonban hitvallását nem követte durva rendelet, hogy aki nem követi őt a menny Istenének való alárendelésben, azt darabokra szaggatják vagy bedobják az égő kemencébe.

Azon tűnődöm, hogy vajon Nabukodonozor tovább lépett-e annál, hogy alázatos szolga legyen, aki elismeri Ura szuverén tekintélyét. A Bibliában található történetben nem találunk feljegyzést arról, hogy az embereket Isten szeretetére és a benne való bizalomra tanítaná; ami pedig annyira nyilvánvaló az Isten barátairól, Mózesről és Pálról szóló feljegyzésekben. Talán Nabukodonozor életének hátralevő részében tanulta meg a barátság szabadságát. Tisztelettudó és tanítható szolgaként hajlandó lesz engedelmeskedni.

„Nem erővel és hatalommal”

Az a hely, ahol Nabukodonozor térdre parancsolta népét, nincs messze a mai Bagdadtól, Irak fővárosától. Beszámolók arról tesznek bizonyosságot, hogy ennek az országnak az uralkodója mélyen csodálja az ősi Babilon királyát. Ez a csodálat azonban nem vezetett békéhez a közel-keleti országokban. Bárcsak a baráti vezetés példajaként szolgált volna Nabukodonozor, az egységen és bizalmon, nem pedig a félelmen és a hatalmon nyugvó kormányzás példajaként! Ha ez így lett volna, és Babilonnak ilyen kedves királya lett volna, bizonyára a modern birodalomépítők nem tartották volna őt ilyen csodálatra méltónak.

Vajon mennyire vágyhat Isten arra, hogy a bizalom és a barátság helyreálljon a világ azon részén, ahol öreg barátjának, Ábrahámnak olyan sok gyermeke él? Ha így van, akkor a Mindenható miért nem lép közbe szuverén hatalmával? Nem Jézus tanította azt, hogy *„Istennél minden lehetséges?”*⁷⁵ Merné-e valaki azt állítani, hogy van valami, amit Isten nem tehet meg? Ha azonban erejének és hatalmának

---

⁷⁴ Dániel 4:32,34; 3:32-33

⁷⁵ Mt 19:26

gyakorlásával mindenkit szerető, megbízható barátjává tenne, akkor kit lehetne hibáztatni a folyamatos gyanakvásért és ellenségeskedésért?

Isten maga válaszolta meg ezt a kérdést. Az egész Biblia ezen magyarázat helyességének és jelentőségének a bizonyítása. „*Nem erővel, sem hatalommal, hanem az én lelkemmel! azt mondja a Seregeknek Ura.*”⁷⁶

Ezt az üzenetet közvetítette Zakariás Zorobábelnek, az izraelita vezetőnek, aki nemrégén tért vissza Júdába a Babiloni fogságból. 70 év fogságban való fegyelmezés után a nép újabb lehetőséget kapott, hogy atyjuk, Ábrahám méltó leszármazottai legyenek, egy olyan esélyt, hogy békében és összhangban éljenek, hogy az emberek Jeruzsálemet az Igazság városaként, a Hűség városaként ismerjék.⁷⁷

Egy olyan biztonságos és barátságos hely lehetett volna, ahol „öregemberek és öregasszonyok üldögélnek Jeruzsálem terein, és mindegyiknek bot van a kezében, mert magas kort érnek meg. A város terei megtelnek fiúkkal és leányokkal, akik vígan játszadoznak a tereken.”⁷⁸

A Jeruzsálem lakóinak becsületességéről és kedvességéről szóló hírek olyan messzire terjedtek volna, hogy „Nagy népek és erős nemzetek jöttek volna Jeruzsálembe, hogy a Seregek Urához folyamodjanak, és az Úrhoz könyörögjenek. Ezt mondja a Seregek Ura: Azokban a napokban tízen is megragadnak a mindenféle nyelvű népek közül egy júdait ruhája szegélyénél fogva, és ezt mondják: Hadd tartsunk veletek, mert hallottuk, hogy veletek van az Isten.”⁷⁹

Ezt akarta mindig is Isten, öreg barátja, Ábrahám leszármazottainak – és nemcsak nekik, hanem mindazoknak is, akik Ábrahám gyermekeinek barátságosságán és megbízhatóságán keresztül megismerhették volna az igazságot Ábrahám Istenéről.

De Isten üzenete Zorobábelnek ez volt – bármennyire is vágyott arra, hogy megsegítse Izraelt, hogy ilyen néppé váljanak – nem lehetett megvalósítani erővel és hatalommal, hanem csak azon a módon, ahogy a Szentlélek munkálkodik. És miközben senki sem tud ellenállni Isten hatalmának – ahogy ezt végül Nabukodonozor megértette – lehetséges a leggyengébb emberi lénynek is nemet mondani az igazság és szeretet csendes halk hangjának.

Isten az Ő erejével és hatalmával hozta létre a hatalmas világmindenséget, de még ez a végtelen hatalom sem tudta megőrizni Lucifernek a legdicsőségesebb

---

⁷⁶ Zak 4:6

⁷⁷ Zak 8:3

⁷⁸ Zak 8:4-5

⁷⁹ Zak 8:22-23

angyalnak a hűségét,⁸⁰ vagy meggyőzni Ádám és Éva leszármazottait, hogy szeressék Teremtőjüket, és bízzanak Benne.

Isten, amikor már majdnem teljesen elveszítette a kapcsolatot az emberiséggel, erővel és hatalommal elsüllyesztette az egész világot az özönvízzel. De az erő és hatalom nem tudta megnyerni Noé egyetlen leszármazottjának a bizalmát sem. Ők elismerték Isten mindenek feletti hatalmát, de a Jakab levelében bemutatott ördögökhöz hasonlóan, csak félelemmel és rettegéssel tudtak Istenre gondolni.⁸¹ Elmondható róluk, hogy hittek Istenben, de nem vágytak arra, hogy mint barátokra bízassák magukat. Ehelyett inkább megépítették a Babel tornyát, hogy megszabaduljanak Tőle.

Isten erővel és hatalommal szabadította ki népét az egyiptomi rabságból, és elhelyezte őket Kánaán földjén, de teljes hatalma sem tudta megnyerni bizalmukat. Salamon király valamikor olyan jól ismerte Istent, hogy ihletett bölcsességével meg tudta írni *A példabeszédek könyvét*, de később ő maga is feláldozta gyermekét Molok indulatos istenének.⁸²

„Hanem az én lelkemmel! azt mondja a Seregeknek Ura”

Nem az erő és a hatalom hiánya volt az, ami arra készítette Istent, hogy az üzenetet elküldje Zorobábelnek. A „Mindenható Isten beszélt”. Ki ismerhette jobban az erő alkalmazásának a korlátjait? Egyesek úgy értelmezik Zakariás 4:6-ot mint, ami azt hangsúlyozná, hogy Isten céljait nem mehet emberi erővel és emberi hatalommal megvalósítani, hanem csak Isten erejével és hatalmával egyedül. A szakasz kontrasztja azonban az erő és hatalom alkalmazása és a Szentlélek munkamódszere között van.

Azokat a dolgokat, amelyekre Isten a leginkább vágyik – tartós békesség, szabadság, bizalom és barátság – nem lehet erőszakkal létrehozni, még kevésbé félelemmel. Ha Isten csak engedelmességet és gondolkodás nélküli szolgálatot várt volna el tőlünk, egyetlen pillanat alatt elérhette volna: „Mindenki térdre, ha nem, bedoblak a tűzbe!” De Isten nem egy mennyei Nabukodonozor. Inkább meghalna, mint hogy erőszakkal és félelemkeltéssel kormányozzon. És egy napon, hogy ezt örökre világossá tegye, az életével fizetett.

Jézus elmagyarázta, hogy a Lélek hogyan dolgozik: tanít, meggyőz, kérlel. Nem az a helyzet, hogy a Lélek kevesebb hatalommal rendelkezik, mint az Atya vagy a Fiú, mert Ő is ugyanúgy Isten. Ő a legnagyobb és a legkitartóbb hatalommal dolgozik -

---

⁸⁰ Jel 12:7–9

⁸¹ Jak 2:19

⁸² 1 Kings 11:7,8 and 2 Kings 23:10

az igazság meggyőző tekintélyével. Pál az igazság hatalmáról beszél, amely megnyeri az emberek bizalmát.⁸³

Ezt a fajta hatalmat nem ismeri fel bárki. Csak azoknál hatékony, akik készek rá hallgatni, akiket a legmélyebben érint – nem a Sínai mennydörgésével –, hanem a finoman és szeretettel mondott igazsággal.

A Lélek finoman kérlelte Júdást, amikor a Mester megmosta árulója piszkos lábát. A hűséges angyalok meglepetten nézték a világmindenség Teremtőjét, akit tiszteltek és imádtak, készen arra, hogy alázattal letérdeljen és szolgáljon hűtlen tanítványának. A Szentlélek az angyalokhoz is szólt, és az Ő ismeretük is tárgult Isten kegyelmességével kapcsolatosan azon az estén, ott a felházban.

Júdást, az árulót azonban nem érintette meg. Nemet mondott a Szentlélek kedves hangjára. A felháborodott Isten miért nem pusztította el azért, hogy ilyen hálátlanul visszautasította ezt a szerető kérlelést? Az angyalok még mindig tanultak, amikor az Atya szomorúan elengedte egy újabb gyermekét, hogy learassa a természetes következményt. Egy néhány órával később, az igazság elutasításának sötétjében, Júdás öngyilkosságot követett el.

Évekkel később a Lélek arra ihlette Jánost, hogy írja le ezt az emlékezetes esetet, hogy mi is elolvashassuk. Így közülünk egyeseket mélyen megérinthet, mint ahogy az angyalokat is, és mélyebb bizalmat ébreszthet bennünk a kegyelmes Isten iránt.⁸⁴

Ilyen bizalmat nem lehet megparancsolni. Nem idézi elő a kárhozat fenyegetése sem. Ezt a bizalmat Isten igazsága idézi elő bennünk, amely olyan megindítóan nyilvánult meg ott a felházban és száz és száz egyéb esetben, amelyet a Biblia hatvanhat könyve feljegyez.

Ez a Szentlélek hatalma, amely meg akarja valósítani Isten célját, hogy betöltse a világot bizalommal teljes és megbízható barátokkal. „*Nem erővel, sem hatalommal, hanem az én lelkemmel! azt mondja a Seregeknek Ura.*”

---

⁸³ Róm 1:17

⁸⁴ Jn 13:1–20

VIGYÁZZ, MIBEN BÍZOL!

Friss közvélemény-kutatások kimutatták, hogy a legmegbízhatóbb emberek a társadalomban a lelkészek és az orvosok. A legmegbízhatatlanabbak a politikusok és a használatú kereskedők – noha egyesek szerint az ügyvédek vannak a lista legalján. Egyszer láttam egy pólót, amely egy éhes cápát ábrázolt a következő üzenettel: „A cápák nem esznek jogászokat – szakmai udvariasságból!”

Ezek valahogy nagyon nem illenek ezekhez a szakmákhoz. Egyáltalán nem illik ezen szakmák képviselőihez, akik a megbízhatóság példaképei. Tény az, hogy ha valaki azt választotta, hogy az evangélium prédikátora lesz, ez még nem garantálja azt, hogy ő tökéletesen megbízható. Gyakran a hírekben szereplő tragédiák az pontosan az ellenkezőjét bizonyítják.

Közvélemény-kutatások történtek abban az irányban is, hogy felmérjék az emberek véleményét Isten megbízhatóságáról. Úgy tűnik, még az úgynevezett keresztény világ több részén is komolyan megkopott az Istenben való bizalom.

Bizonyára nagyon elszomorítja Istent ez az irányzat, de nem a legnyilvánvalóbb okból, hanem azért, mert az emberek egyre kevésbé bíznak meg Benne. Az emberek Ábrahám, Mózes és Jób barátságos Istenét utasítják vissza, azt az Istent, Aki pontosan olyan, mint Jézus; azt az Istent, Aki azt akarja, hogy a barátai legyünk?

Reménységre ad okot az, hogy gondolkodó emberek előtt lehetetlennek tűnik, hogy megbízzanak egy olyan istenben, aki tényleg nem méltó a bizalmukra. Ami igazán elszomorítja Istent az, hogy az Ő gyermekei közül is sokan vannak, akik nem igazán tudják, hogy milyen is Ő valójában.

Angliai utazásaim során gyakran megkérdeztem olyan embereket, akik kevés hittel rendelkeztek, vagy egyáltalán nem hittek Istenben, hogy volt-e olyan időszak az életükben, amikor hittek Istenben.

„Ó, igen – válaszolták elég gyakran – amikor kicsi voltam, hittem Istenben.”

„Mondd el, mit gondoltál akkor Istenről?”

Amikor befejezték magyarázatukat, gyakran egyet kellett értenem velük, hogy ha Isten tényleg olyan volna, akkor én magam sem bíznék meg Benne.

Az első célunk az volt, hogy megismerjük nézeteiket – amikor azonban alkalmasnak tűnt – bátorkodtam javasolni, hogy természetesen másként is nézhetünk Istenre. Néha feltettem ezt a kérdést: „Lehetséges-e az, hogy Istent tévesen mutatták be nekik, vagy ők maguk félreértették?”

Néha az angol, ír, walesi, skót arcok kedvessége arra késztetett, hogy hozzáfűzzem: „Mit gondolna, ha Isten tulajdonképpen egy végtelenül hatalmas, de ugyanolyan irgalmas Valaki lenne, Aki semmit sem értékel jobban, mint a szabadságot és egyéniséget; egy olyan Isten, Aki nem szolgaként, hanem barátként kezel bennünket?”

„Bárcsak hihetnék ebben!” – jött az egyik válasz

„Ha biztos lennék, hogy ez igaz, biztosan hívővé válnék” – volt a lényege a többi a válasznak.

Értelmes dolog-e „hit által hinni?”

Hogyan győzheti meg Isten az Ő gyermekeit a Vele kapcsolatos igazságról?

„Ez olyan valami, amit az ember hit által fogad el” – így válaszol sok istenfélő hívő.

„Hit... de miben?” – kérdezheted.

„Nem, nem azt értem ezen, hogy hit valamiben vagy valakiben” – válaszol a hívő – hanem azt értem, hogy vannak olyan dolgok, amelyeket csak hit által tudhatunk.”

A hit szónak az ilyenfajta használata arra való, hogy megtudjunk valamit elegendő bizonyíték hiányában, vagy úgy, hogy egyáltalán nincsenek bizonyítékaink. Egy legenda is létezik arról, hogy egy iskolás fiú úgy fogalmazta meg a hitet, hogy „elhinni valamit valamiről, amiről tudod, hogy nem úgy van”. Természetesen sok hívő nem menne ilyen messzire, de egyesek úgy magyarázzák, hogy „a hit annyi, mint hinni valamiben, amiről a józan ész azt diktálja, hogy ne higgyed.” Vajon lehetséges-e az, hogy éppen ezért találják sokan nehéznek azt, hogy higgyenek Istenben? Azért, mert egyszerűen képtelenek vagy egyszerűen nem hajlandóak olyan dolgot tenni, amely szembe megy a józan ítélőképességükkel?

Gyermekek egész életükben azt hallják a szüleiktől, hogy használják a józan eszüket. Mondhatjuk-e nekik, amikor az Istenben való hit jön szóba, hogy nyugodtan hagyják figyelmen kívül ezt a tanácsot?

„Én márpedig tudom, hogy ez igaz!”

Középiskola után abban az előjogban volt részem, hogy kisebb keresztény főiskolára járhattam. Ott találkoztam azzal a lánnyal, aki a feleségem lett majdnem ötven éven át. Ahogy az ilyen intézményekben szokás, a fiúk és a lányok kollégiuma a kampusz két legtávolabbi pontján volt egymástól. A mai mércéhez képest ezek a társadalmi szokások lehetetlenül régimódinak és szigorúnak tűnnek.

Minden év tavaszának elbájoló melegében, amikor egy bizonyos barackfa virágozni kezd a kampusz közepén, a barátságok is elkezdnek rügyezni az iskola területén. Ilyenkor az intézmény megkértszerezi erőfeszítéseit, hogy védelmezze a rájuk bízott diákok akadémiai érdekeit.

Amikor nyilvánvalóvá válik, hogy egy fiatalember abba a veszélybe kerül, hogy éretlen és nem tanácsos elkötelezettséget tesz, a lányok igen tisztelt dékánja behívja őt az irodájába egy nagyon fontos tanácskozássra.

„Fiatalember!” – kezdi kedves ünnepélyességgel, önnek még nem volt elegendő lehetősége, hogy jól megismerje azt a fiatal hölgyet.” (A szabályok miatt ez elkerülhetetlenül igaz volt!)

„Nem gondolja, hogy a józan ész azt diktálja, hogy jobban meg kell ismernie, mielőtt meghozná végső döntését? Talán meglátogathatná az otthonában a jövő nyáron, hogy meglássa, hogyan bánt a szüleivel és hogyan segédkezik a ház körül.” (Ahogy mondtam, ez nagyon régimódi volt abban az időben.)

„Nincs szükségem rá, hogy jobban megismerjem” – tiltakozhat udvariasan a diák – még imádkoztam is a dologért, és komoly meggyőződés érzése tölt el, hogy ő az, aki Isten akarata szerint a feleségem kell, hogy legyen.”

„Tudjuk fiatalember, ugye, hogy nem biztonságos az érzésekben bízni – különösen az évek ebben a szakában? Soha nem lehet eléggé óvatos annak a személynek a kiválasztásában, akivel élete hátralevő részét eltölti.”

„De hát nem ön mondta nekünk az egyik napon az imateremben, hogy amikor sorra kerül, hogy eldöntsük, odaadjuk-e a szívünket Istennek, ne kételkedjünk, és ne tegyünk fel olyan sok kérdést, ahogy a tudományoknál vagy a történelem tárgyainál szoktuk? Azt mondja most nekem, hogy amikor életünk párját kiválasztjuk, nem lehetünk eléggé óvatosak, de amikor Isten választásáról van szó, Akivel az egész örökkévalóságot fogjuk tölteni, biztonságosan hagyatkozhatunk a szívünkre és nincs szükségünk az értelmünkre?”

„Fiatalember, ez a különbség a világi ismeret és a vallásos hit között. Amikor lelki dolgokról van szó, nem engedhetjük meg, hogy a fejünk a szívünk útjába álljon.”

„Köszönöm a tanácsot, de már döntöttem. Az igazság, hogy a lány már igent mondott nekem és ön is hivatalos az esküvőnkre. De ne aggódjon, minden rendben lesz. A szívemmel érzem, hogy ő való nekem.”

Nemrégiben hallottam egy prédikátort, amint fennhangon bizonygatta: „Hiszem, hogy Isten megbízható, mert hit által tudom, hogy ez igaz. Tudni akarod, hogyan lehetek ennyire biztos az igazságról? Mert tudom, hogy tudom, hogy tudom, hogy igaz!” (tulajdonképpen még jó néhányszor elismételte azt, hogy „tudom”).

„Honnan származhat az ilyen hit?” – érdeklődhetsz tovább.

„Isten ajándéka, a Szentlélek gyümölcse.”

„Akkor miért nem rendelkezik mindenki ezzel az ajándékkal?”

„Hát azért, mert Isten csak azoknak adja a hitet, akiket kiválaszt. És ha megkísért, hogy önkényesnek gondold Istent, emlékezz Pál szavaira Róma 9:20-ban Isten kikutathatatlan útjainak megkérdőjelezéséről.”

Azonban sokan merték felvetni ezt a látszólagos önkényességet, és mivel nem sikerült jobb magyarázatot találni, elfordultak Istentől és visszautasították azt, hogy egy ilyen Istenben megbízzanak.

Visszautasíthatja-e az ember a hit ajándékát?

Van egy másik módja is, hogy megmagyarázzuk, miért nem rendelkezik mindenki a hit ajándékával. Egyesek úgy érvelnek, hogy ahhoz, hogy Isten mindenkinek adja a hit ajándékát, megsértené Isten másik két értékes ajándékát – a választás szabadságát és hatalmát. Azt hiszik, hogy Isten mindenkinek felajánlja a hit ajándékát és mindenki rendelkezik az ajándék elfogadásának vagy elutasításának a szabadságával és hatalmával. Sajnos egyesek úgy döntenek, hogy visszautasítják.

Sokan azok közül, akik ezen az állásponton vannak, szintén úgy értelmezik a hitet, mint egy Isten adta képességet és hajlandóságot arra, hogy higgyenek mindenféle alátámasztó bizonyíték nélkül. Ez szintén nyitva hagyja a kérdést: Milyen alapon hozza meg valaki ezt az életbevágó döntést, hogy elfogadja, vagy visszautasítsa a hit ajándékát? A hit ajándékának az elfogadása magának a hitnek a tette – egy olyan hité, amit még nem fogadtunk el? Összeegyeztethető-e ez a józan ítélőképességeddel? Visszaemlékezve a hit korábbi megfogalmazására, lehetetlennek tartom a hitet, amikor a józan eszem azt mondja, hogy ne higgyek.

Mi a különbség a hiedelem, a hit és a bizalom között?

Gyakran kísérlik meg, hogy megemlítsék a fontos különbségeket a hit, hiedelem és bizalom kifejezések között. Az Újszövetséget olvasva el kell mondanunk, hogy tudatában kell lennünk annak, hogy a három angol szinonim kifejezés – hit, hiedelem, bizalom – ugyanannak az egy görög szónak (pistis) a fordítása. Mivel sok angol bibliafordítás felváltva használja ezeket a szavakat, egyesek három különböző értelmet akarnak tulajdonítani azoknak, mintha három különböző szó lenne a görögben.

Például, amikor a Filippi börtönőr megkérdezte Pált és Silást, hogy mit kell tennie ahhoz, hogy üdvözüljön, ők azt a választ adták, ami témája lett megannyi komoly prédikációnak. De mit is mondtak pontosan?⁸⁵

„Higgyél az Úr Jézusban” – az 1611-es King James fordítás ismerős szavai.

„Helyezd hitedet az Úr Jézusba” – mondja az 1989-es *God's New Covenant* fordítás.

„Vesd bizalmadat az Úr Jézusba” – olvasható az 1989-es *Revised English Bible* fordításában.

Hiedelem, hit, bizalom – lényegében egy és ugyanaz. Az, hogy a hit és a bizalom igazi, és a hitrendszer több egyszerű véleménynél és reménynél, az összefüggésből értjük meg. *Jakab levele* megjegyzi, hogy az ördögök is hisznek Istenben. Vagy amikor Isten ellenségeiről beszélünk, fordíthatjuk hiedelemnek? A görög szó ugyanaz. Jakab levele elmagyarázza, hogy mi az, amit elhisznek Istenről, és ami előidézi, hogy féljenek és rettegjenek.⁸⁶

Az Istenben való bizalom: ugrás a sötétbe?

Isten a mi bizalmunkat akarja, egyébként soha nem jutnánk el Jn 15:15 barátságára, de Ő nem azt kéri, hogy úgy bízunk meg Benne, mint egy idegenben. Megbízni valakiben, akit nem ismerünk valójában egy kockázatos hazardjáték lenne, egy veszélyes ugrás a sötétbe. Isten nem bátorít ilyen kockázat vállalására.

Gondoljunk arra, hogy milyen messzire elment azért, hogy Önmagát igazán megismertesse! „Sokszor és sokféleképpen szólt hozzánk a próféták által.” Mi több, a „Fia által is szólt hozzánk” – Őáltala, Aki páratlan életének végén elmondhatta, hogy „*aki engem látott, látta az Atyát.*”⁸⁷

Az, ahogyan Jézus élt, ahogyan az emberekkel bánt, amit az Atyáról tanított, és mindezek fölött, egyedülálló és rettenetes halála, a legvilágosabb kinyilatkoztatás Isten megbízhatóságáról, amit a világmindenség valaha látott, vagy amire valaha szüksége volt.

Ez természetesen feltételezi azt, hogy az ember hisz a bibliai feljegyzésekben. A Bibliában való bizalom nem követel meg egy információ nélküli ugrást a sötétbe. Vannak más vallásos dokumentumok, amelyek hívogatnak a „hit ugrására”. A Biblia viszont arra biztat, hogy gondosan nézzünk utána a bizonyítékoknak, mielőtt a bizalom döntését meghozzuk.

---

⁸⁵ ApCsel 16:25-34

⁸⁶ Jak 2:19

⁸⁷ Zsid 1:1-2; Jn 14:9

Egy régi vád

Mózes első könyvének beszámolója alapján az első lény, aki amellet érvelt, hogy Istenben nem szabad megbízni, a kígyó volt az Édenkertben. *A jelenések könyve*, a Biblia hatvanhat könyve közül az utolsó, azonosítja a vádoló kígyót és azt mondja, hogy nem más, mint az ördög, a sátán, az egész föld hitetője. Úgy mutatja be, mint a mennyben kitört lázadás vezetőjét, amely lázadás azzal végződött, hogy „levettetett a földre angyalaival együtt”.⁸⁸ Úgy az ördög, mint a sátán név rágalmozót és ellenséget is jelent. Még Jézus is, aki annyira kedves volt a legnagyobb ellenségeivel is, hazugnak és a hazugság Atyjának nevezte őt.⁸⁹

„Isten hazudott nektek” – sugallta az első emberpárnak. „Hogyan bízhattok meg egy olyan Istenben, aki nem mondta el nektek az igazságot? Nem haltok meg, ha esztek a tiltott fáról⁹⁰. Hogyan tudott olyan önzően megfosztani benneteket valamitől, ami ennyire hasznos? És hogyan lehetett ilyen szívtelen és rossz szándékú, hogy hallállal fenyeget az első vétség után is? Egy szerető Isten legalább egy újabb esélyt adna. »Engedelmeskedjete, vagy meghaltok«! Hogyan imádhattok valakit, aki ilyen bosszúálló és szigorú? Egy ilyen követelőző és önkényes isten nem méltó az imádatotokra és bizalmatokra.”

Ha Isten valóban olyan volna, mint amilyennek Sátán beállította, az ellenségnek igaza lenne, hogy nem értelmes dolog megbízni egy ilyen zsarnokban. És így természetesen nem lenne lehetőség a szabadság és barátság megalapozására, amelyet Jézus a tanítványainak felajánlott.

Viszont az a valaki, Aki ellen Sátán ilyen vádakát hozott fel nem volt más, mint maga a barátságos Jézus. Mert az a valaki, Aki eljött, hogy elhozza nekünk az igazságot, maga a világmindenség Teremtője.⁹¹

Isten válasza

Válaszolt egyáltalán Isten ezekre a vádakra? Elegendőnek találjuk-e az Ő válaszait arra, hogy azokra alapozzuk a Benne való bizalmunknak?

Egyszerű tagadások nem elegendők arra, hogy válaszoljanak az ilyen vádakra. Még ha a tagadás magától Istentől származik is, hogyan tudhatnánk, hogy állításai igazak? Sátán is előállt állításokkal, néha a tekintélyének és erejének erős fitogtatásával.

De sem az állítások, sem a felsőbb hatalom fitogtatása nem képes a tisztességet és a megbízhatóságot megalapozni. Jézus maga is figyelmeztetett azzal kapcsolatosan,

---

⁸⁸ Jel 12:7-9

⁸⁹ Jn 8:44

⁹⁰ 1Móz 3.

⁹¹ Jn 1:1-3; Kol 1:16

hogy ne higgyünk a pusztai állításoknak, még akkor sem, ha látszólag ezt természetfeletti erő is alátámasztja.

Beszélt a vallásos vezetőkről, akik előállnak és különböző hamis állításokat tesznek – még olyat is, hogy Krisztusnak vallják magukat. Hatalmas jeleket és csodákat tesznek annak érdekében, hogy állításaik igazságát bizonyítsák. Jézus azonban azt mondta, hogy „ne higgyetek nekik”.⁹²

„Vigyázzatok” – figyelmeztetett Jézus – „és ne engedjétek, hogy bárki is becsapjon benneteket. Sokan állítják, hogy a nevemben beszélnek, akik ezt mondják: *»én vagyok a Krisztus«* és sok embert elhitetnek.”⁹³

„Barátaim” – tanácsolt később János apostol – „ne higgyetek mindenkinek, akik azt állítják, hogy rendelkeznek a Szentlélekkel, hanem vizsgáljátok meg őket, hogy megtudjátok, hogy a lélek, amellyel rendelkeznek Istentől származik-e, mert sok hamis próféta jön-megy szerte a világban.”⁹⁴

Sátán erőfeszítéseinek leírásában, hogy az egész világot saját táborába söpörje közvetlen Jézus második eljövetele előtt, János arról beszél, hogy az ördög a tekintélyt és hatalmat használja nagy csodák kíséretében, még „tüzet is hoz alá az égből a földre mindenki szeme láttára.” Ennek eredményeként „minden földön lakó embert becsap a csodákkal” – kivéve azon keveseket, akik hűségesek Istenhez.⁹⁵

A próféták is hazudhatnak

Réges-régen Mózes figyelmeztette Izrael gyermekeit, hogy ne engedjenek a csodák csábításának: „Ha egy próféta, vagy álommagyarázó jelet vagy csodát ígér azért, hogy bálványimádásra és idegen istenek imádatára csábítson, ne figyeljetelek rá.”⁹⁶

Az Ószövetség elmond egy történetet a júdeai prófétáról, akit Isten üzenettel küldött Jeroboám királyhoz. Küldetése teljesítése után vissza kellett volna utasítani minden vendéglátással kapcsolatos ajánlatot, és más úton hazatérnie.

Ez az „Isten embere” hűséges szolgája volt Urának, és hozzászólt ahhoz, hogy kérdés nélkül engedelmeskedett a tekintély hangjának. „Isten mondta, elhiszem! Minden el van intézve!” – volt az alázatos, de sebezhető módja az igazság meghatározásának.

A próféta átadta az üzenetet, és amikor a király meghívta, hogy maradjon és egyen vele, tétovázás nélkül válaszolt: „Ha a vagyonod felét nekem adod, akkor sem megyek el veled, nem eszek és nem iszok veled semmit. Az Úr megparancsolta,

---

⁹² Mt 24:23-24

⁹³ Mt 24:4-5

⁹⁴ 1Jn 4:1

⁹⁵ Jel 13:8,12-14

⁹⁶ 5Móz 13:1-3

hogy ne egyek és ne igyak semmit, és ne térjek haza ugyanazon az úton, amelyen jöttem.”⁹⁷

A közelben lakó öreg prófétának a fiai beszámoltak apjuknak a júdeai küldöttről és arról, hogy mit mondott a királynak.

„Melyik úton ment el?” – kérdezte az öregember

Megmutatták neki az utat. „Nyergeljétek meg a szamarat” – adta ki a parancsot a fiainak, aztán elindult, hogy utolérje az engedelmes fiatal prófétát. Meg is találta egy tölgyfa árnyékában az út mentén.

„Te vagy a júdeai próféta?” – kérdezte az idős ember.

„Én vagyok.”

„Gyere el hozzám, és ebédelj meg nálam.”

„Nem tehetem. Isten szigorúan megtiltotta, hogy megálljak és egyek bárkivel is utazásom alatt.”

„Nem gond” – mondta az idősebb ember. „Én is próféta vagyok, pontosan olyan, mint te, és az Úr elküldött egy angyalt azzal az üzenettel, hogy hívjalak meg otthonomba és vendégeljelek meg. De az öreg próféta hazudott.”⁹⁸

„Szóval azt mondd, hogy Isten meggondolta magát! Nos, ahogy mindig is mondtam, »Ha Isten mondta, elhiszem«”. A hiszékeny júdeai embert csúnyán becsapták, s elment az öreg próféta otthonába.

A történet szomorúan ér véget, és az olvasó jogosan teszi fel a kérdést: „Miért van ez a történet egyáltalán a Bibliában?” A fiatalabb prófétának nem volt oka gyanakodni arra, hogy az idős próféta hazudik. Tapintatlan dolog lett volna ezt felvetni. De arra sem volt oka, hogy kérdés nélkül elfogadja az ellentmondást Isten korábbi parancsával. Bárcsak fenntartotta volna a jogát ahhoz, hogy udvariasan tovább érdeklődjön!

Milyen gyakran hallunk manapság hasonló állításokat vallási tanítóktól, hogy Isten, az Ő angyala vagy a Lelke által ezt vagy amazt mondta. Udvariatlan lenne ellent mondani. Mellesleg Isten gyakran szól ilyen módon. Isten azonban azt tanácsolja, hogy legyünk óvatosak: *A próféták is hazudhatnak.*

---

⁹⁷ 1Kir 13:8-9

⁹⁸ 1Kir 13:18

Vásárolnál gyógyszert ettől az embertől?

A XIX. század amerikai határvidékének izgalmas mozzanata volt a cilinderes utazó árus megjelenése a kocsiával, amely tele volt csodás gyógyszerekkel. „Mondd meg mi a betegséged, és én garantálom, hogy ez meg fogja gyógyítani!”

A csodálatos módon meggyógyult emberek beszámolói, társulva az emberek hiszékenységgel, tették a furcsa kufár meggyőző állításait eléggé hihetővé. Ezért szereik megérték minden pennyt, amit azokért elkért.

De állításai nem voltak lenyűgözőbbek, mint a Sears Roebuck katalógus gyógyszer szekciójában szereplők 1902-ben. Gyors javulást ígért olyan betegségekre, amelyekre a modern orvostudomány még mindig keresi a gyógymódot. És mindezt a Sears teljes garanciájával.

Kapható gyógyszer a dohányzás ellen, az alkohol problémák, az ópium-, a morfiumfüggőség ellen és az elhízásra. Van mexikói fejfájás gyógyszer – teljesen garantált – amely tizenöt perc alatt elmulasztja a hasogató fejfájást. Kapható Dr. Rose French arzén bőrszín ostyája – teljesen ártalmatlan –, és bárkit garantáltan széppé varázsol „függetlenül attól, hogy milyen csúnya vagy torzult vagy”. Dr. Hammond ideg- és agypirulái, ezek is garantáltan meggyógyítanak egy vég nélküli betegséglistát, még a gyenge emlékezetet is. „Nem számít, hogy mi okozta, vagy milyen súlyos a problémád, Dr. Hammond ideg és agypirulái meggyógyítanak.”

A tétoázó vásárlót biztosítják arról, hogy minden Sears gyógyszert olyan recept alapján készítenek, amelyek „a világ legnagyobb orvosi tekintélyeitől származnak”, és figyelmeztetik a sarlatán doktorokra, akik reklámjaikkal megijeszti az embereket és olyan gyógyszerekért söprik be a pénzt, amelyek hatástalanok.

Sears Roebuck lenne ma az első, aki arra bátorítaná vásárlóit, hogy ne higgyenek ezeknek a hamis állításoknak.

Körülöttünk mindenütt a vallásos világban, a piacon, a televízió képernyőjén folyamatosan találkozunk egymással versengő állításokkal. Nyilvánvalóan nem lehet igaz mindegyik. Ezért jól tesszük, ha követjük Pál tanácsát: „Mindent alaposan megvizsgáljatok, a jóhoz ragaszkodjatok.”⁹⁹

Nincs rövidített útvonal az igazsághoz

A Biblia kutatásra hív, gondos vizsgálatra ösztönöz, és óv attól, hogy túlságosan könnyen meggyőzhetőek legyünk – még a jelek és csodák által is – és pozitívan beszél a Biblia megbízhatóságáról. Természetesen még a Sears Roebuck katalógus is óv a megbízhatatlan sarlatánoktól. De nem bízhatok meg egy olyan vallásos

---

⁹⁹ 1Thessz 5:21

mozgalomban, tanítóban vagy könyvben, amely eltanácsol – vagy még ennél is rosszabb: megtiltja – az az alapvető hitpontok őszinte és gondos megkérdőjelezését.

Amikor egy vallásos vezető fenyegetve érzi magát a tisztelettudó, de átható kérdések miatt tanítás közben, támadni kezd, vagy mérges lesz, amikor a tanuló kitart amellett, hogy kérdezzen, ez elegendő ok lehet a gyanúra, hogy a tanár álláspontja nélkülözi a megfelelő bizonyítékot, és ez teljesen aláássa a bizalmat.

A bizalmat nagyon hamar el lehet veszíteni. És nincsenek rövidített útvonalak a visszaszerzéséhez. A megbízhatóság állítása nem bizonyít semmit sem. Hitler azt állította magáról, hogy megbízható. Amikor sátán megkérdőjelezte Jób hitének valódiságát, Isten nem intézte el a dolgot isteni kinyilatkoztatással. Ehelyett inkább megengedte a tények fájdalmas bizonyítását. Ez Isten útja az igazság megállapításában.

Még abban az esetben is, amikor Istent az a vád érte, hogy nem biztonságos Benne bízni, csak egy módja volt a vádakra való válaszadásnak. A bizalmat csakis úgy lehet helyreállítani és megalapozni, ha hosszú időn keresztül bizonyítjuk megbízhatóságunkat, különösen nehéz körülmények között. A Biblia – mind a hatvanhat könyve – ennek a bizonyításnak a beszámolója.

Az igazság tekintélye

A Jézus keresztre feszítése utáni vasárnapon, amint a két csüggedt tanítvány az emmausi úton hazafelé tartott, komoly bizalmi válságon mentek át. Összeavarta őket Vezetőjük halála, mert ők „azt remélték, hogy Ő fogja megszabadítani Izraelt”.¹⁰⁰

Jézus csatlakozott hozzájuk az úton, de valahogy nem ismerték fel Őt. A két embernek komoly kérdései voltak, amelyek az Úr válaszára vártak, de Ő nem fedte fel előttük kilétét. Ehelyett inkább végigvezette őket az Ószövetségen, annak feljegyzésén, ahogy Isten „sok rendben és sokféleképpen szólt a próféták által”. Bárcsak én is meghallgathatnám azokat a történeteket és kijelentéseket, amelyeket Jézus kiválasztott erre az alkalomra! Végül a két ember rájött arra, hogy kérdéseikre választ kaptak, mindezt úgy, hogy nem tudták, hogy maga az Úr vezette végig őket a Szentíráson.

Miért nem mondta el nekik Jézus, hogy kicsoda? Az iránta való tiszteletükben örömmel elfogadták volna magyarázatát: „Ha Jézus mondja, hiszem, és ezzel minden el van intézve!”

Hiszem, hogy Jézus ezért leplezte kilétét. Nem akarta felvállalni annak kockázatát, hogy elfogadják, amit mondott, csupán a személyes bizonyoságtételének tekintélye

---

¹⁰⁰ Lk 24:21

miatt. Lehetett volna az álcázott sátán is, az a valaki, aki „világosság angyalának álcázza magát”.¹⁰¹

Jézus nem elégedett meg addig, amíg ezt a két embert logikus meggyőződésre nem vezette, amely a szükséges bizonyítékokon alapul. Akkor, és csakis akkor leplezte le kilétét.

Nyilvánvaló, hogy Isten nem akarja, hogy elhiggyük, amit mond csupán azért, mert Ő, a világmindenség szuverén Teremtője mondta. Azt akarja, hogy bízzunk meg Benne azon az alapon, hogy milyenek találtuk Őt. Azt akarja, hogy az igazság fényében bízzunk Benne.

A BARÁTOK NYÍLTAN BESZÉLNEK EGYMÁSSAL

„Nincs abban veszély, hogy a barátságos Istennel való barátság hangsúlyozásával aláaknázzuk az igazi tiszteletet?” A kérdés egy lelkésztől származik egy gyülekezeti konferenciáról, amelyen részt vettem, és hallottam másokat is hasonló aggodalmakat megfogalmazni.

A kérdés megérdemli, hogy komolyan vegyük, mert úgy tűnik, sokan nehéznek találják úgy tisztelni Istent, mint végtelen Teremtőt, ugyanakkor kedves Barátot. Ahogy a nép bizonyította a Sínai-hegy lábánál: amikor a félelem elszáll, amikor már nem látható a fenség és hatalom megnyilvánulása, a tisztelet gyorsan homályba vész. Egészen addig, míg villámok cikáztak és a föld rengett a lábuk alatt, az izraeliták készen álltak arra, hogy mindent megígérjenek Istennek. Egyesek az ilyen remegő engedelmisséget „kellő tiszteletnek nevezik”. Nem sok nappal később a mennydörgés elhallgatása után, a nép vadul táncolt az aranyborjú bálvány körül.¹⁰²

Addig, amíg Jézus az éhes tömeget táplálta, meggyógyította a betegeket és feltámasztotta a halottakat, a nép készen volt imádni és királlyá kenni őt. Amikor azonban olyan kedvesen válaszolt az ellenségeinek, amikor a bűnösökkel olyan türelmesen és tisztelettel bánt, amikor elmagyarázta, hogy az Ő országa nem erőszakkal jön létre, amikor a Golgotán alázattal alávetette magát a

---

¹⁰¹ 2Kor 11:14

¹⁰² 2Móz 32

bántalmazásnak, követői közül a legtöbben vagy elhagyták, vagy gúnyolódtak azon kijelentésén, hogy Ő Isten Fia.

Júdás az egyike volt azoknak, akik összetévesztették a kedvességet és jóindulatot a gyengeséggel. Amikor Jézus letérdelt, hogy megmossa lábait, Júdás lenézte Őt alázataért. Az az isten, akit Júdás tisztelni tudna, soha nem alacsonyítaná le magát ily' módon.

Mi indít téged nagyobb tiszteletre: Isten hatalmának félelmetes megnyilvánulása a Sínai-hegyen, vagy a hatalmas Teremtő látványa az Olajfák hegyén, amint csendben sír? Ha a Sínai történet és az Olajfák hegyének története azt idézte elő bennünk, hogy Istent fenséges Királynak ugyanakkor jóindulatú barátnak is lássuk, akkor megtanultuk, hogyan imádjuk Istent azzal a fajta tisztelettel, amelyre Ő vágyik – félelem nélküli tisztelettel, a barátok közötti tisztelettel.

Az ilyen barátok tisztábban értik Isten útjait, mivel Ő sokkal nyíltabban tud beszélni velük. Ellentétben a csupán szolgai engedelmességgel, készek többet megtudni arról a Valakiről, akit csodálnak. Féltve Isten hírnevét – ilyennek kell egy barátnak lenni – azt bizonyítják, hogy rájuk lehet bízni olyan információkat, amelyeket mások félreérthetnek, vagy amelyekkel visszaélhetnek.

Nekik Isten kinyilatkoztathatja a kedvességét anélkül a kockázat nélkül, hogy mint gyengeséget azt alábecsülnék és megvetnék. Elmondhatja nekik, hogy Ő semmit sem értekel többre, mint szabadságukat anélkül a veszély nélkül, hogy csökkentenék tiszteletüket a fegyelem és rend iránt. Ki tudja nyilatkoztatni azt, hogy Ő maga a megtestesült megbocsátás anélkül a veszély nélkül, hogy kevésbé veszik komolyan a bűnt. Biztosítani akarja őket arról, hogy nem kell félniük, anélkül a veszély nélkül, hogy ezáltal csökkenne tiszteletük és hódolatuk.

Jézus nem óvatoskodott szavai megválasztásában, amikor arra figyelmeztetett, milyen veszélyeket rejt az, hogy az ilyen értékes információkat olyanokkal osztjuk meg, akik nincsenek felkészülve azok befogadására, vagy nem is alkalmasak rá, esetleg még támadásként is értékelik. Amikor már a Hegyi beszéd vége felé közeledett, amiben olyan csodálatosan bemutatta Istent, komolyan figyelmeztetett: „Ne adjátok oda a kutyáknak azt, ami szent, gyöngyeiteket se dobjátok oda a disznók elé, nehogy lábukkal széttapossák azokat, majd megfordulva széttépjenek titeket”.¹⁰³ Ha ez túlságosan erős kijelentésnek tűnne, gondoljunk arra a bánásmódra, amelyben Jézusnak része volt az elkövetkező három évben, ami bizonyítja szavai igaz voltát.

A barátok között nincs „homályos beszéd”

Képzeljük el, amint Isten ezt mondja nekünk: „úgy tudok beszélni veled, ahogy másokkal nem, mert a barátom vagy.” Mózes megkapta ezt a magas elismerést és

---

¹⁰³ Mt 7:6

én azon gondolkodom, hogyan érezhette magát, amint Isten magyarázta Miriámnak és Áronnak, hogy sokkal világosabban tud beszélni testvérükkel, mint ahogy a prófétákkal valaha tudott.

Miriám és Áron féltékenyek lettek amiatt a különleges kapcsolat miatt, amelyet Mózes Istennel ápolt, annak ellenére, hogy Mózes magát úgy jellemzi a Biblia, mint egy „nagyon szelíd embert, aki minden embernél alázatosabb volt, aki valaha a föld színén élt”.¹⁰⁴ Emlékszem arra, amikor gyermekkoromban arra gondoltam, hogy ha Mózes maga írta ezt a verset, nem lehetett túlságosan alázatos, ha így dicsekedett saját alázatosságával. Később azonban rájöttem arra, hogy nagymértékű alázatosságot igényel elismerni azt, hogy ő szelíd. Az alázatosságot ritkán csodálják és értékelik egy vezetőben. Az elnökválasztási kampányban a jelöltek nem magasztalják saját szelídségüket és alázatosságukat, mint ami különleges módon alkalmassá teszi őket erre a magas pozícióra.

Az egyik első vers, amire édesanyám megtanított, ezekkel a szavakkal kezdődik: „Drága Jézus, szelíd, kedves, vigyázz ma kis gyermekedre!” Gyönyörűnek gondoltam akkor ezt a verset, és még ma is ez a véleményem. Azonban sokan azok közül, akiket Jézus megmenteni jött, és akiknek be akarta mutatni az Atyát, megvetették és visszautasították Őt kedvességéért úgy, ahogy Ézsaiás próféta megjövendölte.¹⁰⁵

Évszázadokkal korábban Isten elmondta a szelíd Mózesnek, hogy egy napon támasztani fog egy különleges prófétát Izrael népe közül, „egy olyan prófétát, mint ő”.¹⁰⁶ Jézus felismerte, hogy ez a jövendölés Róla szól.¹⁰⁷ Mózes növekvő csodálattal és ámulattal nézhette azt, milyen alázattal és kedvesen bánt Isten Fia mindenféle emberrel, különösképpen az ellenségeivel.

Mielőtt Jézus felment volna a Golgotára, hogy megfeszítsék, Mózes eljött, hogy beszéljen Vele a megdicsőülés hegyén. Illés próféta csatlakozott hozzájuk, és mind a három lény – két ember és az ő Teremtő Istenük, noha most emberi formában – szemtől szembe, mint a barátok beszéltek egymással. Lukács elmondja, hogy Jézus durva elutasításáról és kivégzéséről beszéltek, amelyet el kellett szenvednie.¹⁰⁸

Habár sokan megvetették Jézust szelídségeért, mit gondolsz, Mózes szégyellte, hogy ott állt Urával? Micsoda megtiszteltetés volt azonosulni a szelíd és alázatos Jézussal! Mózes nem szégyellte úgy jellemezni önmagát Mózes 4. könyvében, mint a „legalázatosabb és legszelídebb embert a föld színén”. Ilyen kedves embernek lenni azt jelenti, hogy az illető olyan, mint Isten.

---

¹⁰⁴ 4Móz 12:3

¹⁰⁵ Ésa 53:3,7

¹⁰⁶ 5Móz 18:15-18

¹⁰⁷ Lu 24:27, 44; lásd még: ApCsel 3:17-26

¹⁰⁸ Lk 9:28-36; lásd még: Mt 17:1-8, Mk 9:2-8

Úgy tűnik, hogy Mózesnek ezen tulajdonságai nem parancsoltak számára tiszteletet testvérei részéről. Isten jelenlétébe szólította mindhárójukat. Áron és Mirjám azt a parancsot kapták, hogy lépjenek előre. Isten ezt mondta: „Halljátok meg szavaimat:

*Ha valaki az Úr prófétája közöttetek, én megjelenek annak látásban, vagy álomban szólok azzal. Nem így az én szolgálommal, Mózesrel, aki az én egész házámban hív. Szemtől szembe szólok övele, és nyilvánvaló látásban; nem homályos beszédek által, hanem az Úrnak hasonlatosságát látja. Miért nem féltetek hát szólani az én szolgálom ellen, Mózes ellen?*¹⁰⁹ (A Károli fordítás a héber „rejtélyes beszédet” „homályos beszédnek” fordítja)

Figyeljük meg, hogy Isten még mindig szolgálójának nevezi Mózeset. Egy korábbi esetben azt a leírást találjuk, hogy Isten Mózesrel, „szemtől-szembe beszélt, mint ember a barátjával”.¹¹⁰ Az Istennel való barátság azonban nem jelenti a szolgálat végét. *Jézus maga állította fel a példát a szolgáló barátságra.*

Nyílt beszéd az Atyáról

Nem sokkal azután, hogy Jézus a barátság ajánlatát tette Jn 15:15-ben, elmondta a tanítványoknak, hogy nemsokára elkezd sokkal nyíltabban beszélni az Atyáról. Elmagyarázta, hogy eddig az időpontig szóképekben, metaforákban, példázatokban beszélt velük – olyan „homályos beszédekben”, amelyet nem kellett használni Mózesrel, az Ő barátjával. *„Ezeket példázatokban mondom nektek, de eljön az az óra, amikor többé nem példázatokban szólok hozzátok, hanem nyíltan beszélek nektek az Atyáról.”*¹¹¹

Milyen hamar fog ez bekövetkezni? A tanítványok kétségtelenül úgy gondolták, hogy azonnal. Miután Jézus befejezett egy rövid, de jelentőségteljes kijelentést az Atyáról, a tanítványok így válaszoltak: „Íme, most nyíltan beszélsz, és nem példázatot mondasz.”¹¹² Vessük össze az Úr szavaival, amelyeket csupán egy pillanattal később mondott, amikor megjövendölte, hogy a tanítványok miként fogják elhagyni Őt: *„De eljön az az óra, sőt már el is jött...”*¹¹³

Jézus ezt a világos kijelentést arám nyelven tette. János fordította görögre. Mi János fordításában olvassuk. Azonban nem kell aggódnunk amiatt, hogy ebben a fordításban valami az eredeti jelentésből homályos maradt. A szakasz összes fordítása lényegében azonos. Az alábbiakban a magyar Új protestáns fordításból olvashatjuk a szakaszt:

---

¹⁰⁹ 4Móz 12:6-8

¹¹⁰ 2Móz 33:11

¹¹¹ Jn 16:25

¹¹² Jn 16:29

¹¹³ Jn 16:32

*Ezeket példázatokban mondom nektek, de eljön az az óra, amikor többé nem példázatokban szólok hozzátok, hanem nyíltan beszélek nektek az Atyáról. Azon a napon az én nevemben kértek, és nem mondom nektek, hogy én kérem majd az Atyát értetek, hanem maga az Atya szeret titeket, mivel ti szerettek engem, és hiszitek, hogy én az Istentől jöttem. Én az Atyától jöttem, és eljöttem a világba; de most elhagyom a világot, és az Atyához megyek.*¹¹⁴

Különösképpen tesz nekem a 27. vers Knox fordítása: „Mivel maga az Atya a barátotok, amióta az én barátaimmá lettetek...” Monsignore Knox a János görög fordításának latin fordításából fordított. Azonban úgy a latinban, mint a görögben a „szeretet” és a „barát” szavak ugyanazon szógyökből származnak.

Van-e valami abban, amit Jézus az Atyáról mondott, amit lehetett volna sokkal világosabban és kevésbé metaforikusan mondani, mint előbb? Csak egyszerű szavakat találok, amelyeket egyszerű magyarra lehet fordítani: „*Nem mondom nektek, hogy kérni fogom az Atyát értetek, mert maga az Atya szeret benneteket.*”

Goodspeed így fordítja a szakaszt: „Nem ígérem nektek, hogy közben fogok járni értetek az Atyánál, mert maga az Atya szeret benneteket.”

Mint barátai egy barátságos Istennek, a tanítványok arra kaptak bátorítást, hogy kéréseiket közvetlen az Atyához intézzék. Nem volt szükség arra, hogy Jézus megtegye értük.

Jézus azonban azt mondta nekik, hogy az Ő nevében kérjenek. Ez nem azt sugallja, hogy ha Isten nem hallja az Ő Fia nevét, kevésbé hajlandó megadni kéréseinket. Jézus nevének említése kifejezi azt a hálás elismerést, hogy ha Isten Fia nem mutatta volna meg az igazságot az Atyáról, nem tudhatnánk, hogyan közeledjünk hozzá. És nem is akarnánk.

Ilyen értelemben valóban szükségünk van valakire, aki „közbenjár”, aki „közbelép”, aki „felszólal értünk” – ezek mind latin eredetű szavak, amelyek azt jelentik, hogy „középen lenni”, „valakik közé állni”. Mindegyik alkalommal, amikor Jézus nevében imádkozunk, megköszönjük Istennek Jézus Krisztust a Közbenjárót, aki eljött, hogy áthidalja a szakadékot közöttünk és Isten között, és hogy elhozza nekünk az igazságot szerető mennyei Atyánkról.

Jézusnak köszönhetően tudjuk azt, hogy beszélhetünk a mi mennyei Atyánkkal úgy, ahogy egy „ember beszél a barátjával”. Nincs szükségünk egy másik barátra közénk, mivel maga Isten a Barátunk.

Mindabból, amit Jézus világossá tehetett az Atyáról, miért választotta ezt a konkrét információt, és miért pontosan közvetlen kereszthalála előtt? Volt valami, amire a tanítványoknak konkrétan szükségük volt, hogy emlékezzenek, miközben

---

¹¹⁴ Jn 16:25-28

szemtanúi voltak a következő órák eseményeinek? Volt valami, amit a tanítványoknak világosan érteni kellett, egyébként félreérthették volna áldozati halálát?

A „nem” titokzatos eltűnése

Meglepő, hogy nem mindenki hallgatta örömmel Jézus világos kijelentését az Atyáról, ahogy az Jn 16-ban le van jegyezve. Egyszer hallottam egy lelkészt, aki „elítélendő eretnekségnek” minősítette. „Ha Jézus nem esedezik értünk az Atyánál” – folytatta –, „nem lehet reményünk az üdvösségre.”

Biztos vagyok benne, hogy ez a lelkész nem volt tudatában annak, hogy magának Jézusnak a szavaira mondott ítéletet. Teljes egyenességgel kell rámutatnom arra, hogy ő megszokta – mint sokan mások – hogy Jn 16:26-ot a mindennél fontosabb „nem” szó nélkül olvassa. Jézus azt mondta, hogy „én *nem* mondom néktek, hogy kérem az Atyát érettetek”. Azonban sokak számára a „nem” szó valahogy eltűnt.

Számos nyilvános alkalommal, és néha nyomtatásban is láttam ezt a verset a „nem” szó nélkül, Jézus ígéretként, hogy könyörögni fog az Atyához érettünk. Egyesek nagy meglepetésüknek adtak hangot, amikor valaki felhívta a figyelmüket a hiányzó szóra. Még azt is hallottam prédikátortok vallomásából, hogy ha a „nem” ténylegesen a szöveghez tartozik, nem tudnak mit kezdeni a szöveggel. Egyesek egyszerűen figyelmen kívül hagyják.

Egy tanár így magyarázta: „Mivel mindannyian tudjuk, hogy Jézus közbenjár az Atyánál, Jn 16:26 egy bonyolult ellentmondás, paradoxon.” Természetesen úgy értette, hogy az Úr által mondott „nem” a helyén van. De Jézus nem mondott olyat, hogy ez a szakasz bonyolult. Ő azt mondta, hogy egyértelmű és világos.

Esély a kérdésre

A tanítványok egy újabb lehetőséget szalasztottak el, hogy barátként viselkedjenek a meghívás szerint, és kérdéseket tegyenek fel, ahogy a barátok teszik. Megkérdezhették volna, hogy Jézus valóban azt értette-e, amit nekik mondott.

„Azt mondod, hogy nincs szükség arra, hogy az Atyánál imádkozz értünk? Akkor miért kapta Mózes a parancsot, hogy hozza létre az egész papi rendszert a Sínai-hegynél?”

„Vajon nem a főpap különleges munkája volt, hogy közbenjárjon Istennél a bűnös érdekében?”¹¹⁵

---

¹¹⁵ 3Móz 16

„Nem kellett-e Mózesnek könyörögni Istenhez, hogy ne öntse ki haragját a rosszul viselkedő népre?”

„Nem épp Mózes számolt be arról, hogy sikeres volt Isten meggyőzésében, hogy változtassa meg szándékát?”

A tanítványok felhívhatták volna Jézus figyelmét magára a Szentírás szavaira: „*Mózes azonban esedezett Istenéhez, az Úrhoz, és ezt mondta...múlják el izzó haragod, szánd meg népedet, és ne hozz rá bajt!... Az Úr szánalomra indult, és nem hozta rá népére azt a bajt, amit mondott.*”¹¹⁶

„Azt akarod mondani Uram, hogy még Mózes sem értette a dolgot?”

A mi időnkben, akik azzal az előjoggal rendelkezünk, hogy olvashattuk A zsidókhoz írt levelet, újabb kérdéseket tehetünk fel: „Jézus, ha a főpap szolgálata a te munkádat jelképezte, amelyért jöttél – és tovább is tetted, miután visszatértél az Atya jelenlétébe –, miért mondtad, hogy tulajdonképpen nincs szükség arra, hogy közbenjárj az Atyánál értünk? És e világos kijelentés ellenére az olyan jó barátaid, mint Pál és János miért ábrázolnak téged az Újszövetségben úgy, mint ügyvédet, Aki ügyünkben közbenjár a mennyei ítélőszéken?”¹¹⁷ Ők is félreértették a dolgot? Vajon János összezavarodott, amikor azt hallotta, hogy bizonyos dolgokat kérsz a tanítványoknak pontosan az után, hogy azt mondtad: nem teszed?”¹¹⁸

Bárcsak János megkérte volna Jézust, hogy segítsen megérteni az Atyáról való világos beszéd igazi értelmét! Aztán az apostol lejegyezte volna az értékes választ, és mi is olvashatnánk ma. Azonban a Biblia többi részéből fogalmat alkothatunk arról, milyen magyarázatot adott volna az Úr.

„Nem azért jöttem, hogy ellentmondjak Mózesnek”

Jézus kezdhette volna azzal a magyarázatát, hogy elismétli, amit a kritikusainak mondott, amikor azzal vádolták, hogy ellentmond a Szentírás tanításainak. „*Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem a törvényt vagy a próféták tanítását. Nem azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem, hanem hogy betöltssem azokat.*”¹¹⁹

És aztán, ahogy az ilyen kérdéseket meg szokta válaszolni, Jézus végigvezethette volna annak az elképzelésnek a történetét, hogy Isten gyermekeinek szükségük van valakire, aki közöttük és a mennyei Atya között álljon. Emlékeztethette volna tanítványait arra, ahogyan Isten leszállt a Sínai-hegyre, hogy szóljon a népéhez azokról az intézkedésekről, amelyeket meg kellett hoznia ahhoz, hogy megnyerje

---

¹¹⁶ 2Móz 32:11-14

¹¹⁷ 1Jn 2:1; Róm 8:34

¹¹⁸ Jn 17:6-26

¹¹⁹ Mt 5:17

figyelmüket; hiszen rémületükben arra kérték Mózeset, hogy ne Isten szóljon hozzájuk közvetlenül, hogy meg ne haljanak.

„És azt mondták Mózesnek: Te beszélj velünk, és mi hallgatunk rád, de Isten ne beszéljen velünk, mert akkor meghalunk.”¹²⁰

„Látjátok” – folytathatta volna Jézus – „a nép kért valakit, aki közéjük és Isten közé álljon, valakit, akit úgy ismertek, mint Isten barátját, aki meg tud állni közöttük és Isten között, akitől ők annyira féltek.

„Ti azonban, mint az én tanítványaim tudjátok, hogy én vagyok az, Aki ott volt a Sínai-hegyen. Fél Tőlem bármelyikőtök is? Én kértelek arra, hogy legyetek a barátaim. Látjátok milyen biztonságos leülni, és ilyen nyíltan beszélni Velem?”

Nem akarok senkit közénk

Jézus szomorúan folytathatta volna: „Szerettem volna így beszélgetni a népemmel ott a pusztában is. Nem akartam, hogy bárki is közbenjárjon közöttünk, mintha a valóságban nem is szeretném a saját gyermekeimet. Ők azonban nem ismertek engem úgy, ahogyan ti most. Először is, nagyon tiszteletlenek voltak. Másodszor pedig iszonyúan rettegtek. Nem tudtam megparancsolni nekik, hogy ne féljenek. Nektek, mint tanítványoknak meg kellene értenetek, hogy a bizalmat és a barátságot nem lehet megparancsolni. Így egészen addig, míg jobban meg nem ismernek, elfogadtam azt, hogy Mózes közbenjáró legyen. Ők nem féltek tőle, ő pedig nem félt Tőlem.

„Természetesen senki sem volt köztem és Mózes között. Ő valóban ismert engem és a barátom volt. Senki sem volt köztem és öreg barátom, Ábrahám között, amikor annyira nyíltan és őszintén beszélt Sodoma népével kapcsolatos terveimről. És senki sem volt köztem és Jób között, amikor szabadnak érezte magát, hogy olyan erősen kifejezésre juttassa érzelmeit. Tanácsadói arra gondoltak, hogy én megharagszom rá, de inkább megtisztelve éreztem magam bizalma miatt.”

„És most is” – vonhatta le Jézus a következtetést – „eljöttem, hogy közbenjáró legyek, ahogy Mózesnek megígértem. Sokan félreérthetik jövelelem célját. Sokan őszintén megköszönhetik Istennek, hogy elküldött engem, a szelídet, hogy közéjük és a megbántott menyeyi Atya közé álljak, mintha kedvesebb lennék, mint Ő.

„Ti azonban tudjátok, hogy ki vagyok igazán. Látjátok, hogy igaza volt Ézsaiásnak, amikor megjövendölte, hogy a Békesség fejedelme tulajdonképpen Isten.”¹²¹ És most mondjátok el nekem az igazat, kedves tanítványaim: Szükség van-e valakire, hogy megvédjen titeket Tőlem? Akkor arra sincs szükség, hogy valaki megvédjen benneteket az Atyától. Amikor olyan csúnyán viselkedtetek a vacsorán, volt-e

---

¹²⁰ 2Móz 20:18-19

¹²¹ Ésa 9:6

valaki köztetek és az Isten között, amikor megmostam piszkos lábaitokat? És szeretném, ha a jövőben emlékeznétek arra, hogy amikor megmostam Júdás lábait, senki sem volt közöttük és az Isten között.

„Olyan világosan és nyíltan mondtam el nektek, ahogy csak lehet, hogy az Atya pontosan úgy szeret titeket, ahogyan én szeretlek. Ő pontosan olyan barátságos és megbocsátó, amilyennek reményeim szerint engem megismertetek. Ő ugyanúgy kész lett volna letérdelni és megmosni koszos lábaitokat.”

„Most azonban el kell mennem, hogy keresztre feszítsenek. Szeretném, ha velem lennétek a Golgotán. Szeretném, ha látnátok engem meghalni. Talán segít jobban megértenetek, amit megpróbáltam elmondani nektek az Atyáról.”

Szomorú, hogy a tizenkét tanítvány közül csak János volt ott. Ő azonban feljegyezte, amit látott és hallott.

Ki szeret minket jobban - Jézus vagy az Atya?

A családi áhítatnál évekkel korábban, amikor a fiatalabb lányom csupán hat éves volt, gyerektörténeteket olvastunk egy keresztény újságból. A történet drámai módon ecsetelte, hogyan áll Jézus az Atya előtt és kéri, hogy bocsásson meg, különösen a kisgyerekeknek, akik nem voltak jók.

„Apa” – szakított félbe Alice rémült tekintettel – „ez azt jelenti, hogy Isten nem szeret bennünket annyira, mint Jézus?” Nyilvánvalónak tűnt számára, hogy aki közbenjár, sokkal szeretetteljesebb, mint az, akihez könyörögni kell.

Az áhítat egy kicsit hosszabb volt azon az estén. A kislány mert feltenni egy nagyon fontos kérdést Istenről. És tényleg meg akarta érteni.

Elmeséltem neki a történetet arról, amit Jézus szeretett volna egyértelművé és világossá tenni a tanítványainak ott a felházban.

Most Alice magyarázza az unokáimnak, hogy Isten pontosan úgy szereti őket, mint Jézus.

A BARÁTSÁG ÉS ISTEN TÖRVÉNYALKALMAZÁSA

Ha feltehetnél Istennek egyetlen kérdést, mi lenne az?

„Azt kérném, hogy tegyen gazdaggá” – kuncogott egy csinos tinédzser, ahogy barátaival a Barry's húsbolt előtt álldogáltak Angliában. „Hogyan lehetne gyógyítani a rákot”, „Hogyan lehetne mindenkit meggyógyítani”, volt a választása másik kettőnek.

„Van egy kérdése, amit meg szeretne kérdezni?” – tettem fel a kérdést a szorgalmasan dolgozó hentesnek.

„Igen. Megkérdezném Istent, hogy ha olyan hatalmas, miért nem táplálja az etiópiai éhezőket.” Azonban Barry korábban már beszélt Istenben való csalódottságáról, aki semmit sem tett, hogy segítsen neki. „Ezért többé nem hiszek benne.”

Az egyik közeli faluban beszéltem egy férfival, aki még mindig szilárd hívő. „Milyen kérdést tenne fel Istennek” – különösképpen, ha csak egyetlen kérdést tehetne fel?”

„Arra kérném, legyen szíves mondja el sokkal pontosabban, mit akar, hogy tegyek és hogyan akarja, hogy tegyem.”

A Cambridge-i egyetem udvarán egy tudóssal ültem egy padon, aki nem titkolja, hogy mélyen csodálja Istent. „Milyen kérdést tenne fel Istennek?”

„Tudom, hogy már megválaszolta” – kezdte. „Azonban hallani szeretném a még világosabb magyarázatát, hogy miért döntött úgy, hogy a dolgokat úgy teszi, ahogy teszi. Tényleg nem volt más választása? És ha igen, akkor miért?”

A közelmúltban néhány vallásos közvélemény-kutatás elkezdte felmérni, mi lenne a legfontosabb kérdés, amit az emberek megkérdeznének Istentől. A válaszok skálája az anyagi dolgok igénylésétől – különösképpen a gyors egészség és a gyors meggazdagodás – a legaprólékosabb érdeklődésig terjedt magával Istennel kapcsolatosan.

A kérdések, amelyeket a tanítványok feltettek, gyakran saját önző érdekeiket tükrözték, mint például, hogy ki a nagyobb közöttük.¹²² A Jézussal való utolsó vacsorájukon, mielőtt Jézust keresztre feszítették volna, még mindig erről vitatkoztak.¹²³

---

¹²² Mt 18:1; Mk 9:34; Lk 9:46-48

¹²³ Lk 22:24

Egy korábbi esetben ketten közülük, akik testvérek is voltak, arra vetemedtek, hogy megkérjék Isten Fiát: hadd üljenek mellette a legelőkelőbb helyen az eljövendő országban. Még az anyjukat is magukkal hozták, hogy közbenjárjon értük, és segítsen meggyőzni az Urat: adja meg nekik, amit kértek.¹²⁴ Nem kapták meg, amit kértek, a többi tanítvány azonban nagyon mérges lett rájuk. Nem azért, mintha nekik nem jutott volna még eszükbe, hogy ilyet kérjenek maguknak!

Te mit kértél volna?

Ha Jézussal és a tanítványokkal lettél volna azon az utolsó estén a felházban, és feltehetted volna az Úrnak egyetlen kérdést, mi lett volna az?

Azon gondolkodom, hogy ha Pál ott lett volna, milyen kérdést tett volna fel. Néhány évvel később a Galáciai hívőknek írt levelében feltett egy kérdést, amelyet az egyik tanítvány feltehetett volna azon az estén, ott a felházban. Pál kérdése ez volt: „Akkor tehát mi a Törvény célja?”¹²⁵

Sokan csatlakoznánk Pálhoz e kérdés mérlegelésében. Tetszik nekünk az, amit Jézus a szabadságról, a barátságról, szeretetről és bizalomról mondott. Tapasztalatból azt is tudjuk, hogy ezek közül egyiket sem lehet megparancsolni. Akkor mi hasznát látja Isten a törvénynek? Miért parancsolta meg a gyermekeinek, hogy szeressék Őt és egymást, s ígért súlyos következményeket, ha nem engedelmeskednek? Vajon nem eredményez ez nagy valószínűséggel rettegő, mogorva, sőt egyenesen lázadó szolgákat, és nem hűséges, megértő barátokat? Miért döntött úgy Isten, hogy vállalja ezt a kockázatot?

Egyesek közülünk örülnek annak, amit Jézus a nyílt és világos beszédről mondott. Annyi „homályos beszéd” hangzik el, amikor az emberek Istenről és a megváltásról beszélnek! Azonban, ha Isten az egyszerűséget és a megértést részesíti előnyben, miért mondta Mózesnek, hogy hozza létre a szertartások és áldozatok olyan bonyolult rendszerét annak minden furcsa jelképével és rejtélyével együtt? Ezek a misztériumok és a pompa vajon nem növelik nagy eséllyel a távolságot Isten és gyermekei között, és nem nehezítik meg számukra, hogy világosan gondolkodjanak és beszéljenek Róla? Miért kész Isten vállalni ezt a kockázatot?

Pál apostol a Galáciai levelében felajánl egy választ erre a kérdésre: „*Akkor tehát mi a törvény célja? A bűnök miatt adatott.*”¹²⁶ (Új protestáns és az ERV fordítás)

Azonban a görög „miatt” kifejezés jelentheti azt is: „azzal a céllal, hogy...”. Így az ERV fordítás azt mondja, hogy „azért kaptuk, hogy rámutasson... a bűnökre.” A

---

¹²⁴ Mk 10:35-45; Mt 20:20-28

¹²⁵ Gal 3:19

¹²⁶ Gal 3:19

Revised English Bible megmagyarázza, hogy azért adatott, hogy a „rossz tettek törvényes büntetteknek minősüljenek.”

Egy dolog világosnak tűnik: Ha Isten népe nem viselkedett volna rosszul, nem lett volna szükség a törvény közzétételére. Ahogy a fiatal Timóteusnak magyarázta Pál: *„Tudván azt, hogy a törvény nem az igazért van, hanem a törvénytaposókért és engedetlenekért, az istentelenekért és bűnösökért, a latrokért és fertelmesekért, az atya- és anyagyilkosokért, emberölőkért. Paráznákért, férfifertőztetőkért, emberrablókért, hazugokért, hamisan esküvőkért, és a mi egyéb csak az egészséges tudománnyal ellenkezik.”*¹²⁷

A Phillips angol fordítás így adja vissza: „A törvény nem igazán a jó emberekért van, hanem azokért, akiknek nincsenek elveik, sem önkontrolljuk.”

Isten egy bizonyos ponton adta a törvényt, mert tudta, hogy szükségünk van rá.

Hogyan tudhatja meg valaki az igazi jelentést?

Még az után is, hogy Pál Isten barátja lett, szokása volt nem is kevés „homályos beszédet” használni teológiai magyarázataiban – noha véleményem szerint nem annyira homályosakat, mint ahogy az néhány fordításban megjelenik.

Szónoki képességeinek és műveltségének fitogtatása után Athénban,¹²⁸ a közeli városban, Pál értesíti a korinthusi hívőket, hogy ezután egyszerűen és világosan fog beszélni, amikor Istenről tesz bizonyosságot.¹²⁹ Még Péter apostol is megjegyezte – nagyon tisztelettudóan –, hogy Pál levelei tartalmazzak „nehezen érthető szakaszokat, amelyeket a tudatlanok és állhatatlanok kiforgatnak.”¹³⁰

Ezért, amikor Pál írásait olvassuk, különösen fontosnak tartom azt, hogy egész szakaszokat olvassunk el egyszerre, vagy egész leveleket azért, hogy igazságos esélyt adjunk Pálnak, hogy szándékát világossá tehesse.

Pál következetesen hangsúlyozza az Istenről szóló igazságot, ami a béke, a szabadság, a szeretet és bizalom alapja, az olyan bizalomé, amilyenel Isten barátja, Ábrahám rendelkezett. Pál mélyen tudatában van annak, hogy az ilyen értékes dolgok nem az erő és hatalom termékei, ahogy azt Isten Zakariásnak elmondta. És törvénnyel sem lehet kikényszeríteni azokat. Csak az igazságnak finom, de hosszantartó meggyőző erejére adott, szabad válasz eredménye lehet. Ugyancsak a Galáciai levelében Pál elmagyarázza, hogy az olyan dolgok, mint a

---

¹²⁷ 1Tim 1:9-10

¹²⁸ ApCSel 17:22-31

¹²⁹ 1Kor 2:1-5

¹³⁰ 2Pt 3:16

„szeretet, öröm, béke, békétűrés, szívesség, jóság, hűség és szelídség és mértékletesség” mind „a Lélek gyümölcsei”.¹³¹

Miközben az Igazság Lelke türelmesen végezte a megvilágítás és meggyőzés munkáját, Isten különböző eszközöket használt arra, hogy ellenőrizze és védelmezze gyermekeit, miközben lehetőséget kaptak arra, hogy megtudják az igazságot. A törvény különlegesen hasznosnak tűnt ebben.

„Kísérőnk” a Jézushoz vezető úton

A törvény, amit Pál a Galáciai levél 3. fejezetében magyaráz „felügyelő” (RSV), „fegyelmező személy” (NRSV), vagy a régi *King James Version* fordításban „pedagógus”. „Rá lettünk bízva” (REB) „míg Jézus el nem jött” (NRSV), vagy az a szerepe, hogy „bennünket Krisztushoz vezessen” (NIV).

Az *American New Testament* (Amerikai Újtestamentum) fordításban Goodspeed egyszerű fordításával helyet ad a görög szöveg különböző jelentéseinek: „Így a törvény kísérőnk lett a Krisztushoz vezető utunkon... De most, hogy a hit eljött, nem vagyunk tovább a kísérő felügyelethez.”¹³²

Azok, akik a *King James* fordításon nőttek fel, hozzászóltak ahhoz a magyarázathoz, hogy a törvény a mi pedagógusunk (schoolmaster), aki Krisztushoz visz bennünket. Amikor a *King James* fordítást először nyomtatták 1611-ben, a „hogyan vigyen bennünket” szavakat dőlt betűvel nyomtatták azért, hogy jelezzék: ez betoldás. A görög egyszerűen azt mondta, hogy a „törvény Krisztushoz”. Azt, hogy milyen értelemben volt a törvény „Krisztushoz”, megtudhatjuk Pál magyarázatának az olvasásából a környező versekből és a Szentírás többi részének a fényében.

A „pedagógus” (schoolmaster - iskolamester) bizonyos értelemben félrevezető fordítás lehet, attól függően, hogy ki hogyan értelmezi az iskolamester feladatait. A fiú iskolában, ahova jártam – formálisan latinul így nevezték: *Schola Grammatica Watfordensis* – a tanítókat „mesternek” nevezték. Mint „iskolamesterek” nemcsak tanítottak bennünket, hanem nagyon szigorú fegyelmet is gyakoroltak. Elsődleges feladatuk azonban az volt, hogy oktassanak.

Ha Pál azt akarta volna, hogy úgy értsük a törvényt, mint ami főként azért adatott, hogy tanítónk legyen, akkor egy másik szót használt volna, mint például a *didaskalos* kifejezést, amiből a magyar didaktikus szavunk ered. Azonban a szó, amit Pál használ, a *paidagogos*. Mivel ebből ered a pedagógus szavunk, láthatjuk, milyen könnyen vezethetett az „iskolamester” fordításhoz, amit a legtöbb olyan angol fordítás választott, amely a *King James* fordítás előtt jelent meg Tyndale-ig

---

¹³¹ Gal 5:22

¹³² Gal 3:24-25

visszamenően. A katolikus *Rheims New Testament* fordítás, amely latinból fordított 1582-ben, egyszerűen meghagyta a „pedagógus” szót.

A görög *paidagogos* kifejezés szó szerint „fiú-vezetőt” jelent, és a kísérőre utalt, aki általában egy rabszolga volt, akit a gyermekek felügyeletével bíztak meg. Az egyik feladata az volt, hogy elkísérje a fiúkat az iskolába és onnan haza, hogy védje őket és távol tartsa őket attól, hogy rosszba keveredjenek. A *paidagogos* nem volt tanár. A tanár az iskolában volt. Amikor a gyermek annyira felnőtt, hogy felelősségteljesen viselkedjen és vigyázni tudjon magára, akkor már nem tartották ilyen felügyelet alatt – vélhetően azért, mert már nem volt rá szükség.

Pál elmagyarázza azt, hogy Isten gondoskodott a törvényről, hogy az olyan szolgálatot tegyen, mint a „gyermekfelügyelő/kísérő”. De vajon melyik törvényre gondolt Pál? Isten sokféle törvényt adott. Melyik törvénynek volt az a szerepe, hogy kísérőnk legyen a Krisztushoz vezető úton? Az erkölcsi törvény? A ceremoniális törvény? Egyéb törvények? Pál nem mondja meg.

Egy dologban biztosak lehetünk. Isten, aki az összes törvényt adta, ugyanaz az Isten, aki barátságot ajánlott Jn 15:15-ben.

Egyesek azt mondják, hogy nem a mi dolgunk azon gondolkodni, hogy Isten miért tulajdonított olyan fontos szerepet a törvénynek. A szolgák beszélnek így. A szuverén Isten meghívott bennünket, hogy megértsük a dolgokat, ahogy a barátok teszik.

Isten törvényének a meg nem értése, gondolkodás nélküli, gépies engedelmességet eredményez, amelyet Isten helytelenít *Ézsaiás könyvében*:

*E nép szíve eltávolodott tőlem,
csak a szájukkal tisztelnek,
csak szavaikkal színlelik, hogy szeretnek.
Még istentiszteletük is
betanult emberi hagyományok szajkózása.*¹³³

Hasonlítsuk össze a *Good News Bible* fordítással: „*Ez a nép állítja, hogy tisztel engem, de szavaik értelmetlenek, és szívük valahol máshol van. Vallásuk nem más, mint emberi szabályok és szokások, amelyeket egyszerűen kívülről megtanultak.*”

A Biblia gyakran úgy utal a szívre, mint a belső emberre, arra a helyre, ahol az ember gondolkodása történik, az érzelmek és magatartás székhelyére. Például Márk evangéliuma megemlíti, hogy írástudók így „*tanakodtak szívükben*”.¹³⁴

---

¹³³ Ésa 29:13 (ERV-HU)

¹³⁴ Mk 2:6 (új prot. ford.)

Jeremiás próféta előre tekintett arra a napra, amikor Isten beteljesíti ígéretét: „*Törvényemet a belsejükbé helyezem, szívébe írom be.*”¹³⁵ Amikor Mózes a Tízparancsolat törvényét megkapta, hogy továbbadja a népnek, Isten a tíz előírást kőtáblákra írta. Ha Isten csupán gondolkodás nélküli vak engedelmességet kívánt volna meg, nem igazán ígérte volna meg, hogy törvényét gyermekeinek szívébe, gondolkodásuk és intelligenciájuk középpontjába írja. Egyszerűen kőbe vésve hagyta volna, hogy tudomásra hozza követelményeit.

Pál apostol meglehetősen intelligens ember volt. Kész volt megérteni és elmagyarázni Isten törvényeinek értelmét és célját. Egy barátságos Isten barátjaként tudta, hogy szabad kérdéseket feltennie: „*Akkor tehát mi a Törvény célja?*”

Minél tovább tanulmányozta a Tízparancsolatot, annál inkább csodálta azt, és egyetértett azzal, hogy értelmes dolog. Elmondta a római híveknek, hogy „gyönyörködöm az Isten törvényében a belső ember szerint”.¹³⁶ A kőtáblára véssett törvény beíródott a szívébe.

A ceremoniális törvény igazi célja

De mi a helyzet az adományokkal és áldozatokkal kapcsolatos törvényekkel, a rituálék és ceremóniák „*homályos beszédével*”? Vajon ezek beletartoznak Pál magyarázatába és Isten igazságának nyílt és világos bemutatásába, hogy a törvény azért adatott, hogy „kísérőnk legyen a Krisztushoz vezető úton”?

Az ótestamentumi próféták gyakran magyarázták azt, hogy ha az előírt vallásos szolgálatok minden cselekedete nem eredményezi azt, hogy az emberek megismerjék Istent és kedvesebbek legyenek egymáshoz, minden áldozat és ceremónia elveszíti célját. Ők nem jelezték azt, hogy ezeket a tevékenységeket be kell szüntetni. Isten volt az, Aki előírta azokat. Csupán azt hangsúlyozták, hogy semmi sem fontosabb Isten ismereténél.

Isten nevében szólva, Hóseás ezt az üzenetet írta a népnek:

*Mert szeretetet kívánok, és nem áldozatot, Isten ismeretét, és nem égőáldozatokat.*¹³⁷

„Inkább akarom, hogy a népem ismerjen engem, minthogy áldozatot mutasson be nekem” – mondja a *Good News Bible* fordítás

---

¹³⁵ Jer 31:33

¹³⁶ Róm 7:22

¹³⁷ Hós 6:6

Jeremiás megjövendölte, hogy amikor Isten beírja törvényét népe szívébe, „akkor nem tanítja többé egyik ember a másikat, ember az embertársát arra, hogy ismerje meg az Urat, mert mindenki ismerni fog engem”.¹³⁸

A Bibliában az „ismer” szóval fordított héber és a görög szavak többet is jelenthetnek, mint tudomásul vétel vagy informáltság. A szövegkörnyezettől függően valakit „ismerni” jelenthet nagyra értékelést és beleegyezést, kapcsolatot valakivel, aki különlegesen értékes. Pál azt mondja a korinthusiaknak, hogy „ha valaki igazán szereti Istent, azt Isten is közről és bensőségesen ismeri”.¹³⁹

Isten ismerte Ábrahámot és Ábrahám is ismerte Őt. Ezért lehettek olyan jó barátok. Amikor Isten azt mondja, hogy azt akarja, hogy ismerjük Őt, ezzel arra is hív, hogy legyünk a barátai.

Isten törvényei nem veszélyeztetik a barátságot

Lehetségesnek tartod barátságban lenni egy olyan istennel, aki önkényesen szab törvényeket csak azért, hogy megmutassa hatalmát és tesztelje engedelmisségi szándékunkat? Meg akarnád őt ismerni? Szeretnél-e egy ilyen jó baráttal együtt élni az örökkévalóságon át?

Rájöttem arra, hogy néhány eltökélt vallásos ember azt hiszi, fontos Istennek, hogy legalább néhány önkényes törvényt kiszabjon. Másként hogyan tudná meg, hogy engedelmeskedünk neki vagy sem – mondják ők. Természetesen, mi csak azt tesszük, ami értelmesnek és helyesnek tűnik.

Ha igaz az, hogy egyes törvények valóban értelmetlenek, akkor nincs értelme megpróbálni megérteni jelentésüket. Csak meg kell hajtanunk a fejünket és gondolkodás nélküli szolgaként egyszerűen azt tenni, amit nekünk mondtak.

Igen, kész vagyok meghajtani a fejem. Azonban ámulattal hajtom meg a végtelen Teremtő előtt, akinek minden joga megvan ahhoz, hogy önkényes legyen, de ő inkább az ellenkezőjét választotta.

Amikor egy ember kiugrik a repülőgépből 2500 méteren, nem muszáj kinyitnia az ejtőernyőjét. Senki sincs ott, hogy rávegye. Ezt mondhatja magában: „Belefáradtam abba, hogy mindig megmondják, mit tegyek!” Itt van egy esélye arra, hogy bebizonyítsa a szabályoktól való függetlenségét. Azonban, ha élni akar, ha azt akarja, hogy egy másik napon újra repüljön, nagyon is értelmesnek tűnik, hogy kinyissa ejtőernyőjét.

Gondoljunk a Tízparancsolat törvényére. Egyesek úgy beszélnek ezekről a szabályokról, mintha szabadságunk önkényes korlátozói lennének. Azonban, ha

---

¹³⁸ Jer 31:34

¹³⁹ 1Kor 8:3

valóban megtartanánk azokat a parancsolatokat úgy, ahogyan Jézus bemutatta, milyen értelemben lennénk kevésbé szabadok? Jakab a „szabadság királyi törvényének”¹⁴⁰ nevezi azokat.

Jézus és Pál egyetértenek Mózesrel abban, hogy a Tízparancsolat azt jelenti, hogy szeretem Istent teljes szívemből és felebarátomat, mint magamat. Pál így foglalja össze ezt: „aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt. Mert azt, hogy ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, ne kívánd, és minden más parancsolatot ez az ige foglalja össze: »Szeresd felebarátodat, mint magadat«”. A szeretet nem tesz rosszat a felebarátnak. A szeretet tehát a törvény betöltése.”¹⁴¹

Hogy biztosak legyünk abban, hogy mit jelent szeretni, Pál megmagyarázza annak értelmét a korinthusi gyülekezetnek írt levelében: „*A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat. Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal.*”¹⁴²

Képzeljünk el egy olyan közösséget, ahol mindenki így viselkedik. Mindenki meg lehet bízni, soha senki nem használja ki a másikat, a nők és a gyermekek biztonságosan sétálhatnak egyedül az utcán a nap bármely órájában.

De gondoljuk tovább a Tízparancsolat tizedik parancsát. A „ne kívánd” szavak tulajdonképpen megtiltanak mindenféle gonosz kívánságot. És most képzeljük el egy olyan társadalomban élni, ahol az emberek nemcsak, hogy nem tesznek semmi rosszat, hanem nem is akarnak. Senkinek sem kell megparancsolni, hogy hagyja abba a hazugságot, lopást, gyilkosságot, a türelmetlenséget és a saját elképzeléseihez való önző ragaszkodást. A Tízparancsolat nincs kiszögezve egy falra sem. Mindenki meg van győződve arról, hogy nem értelmetlen dolog követni azt az életvitelt, amelyeket ezek a jó öreg szabályok előírnak.

Engedelmes szolga, vagy engedelmes barát?

Ha hívő ember vagy és kész vagy Isten akaratát cselekedni, mi tesz téged hajlandóvá az engedelmességre?

Ezt mondod: „Teszem, amit teszek, mivel Isten ezt mondta nekem, és Neki hatalma van arra, hogy megjutalmazzon vagy elpusztítson?” Azért nem gyilkolsz, és nem követsz el paráznaságot, mivel Isten azt mondta, hogy szigorúan tilos? Azt mondod, hogy egyébként megtennéd, de nem akarsz kiváltani Isten nemtetszését?

Így beszél egy remegő szolga. Ez rendjén lehet egy kezdőnek, vagy egy kisgyermeknek. Ez azonban azt sugallja, hogy Isten törvényei önkényesek és

---

¹⁴⁰ Jak 2:8-12

¹⁴¹ Róm 13:8-10 ; Mt 22:36-40; 5Móz 6:5; 3Móz 19:18

¹⁴² 1Kor 13:4-6

önmagukban értelmetlenek. Ez a fajta engedelmesség nem mutat be valami jó képet Istenről.

Vagy inkább ezt mondanád: „Hívőként teszem, amit teszek, mert Isten mondta nekem, és én szeretem Őt és tetszeni akarok Neki?” Ezért nem lopsz, és nem hazudsz? Nem látsz semmi rosszat vagy károsat ezekben a dolgokban. Csak annyi az egész, hogy nagyon akarsz tetszeni az Istennek. Valamilyen okból neki nem tetszik, ha lopsz vagy hazudsz, és mivel Ő olyan jóindulatú volt veled szemben, kötelességednek érzed, hogy kedvében jársz. Ez így igazságos, és így fejezed ki a háládat.

Ez újra csak szolgai beszéd. És újra elmondhatjuk, hogy ez helyénvaló lehet egy kezdő vagy egy kisgyermek számára. Némi előrehaladás lehet a büntetéstől való félelem, vagy a megjutalmazás iránti vágy miatti engedelmességhez képest. Viszont szintén önkényességet tulajdonít Isten parancsolatainak, és nem mutatja be valami jó színben Isten jellemét és kormányzását.

Van azonban az engedelmességnek egy másik megközelítése is. El tudod mondani ezt: „Teszem, amit teszek azért, mert helyesnek és értelmesnek találom, és egyre jobban csodálom és tisztelem azt, Aki ezt tanácsolta és parancsolta nekem tudatlanságom és éretlenségem napjaiban. És mivel még mindig bizonyos értelemben tudatlan és éretlen vagyok, kész vagyok bízni és engedelmeskedni annak, Akinek a tanácsai mindig értelmesnek bizonyultak, amikor valami olyasmit mondott, ami meghaladta jelen megértésemet.”

Ez úgy hangzik, mint a bizalmas barátok beszéde. És jó színben mutatja be Istent, mint csodálatra méltó, megbízható Barátot.

Amikor Isten arra kérte barátját, Ábrahámot, hogy áldozza fel a fiát, Ábrahám elég jól ismerte Istent ahhoz, hogy elsősorban felismerje a hangját másodsorban pedig, hogy egyből engedelmeskedjen ennek a hihetetlen parancsnak. Az áldozati helyre való hosszú utazás alatt azonban Ábrahám tisztelettudóan megkérdezte: „Miért?” Ahogy Isten ismeretének a fényében végiggondolta az egészet, arra a következtetésre jutott, hogy Isten vagy gondoskodik helyettesítőről, vagy feltámasztja a fiát. Isten öreg barátja helyesen gondolta!¹⁴³

Azon a szomorú napon, amelyen a mi nagyszerű dán dogunk elpusztult, azzal vigasztaltuk magunkat, hogy vettünk egy angol szelindek kiskutyát. Annak ellenére, hogy most már közel 70 kg-ot nyom, még mindig kiskutya, és a ház körüli viselkedése némi finomítást igényel. Ez különösen igaz a kertre, ahol Mollynak – mert így neveztük el – hamar étvágya támadt a hibiszkuszbokor nagy vörös virágaira.

---

¹⁴³ 1Móz 22:8; Zsid 11:19

Molly nagyon hamar rájött arra, hogy mi egyáltalán nem örülünk annak a látványnak, ahogy ő a kerti tó körül rohangál a szájából kilógó gyönyörű virág maradványaival. Végül azt is leszögeztük, hogy meg sem közelítheti azokat a vonzó virágokat.

Molly egy nagyon szeretetteljes kutya és kész a kedvünkben járni. Nagyon maga alatt van, amikor rájön, hogy előidézte nemtetszésünket. Ez látszólag elégséges volt számára, hogy visszatartsa őt a szabály megszegésétől. Vagyis egészen addig, amíg úgy gondolta, hogy látjuk. Amikor azonban azt látta, hogy bemegyünk a házba és eltűnünk a szeme elől, szabadnak érezte magát, hogy visszamenjen és megtámadja azokat a kedves virágokat.

Amikor ezt az ablakból megláttuk, kirohantunk és megerősítettük a tilalmat. Nem kellett nagyon sokszor megismételnünk, Molly hamar rájött arra, hogy noha ő nem látja azt, hogy figyeljük, mégis amikor engedetlenkedik, mi azonnal megjelenünk. Talán megpillantott bennünket az ablak mögött?

Most csak időnként látjuk őt a hibiszkuszbokornál, ahogy széles hátsóján ül, és csak ritka pillantásokat vet az ízletes virágokra. A válla fölött nézeget hátra, és komolyan megvizsgál minden ablakot, hogy megtudja, figyeljük-e őt egyáltalán.

Mi nem várjuk el Mollytól, hogy gondolja át az egészet és döntse el magában, hogy értelmes dolog-e elpusztítani ezeket a virágokat. Elegendő az, hogy engedelmeskedik, mert szeret bennünket és annyira vágyik arra, hogy kedvünkben járjon.

Azonban nagyon kiábrándító lenne Isten számára, ha intelligens gyermekei csak egy szerető és jól nevelt kutya engedelmességével ajándékoznák meg Őt.

Miért mosol fogat?

Amikor kisfiú voltam, egy nagy hálósobában aludtam másik két fiútestvéremmel. Édesanyánk minden este bejött, hogy betakarjon bennünket. Ahogy az ágyam mellett állt, gyakran megkérdezte: „Elmondad az esi imát? Olvastál Bibliát? Megmostad a nyakad? Mostál fogat?” Ha a válasz nemleges volt, anyám ragaszkodott hozzá, hogy az ügy elintézésre kerüljön, mielőtt elaludnék.

Abban az időben a fő ok, amiért fogat mostam az volt, hogy anyám megparancsolta. Szerettem őt és kedvében akartam járni. Mindemellett, ha lázadó magatartást tanúsítottam volna, egy újabb lépcsőalji tapasztalatot kellett volna átélnem.

Most azonban, hogy egy kicsit felnőttem, senki sem parancsolja meg, hogy mossak fogat. Nagyon is értelmes dolognak tűnik, és tudom, mi fog történni, ha nem teszem meg. Amikor meglátogatom barátságos fogorvosomat, újra és újra

elolvasom ellenállhatatlan üzenetét, amelyet kiszögezett a falra: „Csak azokat a fogaidat kell megmosnod, amelyeket meg akarsz tartani.”

Ha édesanyám megjelenne ma este az ágyamnál és feltenné ugyanazokat a kérdéseket, azt gondolod, hogy így méltatlankodnék: „Na itt vagyunk, újra a törvény alatt!”

Ez nem így van! Hallani szeretném, amit megkérdezi: „Graham, mostál fogat?” Megköszönném neki azokat az éveket, amikor fogat mosatott velem. Ezért van még meg néhány, amit megmoshatok.

És szeretném megköszönni neki, hogy segített megérteni, hogy tudatlanságunkban és éretlenségünkben Isten milyen sok jó dolgot tett velünk törvénye által.

HOGYAN TEKINTENEK A SZOLGÁK ÉS A BARÁTOK A BŰNRE ÉS A MEGVÁLTÁSRA?

Az emberek Istenről alkotott képe és a törvényhasználat értelmezése jelentősen befolyásolja azt, ahogyan a bűnre és a megváltási tervre tekintenek.

Nagyapám nem titkolta bűnnel kapcsolatos álláspontját. Egyértelműen elszánt volt a bűn nyilvánosságra hozatala és kiirtása mellett. Hűségesen dolgozott azért is, hogy segítse az embereket a bűn elkerülésében, beleértve engem is.

Több mint 55 év telt el azóta, hogy utoljára beszélgettem nagyapámmal, oda-vissza sétálgatva a fűvön, vagy kényelmesen ülve a tűz mellett. Még mindig emlékszem azokra a beszélgetésekre, amelyek időről-időre visszatértek a bűn problémájához.

A „bűn a törvény áthágása” – emlékeztetett nagyapa, szakálla pedig ünnepélyességet adott a King James fordítás tisztelettel elhangzó szavainak.

„Igen nagyapa. Emlékszem, már előbb is mondtad ezt.”

„És hol találod ezeket a verseket a Bibliában?” – érdeklődött tovább.

„János első levele, harmadik fejezet negyedik verse” – válaszoltam nagy megelégedésére.

„Nos, milyen törvényre utalt János?” – folytatta nagyapa. „Mivel természetesen a Tízparancsolat törvénye volt az, aminek áthágása: bűn.”

Aztán nagyapa elismételte Jakab levelének komoly versét: „*»aki tudna jól cselekedni, de nem teszi, bűne az annak.*»¹⁴⁴ És mi tudjuk, hogy mi történik a bűnösökkel, ugye?” – kezdte nagyapa a következtetését. „Mi tudjuk, hogy a bűneikből meg nem tért bűnösök soha nem mennek be a Mennyeknek országába.”

Nagyapa választhatott volna sokkal rémisztőbb leírást is a Bibliából, ami leírja az engedetlenek sorsát. Ő azonban hitt minden versben, amelyek arról szólnak, hogy Isten a szeretet, és azokban is, amelyekben Jézus azt mondja, hogy várja hozzájönni a kisgyermeket. Ezért úgy döntött, hogy csak azt említi meg, hogy a bűnösök nem részesülhetnek az eljövendő mennyország örömeiben.

Én nagyon kedveltem a nagyapámat. Kedves és nagylelkű volt, és inkább meghalt volna, minthogy bűnt kövessen el. Teljesen elkötelezte magát az Úr és a szükségben levők szolgálata mellett. Olyan szomszéd volt, akit az ember szívesen lát a közelében, és nem törődik azzal, hogy bezárja a házát. Azt reméltem, hogy amikor felnövök, olyan jó ember leszek, mint a nagyapám.

Még akkor is, amikor főiskolás voltam és hatezer mérföldre laktam, nagyapám időről-időre levelet írt nekem, amelyek mindegyike tartalmazott útmutatást és figyelmeztetést, amelyek megőriznek engem az igaz útról való eltévelyedéstől.

A bűn tágabb értelmezése

Ott a főiskolán kezdtem úgy olvasni és megérteni a Bibliát, mint egységes egészet. Az is segített ebben, hogy valamennyire ismertem azt a nyelvet, amelyen eredetileg íródott. Hamar rájöttem arra, hogy a Biblia nem mindig értelmezi úgy a bűnt, mint csupán szabályok áthágását.

Abban a sokat használt meghatározásban 1Jn 3:4-ben a görög kifejezés a „törvény áthágására”, szó szerinti fordításban jelenthet „törvényteleniséget” is. Ez azt jelzi, hogy a bűn elsősorban lázadó magatartást vagy beállítottságot jelent, ellenséges magatartást Istennel és törvényével szemben, ami oda vezetheti az embert, hogy ezt vagy azt az engedetlen tettet véghez is viszi. Az 1989-es *New Revised Standard Version* így fordítja: „*mindenki, aki bűnt követ el, törvényteleniséget követ el; a bűn törvényteleniség*”.

A bizalomból származó engedelmesség

Pál a Római leveléhez írt bevezetőjében meggyőződésének ad hangot és elmondja azt is: elkötelezett abban, hogy egy újfajta engedelmességet valósítson meg. Ez a fajta engedelmesség különbözni fog attól, amilyennel ő maga rendelkezett, mielőtt

---

¹⁴⁴ Jak 4:17, KJV

Jézussal találkozott a damaszkuszi úton. Ez a fajta engedelmesség az, amit ő szó szerint a „hit engedelmességének”, a „bizalom engedelmességének” nevez.

Pál igen nagy buzgalommal gyakorolta a „törvény engedelmességét”, de egyáltalán nem volt elégedett az eredménnyel. Türelmetlenné, sőt még durvává is tette őt másokkal szemben. A „törvény engedelmesség” oda vezetett, hogy áthágta Isten törvényének a lelkét, a szeretet törvényét.

És most vajon a „hit engedelmességére”, a „bizalom engedelmességére” való bátorítással Pál kidobja a törvényt? Egyáltalán nem! „Sőt, inkább megerősíti a Törvény érvényességét.”¹⁴⁵ A Phillips fordítás így adja vissza, hogy „a törvényt az őt megillető, a számára megfelelő helyre tesszük.”

Az egyik megfelelő hely a törvény számára az, hogy „kísérőnk legyen a Krisztushoz vezető úton”. De a legmegfelelőbb hely az, amit Jeremiás mutat be. Pál egyetért a prófétával. Azt akarja, hogy a törvény követelménye be legyen írva a szívünkbe, arra a helyre, amelyről Pál azt mondja a rómaiaknak, hogy ott működik a lelkiismeret és a gondolkodás.¹⁴⁶

A „bizalom engedelmesség” az a fajta engedelmesség, amely abból származik, hogy „ismerjük” Istent a szó teljes értelmében. Ez az Istenről való igazság ismeretéből és annak az ismeretéből származik, ahogyan Isten a törvényt alkalmazza. Annak az eredménye, hogy baráti bizalmunkat visszanyeri, és csodáljuk Őt bölcs és kegyelmes eljárásaiért.

Ez azt jelenti, hogy az Igazság Lelke sikeres volt abban, hogy a törvényt a szívünkbe írja. Most már szabadon tesszük azt, amit a törvény megkövetel, nem azért, mert megparancsolták nekünk, hanem azért, mert lelkünk mélyén meggyőződünk arról, hogy amit a törvény megkövetel, az helyes.

A meggyőződésből származó engedelmesség

A meggyőződés nélküli, vagy meggyőződés elleni cselekedet bűn – mondja Pál a római keresztényeknek. „Mert minden, ami nem hitből származik, az bűn”¹⁴⁷ – ez szavainak szó szerinti fordítása.

Az általánosan „hit”-nek és „bizalom”-nak fordított kifejezés egyik jelentése a „meggyőződés”. A hittel kapcsolatosan leggyakrabban idézett Zsid 11:1 a hitet úgy határozza meg, mint a „nem látott dolgokról való meggyőződést” A „meggyőződés” az itt szereplő, eredeti görög kifejezés szó szerinti fordítása.

---

¹⁴⁵ Róm 3:31

¹⁴⁶ Róm 2:15

¹⁴⁷ Róms 14:23

Abból, amit Pál a 14. fejezetben tárgyal, világosnak tűnik, hogy a 23. versben a hit szót a „meggyőződés” értelmében alkalmazza. Ezért a *New Revised Standard Version* így adja vissza: „ami nem hitből származik, az bűn”, és lábjegyzetként megjegyzi: „vagy *meggyőződésből*”.

Nem tűnik bonyolultnak megérteni azt, hogy a meggyőződés elleni viselkedés bűnnek minősíthető. Ez nem azt jelenti, hogy az a személy, aki ezt teszi, jogi bonyodalomba kerül Istennel. Viszont az ember meggyőződésének a megsértése gyengíti a jó és rossz közötti döntésének képességét. Ez azt jelenti, hogy az ilyen személy híjával van a becsületességnek és nem biztonságos benne megbízni.

Ez nem az egymásban megbízó barátok magatartása. Óriási az ára annak, ha valaki kudarcot vall meggyőződésének követésében.

Úgy tűnik, hogy Pál arra is figyelmeztet, hogy személyes meggyőződés nélkül cselekedni helytelen és bűn. „mindegyik legyen bizonyos a maga meggyőződésében” – biztat Pál Róma 14-ben. Hogyan lehet ezt a nagylelkű meghívást bűnnek minősíteni?

A személyes döntések meghozatala, szabadságának és felelősségének elmulasztása és a másokra való hagyatkozás az irányvonal kiválasztásában fokozottan sebezhetővé teszik az embert a veszélyes befolyásokkal szemben. Az ilyen személy olyan, mint az a gyermek, amelyet Pál megrajzol, „*akik mindenféle tanítás szelében ide-oda hányódnak és sodródnak az emberek csalásától, tévútra csábító ravaszságától.*”¹⁴⁸ Olyan, „*mint a tenger hulláma*” – ért egyet Jakab Pállal – „*amelyet a szél sodor és ide-oda hajt, képtelen a döntésre és bizonytalan mindenben, amit tesz.*”¹⁴⁹

Olyan, mint a tehetetlen kiskorú a Zsidókhöz írt levélben, akinek a „készségei” nem gyakorlottak „*a jó és rossz között való különbségtételre*”.¹⁵⁰ Nem használta az Istentől kapott képességét, hogy saját maga döntsön, ezért károsította azt a szervét, ahol az emberi gondolkodás történik, ahol a Szentlélek a legjelentősebb munkáját végzi az emberben.

Az ilyen ingatag emberben nem biztonságos megbízni, úgy mint ahogy egy megbízható barátban megbíznánk. Annak eredményéhez hasonlóan, amikor valaki saját meggyőződésével szembe megy, a saját meggyőződés kialakítása hiányának is nagyon nagy az ára.

---

¹⁴⁸ Ef 4:14 (új prot. ford.)

¹⁴⁹ Jak 1:6-8 (új prot. ford.)

¹⁵⁰ Zsid 5:13-14

Mózes bűne a kősziklánál

Nem sokkal azelőtt, hogy Izrael népe átkelt volna a Jordánon a Kánaán földjére, Isten jó barátja, Mózes, elkövetett egy olyan komoly bűnt, aminek következtében nem mehetett be a néppel együtt az Ígéret földjére.

A nép ismét zúgolódott a vízhiány miatt: „Miért hoztatok el bennünket Egyiptomból, és miért vezettetek bennünket erre a rossz helyre?” – panaszkodtak, és Mózes és Áron az Úr elé vitték az ügyet.

„Gyűjtsd össze a közösséget testvéreddel, Áronnal együtt” – utasította az Úr – „és szemük láttára parancsoljátok meg a sziklának, hogy adjon vizet.”

Mózes és Áron összegyűjtötték a népet. Mózes azonban nem követte az Úr utasításainak többi részét. Még mindig túlságosan sértődött volt a nép háládatlan zúgolódása miatt.

„Hallgassatok ide, ti lázadók!” – kiáltott fel mérgesen – „Fakasszunk-e vizet nektek ebből a sziklából?” Aztán Mózes felemelte karját és botjával kétszer rásújtott a sziklára. Víz tört elő, így a nép és állataik ihattak.

„Akkor ezt mondta az Úr Mózesnek és Áronnak: Mivel nem hittetek bennem, és nem tartottatok szentnek Izráel fiai előtt, nem vezethetitek be ezt a gyülekezetet arra a földre, amelyet nekik adok.”¹⁵¹

Mózes könyörgött Istenhez, hogy változtasson ítéletén: „Hadd menjek át, és hadd lássam meg azt a jó földet a Jordánon túl.” Olyan hosszan könyörgött, hogy végül Istennek világosan ezt kellett mondania barátjának: „elég, ne beszélj hozzám többet erről a dologról.”¹⁵²

Mielőtt Mózes felment volna a Nébó hegyére, hogy ott meghaljon, Isten emlékeztette őt arra, hogy mi volt annyira rossz az ő és az Áron viselkedésében a sziklánál, ami olyan komoly volt, hogy meg kellett tagadnia a jól megérdemelt jutalmat a 40 éves hűséges szolgálatért. Azon gondolkodom, hogyan érezhette magát Mózes, amikor ezt leírta a későbbi generációknak.

Ez azért van, mert „hűtlenek voltatok hozzám ... és nem tekintettetek szentnek Izráel fiai között.”¹⁵³

Mózes felhagyott azzal, hogy védelmezze Isten hírnevét. Emlékezzünk arra, hogyan biztosította a népet arról, hogy nem kell félniük az Istentől. Emlékezzünk

---

¹⁵¹ 4Móz 20:8-12 (új prot.ford.)

¹⁵² 5Móz 3:23-26 (új prot. ford.)

¹⁵³ 5Móz 32:51 (új prot. ford.)

arra a történetre, amikor merészkedett Istent tanácsolni, hogy ne veszélyeztesse saját hírnevét.

Most azonban Mózes csalódást okozott Istennek. Hűtlen lett Hozzá. Nem engedte meg Istennek, hogy kinyilatkoztassa magát a népnek úgy, ahogyan aznap ki akarta nyilatkoztatni magát.

Közvetlen Kánaánba való bevonulás előtt, az ott rájuk leselkedő veszélyek miatt, lényeges volt, hogy a nép fenntartás nélkül megbízzon Istenben, egyébként fennmaradásuk egyáltalán nem biztosított. Abban a pillanatban azonban, ott a pusztában, a nép ellenséges, gyanakvó magatartást tanúsított. Hogyan tudná Isten meggyőzni őket arról, hogy változtassák meg véleményüket, és legyenek biztosak abban, hogy gondoskodni fog róluk?

Ahogy Pál évekkel később magyarázza, Isten jósága vezet megtérésre és bizalomra.¹⁵⁴ Isten úgy döntött, hogy azon a napon megadja méltatlan népének a szükséges vizet. Nincs harag. Nincs rosszallás. Nincs helyretevés. Csak áradó vízforrás.

Örölnék annak, ha a feljegyzések bemutatnák azt, hogy Isten sokak szívét megérintette azon a napon. De Mózes összezavarta azt, amit Isten mondani próbált. Haragjával és türelmetlenségével helytelenül mutatta be Istent. Évekkel korábban, a nép kérte Mózeset, hogy legyen a közbenjárójuk, hogy álljon közük és Isten haragja közé, hogy legyen Isten szószólója számukra. Ha a szelíd Mózes ilyen mérges rájuk, milyen lehet a haragvó Isten?

Amikor a nép megtudta, hogy Mózesről Isten megtagadta azt, hogy belépjen Kánaánba, összezavarodhattak a büntetés szigorúsága miatt. „Mit gondoltok, mit tehetett ez az idős ember?” Szinte hallom, ahogy ezt kérdezik egymástól. „És miért nem mutat be áldozatot és kéri Isten bocsánatát? Akkor Isten megbocsátana és végül bemehetne.”

Isten azonban már megbocsátott öreg barátjának. Mózes megborzadhatott, amikor megértette tettének jelentőségét. Képzletben hallom őt felkiáltani: „Istenem, nagyon sajnálom, hogy csalódást okoztam neked. Kérlek Istenem! Lehetünk továbbra is barátok?”

Az Úr tudta, hogy az öreg barátjával való ilyen szigorú bánásmód nem fogja túlságosan megpróbálni barátságukat. Tudta, hogy Mózes, mint barát meg fogja érteni Őt. Isten az egész világegyetem előtt bemutatta, hogy nincs annál komolyabb dolog, mint amikor a barátok csalódást okoznak egymásnak. Nincs rombolóbb bűn annál, mint amikor egy befolyásos vezető elferdíti az igazságot Istenről.

---

¹⁵⁴ Róm 2:4; 10:17

Az Úr ott volt Mózesrel, amikor a Nébó hegyén meghalt.¹⁵⁵ És visszahozta őt, hogy szemtől-szembe beszélgesen vele a Megdicsőülés hegyén.¹⁵⁶ Mózes és Isten még mindig jó barátok.

A bűn jogi kérdésként való értelmezése

Az a vélemény, hogy a bűnt a hit megsértéseként, a bizalom zavaraként kell értelmezni, nem a szolgák elsődleges gondja – nem azoké a szolgáké, akikről Jézus Jn 15:15-ben beszél.

A szolgák, akikről Jézus beszélt, „nem tudják, mit tesz az ő uruk”. Úgy gondolják, hogy nem az ő dolguk érteni azt, amit a mesterük tesz. Az ő dolguk végrehajtani, amit nekik parancsolnak és engedelmeskedni a szabályoknak – akár egyetértenek azokkal, akár nem.

Azokat a keresztényeket, akik ilyen szolgaként viselkednek, Urukkal és Mesterükkel való jogi helyzetük foglalkoztatja a leginkább: hogyan kedveskedhetnek neki, és hogyan kerülhetik el a bonyodalmakat. A bűnt elsősorban a szabályok áthágásában látják.

Úgy gondolkodnak, hogy az ilyen bűnök elkövetésével magukra vonják Isten haragját és komoly jogi helyzetbe sodorják magukat. Ha nem történik semmi, ami megszüntetné bűnösségüket, törvényes büntetésben lesz részük. A legkisebb szabálysértésért is a büntetés nem kevesebb, mint fájdalmas kivégzés – vagy éppen örök gyötrelm.

Egyes szolgahívők annyira hozzászórtak az ilyenfajta kormányzáshoz, hogy lelkesen védelmezik – és mindezt az igazság nevében, ahogyan ők ezt a kifejezést értelmezik. Elismerik azt, hogy a civilizált törvényszékeken az igazság soha nem igazolja a kínzást. De Isten kormányzásában...?

„Nos” – a szolga ezt mondja: „ki vagy te hogy megkérdőjelezd Isten kikutathatatlan útjait?” Mint jó és hűséges szolga, csak hajtsd meg a fejed és higgy. Az ilyen félelmetes bánásmód Isten részéről nem csupán helyes, hanem szeretetteljes is.”

Nemrégiben hallottam valakitől a következő kijelentést. (Ő az a fajta hívő volt, aki jelölt lehet a „jó és hű szolga” címre.)

„Istent” – magyarázta – „kötelezi a törvény, az igazság, valamint jellemének és kormányzatának szentsége, nemcsak arra hogy elpusztítsa azokat, akik ellenállnak

---

¹⁵⁵ 5Móz 34:1-6

¹⁵⁶ Mt 17:3; Mk 9:4; Lk 9:30

akarátának, hanem arra is, hogy előtte fájdalmasan megbüntesse őket egy megfelelő időn át.”

Amikor megkérdeztem, hogyan vélhet szeretetnek egy ilyen embertelen büntetést, ezt válaszolta: „Nem hiszel a Szentírásban? A Biblia azt mondja, hogy Isten a szeretet. Ez azt jelenti, hogy ha még nem is tűnik értelmesnek számunkra, minden, amit tesz: szeretet.” Ez arra készítetett, hogy újra arra a híres lökhárító felíratra gondoljak.¹⁵⁷

„A te Istened túlságosan kedves”

Hallottam, hogy néha a szolgák azzal vádaskodnak, hogy a barátokból hiányzik az igazságérzet. Ők nem hagynak helyet az istenismeretükben az igazságos és elengedhetetlen büntetésnek. Az ő Istenük egyszerűen túl gyenge és jóságos. „Nektek pillecukor Istenetek van” – hallottam egy szolgától.

Az igazság pontosan ennek az ellentéte. A barát-hívők nagyon figyelnek az „igazságosságra”, ami szó szerinti fordítása a görög szónak, amit gyakran „igazság”-nak fordítanak. Az angol „igazság” (justice) szó a görög szöveg latin fordításából ered.¹⁵⁸

A barátok csodálják Isten igazságosságát, és vágnak olyanok lenni, mint Ő. Számukra az a helyes, ami igaz is. A szolgák azonban hajlanak arra, hogy az igazságot a megtorlás és a büntetés összefüggéseiben lássák.

„Vigaszt találok abban a gondolatban, hogy egy napon Isten megbünteti azokat, akik olyan sokat bántottak engem” – hallottam egyes keresztényektől. „Nos, nem kérek bosszút – értitek – csak igazságot kérek.”

Nemrégem egy sorozatgyilkost, aki különlegesen kegyetlen volt, villanyszék általi halálra ítélték. Ahogy a kivégzésének az időpontja közelgett, nagy tömeg gyűlt össze a börtönön kívül. Néhány nagyon vallásos ember ezt kiabálta: „Égessék meg! Égessék meg!”

A kivégzés után, egyesek azért panaszkodtak, hogy nem volt igazságos, hogy olyan rövid ideig tartott a szenvedés, vagyis a villanyszék általi halál. Az igazság nem lett kielégítve. Egyesek azzal a gondolattal vigasztalták magukat, hogy egy napon Isten saját kezűleg tesz majd igazságot. Bundy örökké égni fog.

A megsemmisítés nem fegyelmezi azt, akit megsemmisítettek

A barátok értik a büntetés szükségességét. Ők tudják, hogy Isten fegyelmezi azokat, akiket szeret. A fegyelmezés célja a javítás és az oktatás; és a barátok

---

¹⁵⁷ „Isten mondta. Elhiszem. Ezzel minden el van intézve!”

¹⁵⁸ Latin, „justitia”

megbíznak Istenben, hogy Ő fegyelmezi őket, amikor szükség van rá. És nem lesznek ingerültek az ilyen fenyték alatt, ahogy a szolgálknál ez sokkal valószínűbb. Tudják, hogy Isten fenytéke mindig a javukat szolgálja. „Köszönöm Istenem, szükségem volt rá” – mondja a hálás barát.

A megsemmisítés azonban nem fegyelmezés. *A megsemmisítés nem fegyelmezi azt, akit megsemmisítettek.* A kivégzés meghosszabbításának fájdalma nem tanít semmit neki. Az életének vége.

Akkor vajon Isten meghosszabbítja-e a szenvedést azért, hogy ezzel valamit mondjon a szemlélőknek? Vajon ezt fogják mondani a szentek Isten országában, amint látják az elkárhozottak kínjait: „Köszönöm Istenem, szükségünk volt rá. Az igazság megkövetelte ezt a büntetést, és nekünk látnunk kellett, ahogyan megtörtént. És mindemellett, ha valóban ezt teszed a bűnösökkel, számíthatsz ránk, hogy nagyon engedelmesek leszünk az egész örökkévalóságon át!”

Ez az engedelmesség félelemből származik, ez a remegő szolgák engedelmissége, akik egyszerűen teszik azt, amit nekik mondtak. Ez nem az egymásban megbízó barátok együttműködése, amire Isten annyira vágyik. És mit gondoltok, Isten barátai mit mondanak, amikor látják a gonoszok pusztulását?

A megváltás szolgai értelmezése

A bűn és az Isten által kirótt büntetés szolgai megértésében, a megváltás Isten kegyelmes gondoskodása, amely által a bűnös szolga jogi státusza helyreáll és már egyáltalán nem kell kivégezni őt.

Az, hogy egy ártatlan helyettesítő halála, hogyan hozza helyre mindezt, nem lényeges a szolgai gondolkodásban. Csak annyi akar tudni, hogy a Mester ki van engesztelve és a bűnös viselkedése miatt igazságos haragja valahogy lecsillapodott – vagy „kiengesztelődött”.

Különleges szavak

Tudod, mit jelent az a szó, hogy „engesztelés”? Évekkel ezelőtt, amikor a nagyobbik lányom hazajött a hittanóráról, ismételte azt a bibliaverset, amit azon a héten kellett kívülről megtanulnia. Róma 3:25 volt az angol *King James* fordítás szerint.

„Kit az Isten eleve rendel tengesztelő áldozatul, hit által, az ő vérében” – kezdte.

„Nem tengesztelőnek kell ejteni” – szakítottam félbe – „engesztelő áldozat, t betű nélkül.”

„Nem úgy van apa” – válaszolta Lorna megkérdőjelezhetetlen bizonyossággal. A tanító azt mondta, hogy tengesztelőnek kell ejteni.”

„Nagyon jó” – engedtem neki egy pillanatra – „de mit jelent az a szó, hogy »tengesztelés«?”

„Azt nem kell tudnunk apa. Csak meg kell tanulnunk kívülről a verset. Aztán kapunk egy aranycsillagot az ellenőrzőnkbe.”

Ez arra a történetre emlékeztetett engem, amit egy asszonyról mondtak, aki a lelkésze tudomására hozta, hogy van egy szó a Bibliában, amely különleges módon érintette a szívét.

„És mi az a szó?” – kérdezte a lelkész.

„Ó” – válaszolta ragyogó arccal – „ez a gyönyörű szó: Mezopotámia!”¹⁵⁹

A szolgálai álláspont egyik jellegzetessége a bűnnel és megváltással kapcsolatban az, hogy gyakran használnak olyan kifejezéseket, amelyeket a barátok „homályos beszédnek” tartanak. Ilyen kifejezések, mint a: „megigazulás”, „megszentelődés” és természetesen az „engesztelés”.

Talán segít nekünk az a gondolat, hogy ezeket a szavakat a Biblia írói soha nem használták. Még maga Pál sem használta a „megigazulás” szót, amely annyira közismertté tette őt. Ez egy latin alapú angol szó. Pál az ő leveleit görögül írta. A görög kifejezéseket pedig sokkal egyszerűbben is lehet fordítani, mint ahogyan azt sok fordításban találjuk. Az újabb fordítások a világ különböző nyelveire nagyon sokat tettek azért, hogy a Biblia szavait sokkal érthetőbbé és világosabbá tegyék.

Szent kifejezések

Az ilyen kifejezések, mint „megmosva Jézus vérében”, „erő van Jézus vérében”, „betakarva az Ő igazságába”, „elfogadva a Szeretettben”, „megváltva a Bárány vérében” és sok más, amelyek „homályos beszédnek” minősülnek. Ez nem jelenti azt, hogy ezek jelentése nem fontos. De mit jelentenek ezek a kifejezések?

Próbáld elmagyarázni egy gyermeknek, akinek a vérét épp lemosták a megsebzett térdéről, hogy mit jelent „megmosatni a Bárány vérében”. Azt hiszem, hogy egy jelentős próbája a mi megértésünknek az, hogy elmagyarázzuk a bűnt és a megváltást egy kisgyermeknek.

Egy nap a vallás órán megkértem egy orvostan hallgatót, magyarázza el, hogy szerintem miért kellett Jézusnak meghalni. „Mivel vérontás nélkül, nincs bűnbocsánat” – válaszolta pillanatnyi tétovázás nélkül, idézve a Zsidókhoz írott

---

¹⁵⁹ Mezopotámia a magyar Bibliában: ApCsel 7:2

levél ismert versét a *King James* fordítás szerint.¹⁶⁰ Aztán hátradőlt székében, mintha ennél többet már nem lehetne mondani.

„Ez azt jelenti” – folytattam „hogy, ha nem folyt volna vér, Isten nem tudott volna megbocsátani a bűnösöknek?”

„Miért nem tudja elfogadni a Bibliát, ahogy ott le van írva?” – válaszolta bizonyos ingerültséggel. „Miért zavarja össze a dolgokat azzal, hogy mindig megkérdezi, hogy az mit jelent?”

Nem a szolgák beszélnek így?

Isten barátainak álláspontja

A tény, hogy Isten barátait nem a jogi státuszuk foglalkoztatja, nem jelenti azt, hogy könnyelműen veszik a bűnt. Ennek pontosan az ellenkezője igaz. Miközben a szolgákat a szabályok áthágása foglalkoztatja, a barátokat minden aggasztja, ami aláássa a bizalmat és árt az Istennel való kapcsolatuknak. Mindenek fölött az foglalkoztatja őket, ami bármilyen módon helytelenül mutatja be Istent – akár megfogalmazta azt törvényben az Úr, akár nem.

A barátok úgy értik a megváltást, mint a bűn okozta sérülések gyógyulását. És ha a bűn okozta sérülések nem gyógyulnak meg, ez nem kevesebbet jelent, mint halált. Rendetlen, felelőtlen magatartás, ha kitartanak mellette, teljesen tönkreteszi a bizalom és megbízhatóság képességét.

A szolga számára a bűnben az a legveszélyesebb, hogy felgerjeszti Isten haragját.

A barát számára az teszi a bűnt legveszélyesebbé, amit a bűnössel tesz. Kitartani a bűnben azt jelenti, hogy az ember önmagát elpusztítja.

A bűn olyan, mint a méreg

Ha muszáj lenne erős mérget az otthonodban tartanod, hol tárolnád? Ott, ahol a gyermekek könnyen megtalálnák? Vagy a garázs legmagasabb polcán?

„Hozzá sem nyúlhattok a méreghez” – figyelmeztetnéd őket – „a közelébe se menjetez annak a polcnak. Ha nem engedelmeskedtek, szigorúan megbüntetek.”

Egy bizonyos idő múlva vészjósló csattanást hallasz. Kirohansz a garázsba, a fiad a földön fekszik és mellette a törött palack.

---

¹⁶⁰ Zsid 9:22

Mit tennél a gyermekeddel? Engedetlen volt veled szemben. Gondolnál arra egyetlen pillanatra is, hogy halállal büntesd bűnéért? Ő már amúgy is haldoklik.

Tudod, hogy a méreg gyorsan hat. Nincs sok vesztegetni való idő. Vesztegetnél értékes percekkel azzal, hogy szidod őt engedetlenségéért? Kitartanál amellet, hogy bánja meg és kérjen bocsánatot. A megbocsátás megóvná-e őt attól, hogy meghaljon?

Rohannál az ellenszerért. Fiad azonban visszautasítaná, és te szomorúan néznéd, ahogy meghal.

Mi okozta a halálát? Te szeretted őt. Megbocsátottál neki. Felajánlottad neki az ellenanyagot. Ő azonban mégis meghalt.

A barátok a bűnt nem jogi kérdésként tekintik, hanem valami olyannak, ami úgy hat, mint a méreg. A megváltást pedig úgy tekintik, mint amikor Isten felajánlja az ellenanyagot.

De mi van akkor, ha visszautasítjuk az ellenanyagot? Mi történik azokkal, akik elutasítják a felajánlott üdvösséget?

CSAK A LEGJOBB BARÁTOD MUTATNÁ MEG NEKED

Hóseás próféta azzal kezdi a könyvét, hogy elmond egy történetet, amelyben Isten olyan dolgot kér tőle, amit ő teljesen hihetetlennek tartott. Isten arra kérte őt, hogy vegyen feleségül egy olyan nőt, aki prostituáltként viselkedett. Ha akkor nem is viselkedett úgy, Isten tudta, hogy nemsokára úgy fog.

Nos, ez nem egy olyan fajta irány, amit Isten belefoglalt a mindennapi élettel kapcsolatos törvényeibe. Ez nem egy olyan parancs, amely nyilvánvalóan annyira ésszerűnek tűnhet, hogy az ember úgyis megtenné, mégha Isten nem is kérné őt.

Ez egy egyedi parancs volt, mint az Ábrahámé. Isten valami nagyon fontosat akart mondani népének, és arra kérte barátját Hóseást, hogy ne csak adja át az üzenetet, hanem mutassa is be annak jelentését.

Mivel Hóseás nagyon jól ismerte Istent – ahogy könyvének további része mutatja –, engedelmeskedett és feleségül vette Gómert. Három gyermekük született. Attól függően, hogyan olvassuk a történetet, lehet, hogy közülük csak egy volt az övé. Később Gómer elhagyta, hogy a többi szeretőjével éljen.

„Istenem, ez azt jelenti, hogy most már végeztem azzal, amit mondani akartál?” – gondolkozhatott el Hóseás.

„Nem, a legfontosabb rész most következik. Most menj el, és keresd meg a feleségedet. Vegyél pénzt is magadhoz arra az esetre, ha vissza kell vásárolnod őt. Ha megtaláltad, próbáld meggyőzni, hogy jöjjön haza és ezután legyen a hűséges feleséged.”

Így Hóseás elment megkeresni feleségét. Elképzelem, amint egyik helyről a másikra megy és kérdezősködik: „Nem láttátok Gómert?”

Végül megtalálta. Ha Hóseás helyében lettél volna, mit mondtál volna a feleségednek? Ha szeretted volna őt, elmarasztaltad volna azért, amit tesz? Megragadtad volna és hazavonszoltad volna? Ha így tettél volna, vajon ő akart volna újra veled élni? Ha egyértelműen visszautasította volna, hogy hazajöjjön, kész lettél volna feladni és elengedni őt?

A pillanatnyilag rád törő, sokkoló érzelmek árában tudtál volna bármit is mondani? Kivéve talán ezt: „Kérlek, gyere haza!”

„Biztos vagy benne, hogy ezt szeretnéd?”

„Igen” – vagy csak könnyes szemmel bólintottál volna.

Nem tudjuk, mit tett Hóseás, de Gómer hazament vele.

Milyen érzései voltak Istennek parázna népével kapcsolatban?

A prófétáról és feleségéről szóló történet az Isten és hűtlen népe közötti kapcsolatot mutatja be. Isten hosszú időn keresztül próbálta meggyőzni a lázadó Izraelt, hogy térjen vissza hozzá, bízson Benne ismét, és viselkedjen úgy, mint egy bizalomra méltó nép. Annak ellenére, hogy Isten legjobb barátjának, Ábrahámnak a leszármazottai voltak, kigúnyolták szeretetét, és durván elutasították minden közeledését.

Mivel a bizalmat nem lehet kierőszakolni, mi mást tehetett Isten, mint azt, hogy szomorúan feladja őket és engedi, hogy elmenjenek? Oltalma nélkül azonban az eredmény katasztrofális.

Isten szomorúan emlékszik évszázadokon át tartó, csalódásokkal teli szerelmére:

*Még gyermek volt Izráel, amikor megszerettem,
Egyiptomból hívtam ki fiamat.
Minél jobban hívtam őket,
annál jobban távolodtak tőlem:
a Baaloknak áldoztak,
és a bálványoknak tömjéneztek.
Pedig én tanítottam járni Efraimot,
kézen fogtam őket,
de ők nem tudták, hogy
én viseltem gondjukat.
Emberi kötelekkel vontam őket, a szeretet kötelékével.
Úgy bántam velük, mint mikor valaki arcához emeli gyermekét:
jószágosan enni adtam nekik.*

*Vissza fog térni Egyiptomba, vagy Asszíria lesz a királya, mert nem akarnak
megtérni. Fegyver pusztít városaiban, véget vet a fecsegésnek, és megemészti őket
terveik miatt. Népem megrögzötten elfordul tőlem. Hívják őt a Felségeshez, de
senki sem mozdul.*

*Hogyan adnálak oda, Efraim,
hogyan szolgáltatnálak ki, Izráel?
Hogyan adnálak oda,
mint Admát,¹⁶¹
hogyan bánnék veled úgy,
mint Cebóimmal?¹⁶²
Nem engedné a szívem,
irántad való szerelmem túl nagy ahhoz.¹⁶³*

Phillips így fordítja a 8. vers első két sorát:

*Hogyan, ó hogyan adnálak fel Efraim!
Hogyan, ó hogyan adnálak oda Izrael!*

Pál biztosan olvasta Hóseást

Pál apostol jól képzett zsidóként, gyakran olvasta Hóseást. Azon tűnődöm, mit érezhetett, amikor annak a leírását olvasta, hogy mit tesz Isten azokkal, akik visszautasítják Őt. Lehetséges, hogy ennek a szakasznak az emléke része volt

---

¹⁶¹ Az egyik kisebb település, amely Sodomával és Gomorával együtt elpusztult. (Lásd: 1Móz 10:19; 14:2,8; 5Móz 29:23)

¹⁶² Lásd az előző lábjegyzetet

¹⁶³ Hós 11:1-8 (új prot. ford.)

annak, ami lelkiismeretét nyugtalanította, amint elindult Damaszkusz felé, hogy olyan kegyetlenül bánjon azokkal, akikről azt vélte, hogy elutasítják Istent?

Amikor sorra került, hogy erről a témáról írjon, Pál Római levelének kezdetén három alkalommal magyarázza úgy, hogy Isten „feladta” vagy „odaadta” népét, amelyet nem tudott elérni az igazsággal (a magyarban: kiszolgáltatta).

Isten ugyanis haragját nyilatkoztatja ki a mennyből az emberek minden hitetlensége és gonoszsága ellen, azok ellen, akik gonoszságukkal feltartóztatják az igazságot. Mert ami megismerhető az Istenből, az nyilvánvaló előttük, mivel Isten nyilvánvalóvá tette számukra.

Ami ugyanis nem látható belőle: az ő örök hatalma és istensége, az a világ teremtésétől fogva alkotásainak értelmes vizsgálata révén meglátható. Ennélfogva nincs mentségük, hiszen megismerték Istent, mégsem dicsőítették vagy áldották Istenként, hanem hiábavalóságokra jutottak gondolkodásukban, és értetlen szívük elsötétedett.

Akik azt állították magukról, hogy bölcssek, azok bolonddá lettek, és a halhatatlan Isten dicsőségét felcserélték emberek és madarak, négy lábúak és csúszómászók képével.

Ezért kiszolgáltatta őket az Isten szívük vágyai által a tisztátalanságnak, hogy meggyalázzák egymás testét. Akik az Isten igazságát hazugsággal cserélték fel, azok a teremtményt imádták és szolgálták a Teremtő helyett...

Ezért Isten gyalázatos szenvedélyeknek szolgáltatta ki őket...

És mivel nem méltatták Istent arra, hogy megtartsák ismeretükben, Isten kiszolgáltatta őket az erkölcsi ítéletre képtelen gondolkodásnak, hogy azt tegyék, ami nem illik.¹⁶⁴

Mennyire pontosan egybeesik ez a szakasz azzal a képpel Istenről, aki baráti szeretetet és együttműködést akar! Figyeljük meg, hogy Istent nem úgy mutatja be, mint aki azzal bünteti az embereket, hogy elhomályosítja elméjüket! Elméjük megsötétedett annak eredményeképpen, hogy elfojtották és visszautasították az igazságot. Az „Istenről való igazságot, hazugságra cserélték” és odáig süllyedtek, hogy állatokat imádtak. Egyesek abban az időben bogarakat és krokodilokat imádtak!

Mivel törvényszerű az, hogy olyanná válunk, mint amilyen dolgokat imádunk és csodálunk, képzeljük el a bogárimádat hatását! „Drága Bogár Úr!” – imádkoznak a

---

¹⁶⁴ Róm 1:18-28 (új prot. ford.)

tisztelői – „áldjad meg édesapámat és édesanyámat, és segíts, hogy olyanok lehessünk, mint te!”

Magyarázatának kezdetén, hogy mit tesz Isten azokkal, akik visszautasítják a megváltás ajánlatát, Pál Isten haragjáról beszél.

Ez nyilvánvalóan nem olyan, mint az ember haragja, mert figyeljük meg, Isten hogyan mutatja ki haragját! Pál egyetért Hóseással: Isten azt teszi azokkal, akik nem akarják elfogadni Őt, hogy elmondja nekik, mennyire szereti őket, mennyire csalódott bennük, aztán szomorúan elengedi őket.

Amikor az emberek visszautasítják Istent, és elfojtják az igazságot, mi más tehet, mint feladja őket és kiszolgáltatja őket értelmetlen gondolkodásuk és lázadó döntésük elkerülhetetlen következményeinek?

De milyen komolyak annak a következményei, amikor Isten felad és elenged bennünket? Lehet ez végzetes? Ha igen, miért?

Az orvosok nem ölik meg azokat a pácienseiket, aki nem működnek együtt

Képzeld el magunkat egy orvosi rendelőben. Az orvos híres specialistája annak a területnek, amivel felkerested őt. Amikor átad neked egy palack ellenszert a betegségedre, egy pillanatig tétovázol.

„Doktor úr” – kérdezed nyugtalankodva – „mit tesz ön azokkal a betegekkel, akik nem veszik be gyógyszerüket?”

„Miért tűnik olyan zavartnak?” – kérdez vissza ő – „és mit ért azon, hogy mit tesz? Talán hallott valamit másoktól arról, hogy hogyan bánok a pácienseimmel?”

„Igen, doktor úr, és ezért kell bevallanom, hogy egy kicsit rettegek. Van egy másik orvos, aki bizonyára nem barátja önnek, aki azt mondja, hogy ön...”

Te azonban tétovázol folytatni. Az orvos annyira képzettnak tűnik és olyan barátságos az arca... Arra kér, hogy folytasd.

„Az emberek azt mondják önről doktor úr, hogy ha a páciensei nem veszik be gyógyszereiket, ön szigorúan megbünteti őket. És még meg is kínozza őket. Sőt meg is öli. Azt mondják, azért teszi, hogy másokat elriasszon attól, hogy értékes idejét pazarolják. És gondolom, ez segíti őket abban is, hogy számláikat időben befizessék.”

„És akkor ön miért jött a rendelőmbé?”

„Nos, mindenütt megpróbáltam, de senki sem tudott segíteni. Azt hallottam, hogy ön a legsikeresebb az én betegségem kezelésében, ezért úgy gondoltam eljövök önhöz, hogy megtudjam, érdemes-e vállalni a kockázatot.”

Az orvos elég megértőnek tűnik. „Minden, amit mondhatok az, hogy kérem, vegye be a gyógyszert. És azt akarom, hogy pontosan úgy vegye be, ahogy azt előírtam. Az ön állapota olyan komoly, hogy ha nem enged segíteni, nem fog sokáig élni.”

Az orvosok nem ölik meg azokat a pácienseiket, aki nem működnek együtt. Néha azonban végig kell nézniük, amint meghalnak. És néha még az orvosok is sírnak.

Egyes esetekben a haldokló páciens épp az orvos gyermeke. Orvosként és apaként mindent megpróbál megtenni azért, hogy meggyőzze gyermekét, hogy hagyjon fel önpusztító életmódjával. A fiú következetesen visszautasította, és a szerető apának nincs más választása, mint elengedni őt. Az orvos-apa csak annyit tehet, hogy ott áll mellette és végignézi, ahogy gyermeke meghal.

Meg lehet-e bízni a mennyei Orvosban?

Isten úgy mutatkozik be nekünk, mint mennyei Atyánk és Orvosunk. Amikor Jézus itt járt, idejének nagy részét a betegek gyógyításával töltötte. Azonban nagyon kevés idő állt rendelkezésére célja megvalósításához. Miért nem töltött több időt prédikálással?

A Biblia hatvanhat könyve nyilvánvalóvá teszi azt, hogy Isten módszere nem csak a megmagyarázás, hanem a bizonyítás. Mit mutatott be Jézus az Atyáról és arról, ahogyan Isten a bűnösökkel bánik az által, hogy meggyógyított mindenféle embert, és azzal, ahogyan azt tette? Egyesek közülük soha nem köszönték meg neki. Mások meg ott voltak az ellenségei között életének utolsó óráiban.

Nyilvánvaló, hogy Jézus nem azért jött, hogy az Atyát mint rombolót vagy pusztítót fesse meg. És Isten nem változik. Az elkárhozottak szemtől szembe kerülnek Istennel, aki még mindig az ő Orvosuk, aki még mindig ugyanolyan elkötelezett abban, hogy élni segítse az embereket.

Akkor miért úgy rajzolja meg a Biblia az elveszetteket, mint akik elkárhoznak? Ők nem akartak Istenre hallgatni. Nem fogadták el a gyógyszert. Nem követték az orvos előírásait. Mi mást tehetne a mennyei Orvos, mint szomorúan feladja őket és kiszolgáltatja a következményeknek?

De miért fordulnának egy olyan orvoshoz, akiben nem bíznak meg? Megbíznál egy olyan orvosban, aki arról híres, hogy nem érdekli az igazság? Kockáztatnád az életedet egy olyan orvossal, akiről azt mondják, hogy mérges a pácienseivel és még erőszakkal is fenyegeti őket?

Amióta az Ellenség hazudott Istenről az Édenkertben, Isten félelmetes voltáról lett híres. Még azok is, akik barátainak tartják magukat, gyakran festenek olyan képet Istenről, mint aki önkényes és szigorú. Az Atya megérti azt, hogy gyermekei közül miért hagyják el Őt olyan sokan, vagy fordulnak más gyógyítókhoz.

Ezért történt az, hogy mielőtt Jézus felment volna a Golgotára, hogy megválaszolja a kérdéseket a bűn végső következményeiről, előtte egy ideig köztünk élt. Biztosítani szeretett volna bennünket arról, hogy az a Valaki, Akinek végül egyes gyermekeit el kell engednie, egy teljesen megbízható Orvos és Barát.

Azzal, hogy mindenkit szeretett, beleértve a kisgyermeket is, megmutatta, milyen végtelen at Atya szeretete. A tanítványok azt feltételezték, hogy a Megváltó túlságosan elfoglalt ahhoz, hogy ideje legyen a fiúkra és lányokra. Jézus azonban ezt mondta: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne tiltsátok el őket.”¹⁶⁵

Azáltal, hogy mindenkivel a legnagyobb udvariassággal és megértéssel bánt, megmutatta, hogy milyen végtelenül türelmes az Atya – még ha ezért cserében gyakran dorgálást is kapott. Az egyik napon megkérdezték a tanítványai, hogy akarja-e Jézus, hogy tüzet hozzanak le az égből, hogy megégesse szeretetének visszautasítóit. Az Úr megdorgálta őket szívtelen türelmetlenségükért. Ő nem azért jött, hogy pusztítson, hanem, hogy gyógyítson.¹⁶⁶

Jézus azt akarta, hogy tudjuk: életünk minden apró részletével törődik az Atya. A Jairus lányának feltámasztása utáni hatalmas izgalom közepette Jézus volt az, aki gondoskodni akart arról, hogy adjanak neki enni.¹⁶⁷

A legnagyobb bizonyítás

Végül páratlan életének végén következett be annak mindent felülmúló bizonyítása, hogy milyen az Isten. Csütörtökön este letartóztatták; szabálytalanul hallgatták ki; hamis vádakkal illették; durván bántalmazták; de Ő egyáltalán nem lett dühös.

Kétszer verték meg egészen kegyetlenül. Egész éjjel nem aludhatott és nem ehetett. De ingerült lett emiatt? Nem, egy pillanatra sem!

Játékot űztek abból, hogy megsebzett fejét ütötték. Gúnyolták titokzatos születését és törvénytelen gyermeknek minősítették. Még az arcába is köptek. De elfogyott a türelme? Mérges lett kínzóira? Soha!

---

¹⁶⁵ Mt 19:14

¹⁶⁶ Lk 9:51-55; 19:10

¹⁶⁷ Lk 8:49-56

Még amikor odaszegezték a kereszthez, akkor is ezt mondta: „*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.*”¹⁶⁸

Az a tény, hogy Jézus kérte az Atyát, hogy bocsásson meg kínzóinak, azt jelentette, hogy Ő már megbocsátott nekik. Egyikük sem kért bocsánatot. Egyikük sem könyörgött Jézusnak, hogy bocsásson meg nekik. Jézus így is megbocsátott. És emlékezzünk arra, hogy Jézus is Isten.

Ahogy Jézus a tanítványainak mondta, nincs arra szükség, hogy imádkozzon az Atyához értünk, mert az Atya éppoly szerető és megbocsátó, mint a Fiú. Ha az Atya függött volna a kereszten Jézus helyett, ugyanolyan készséges lett volna megbocsátani kínzóinak, mint a Fiú – annak ellenére, hogy senki sem járt közben értük.

Mi nyerte meg a latort a kereszten?

Két bűnözőt feszítettek keresztre Jézussal, egyiket egyik, másikat másik oldalán, Jézussal a középen. Ezek az emberek rabló banditák voltak. A *King James* fordítás tolvajnak nevezi őket (a magyar Károli fordítás Máté 27:44-ben latroknak nevezi őket), ezért szoktunk úgy utalni rájuk, mint a „latrokra a kereszten”.

Kezdetben a két lator is csatlakozott Jézus gúnyolóihoz. Egyszer aztán az egyik odaszólt a másokhoz: „Te tudod, hogy mi rászolgáltunk arra, hogy itt legyünk, de ez az ember semmi rosszat nem tett.” Felnézett a Jézus feje fölötti felíratra, ahol ezt olvasta héberül, latinul és görögül: „Ez Jézus a zsidók Királya.”

Aztán Jézus olyan szavakat hallott, amelyek pillanatnyilag enyhítették fájdalmait és segítettek abban, hogy érezze, szenvedésének van értelme: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te országodban!” Jézus biztosította őt arról, hogy meg fog róla emlékezni.

Mi volt az, ami a latort a kereszten megnyerte? Az, hogy hallotta Jézust, amint megbocsátott kegyetlen kínzóinak? Mivel a lator egy bűnöző volt, talán arról gondolkozhatott, hogy hol fogja találni magát a halál után. Egy ilyen ember számára, mint ő, a legbiztonságosabb hely egy olyan ország lenne, ahol egy ilyen megbocsátó király uralkodik.

„Jézus” – gondolhatta a lator – „ha lesz egy országod, kérlek, engedj be engem oda.”

Aztán Jézus észrevette az édesanyját a keresztnél. Annak ellenére, hogy elviselhetetlen fájdalmai voltak, és elméje tele volt gondolatokkal annak jelentőségéről, amit most tesz, törődött Máriával.

---

¹⁶⁸ Lk 23:34 (új prot. ford.) Lásd a teljes történetet Mt 27, Mk 15, Lk 23 és Jn 19-ben

János ott volt a közelben. „Kérlek, vigyázz az édesanyámra” – mondta Jézus. Attól az időtől kezdve János otthonába fogadta Máriát.

Nem sok idő múlva Jézus meghalt. És miközben haldoklott, nem kérdezte: „Istenem, miért ölsz meg engem? Miért végzel ki engem?”

Nem.

Jézus így kiáltott fel: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? Miért adtál fel engem? Miért engedted el engem?”¹⁶⁹

Annak ellenére, hogy Jézus soha nem volt lázadó, megtapasztalta a bűn végső következményét. Isten úgy viszonyult Hozzá, mint egy üdvösségre alkalmatlan bűnöshöz.

„Azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk” – volt Pál magyarázata később.¹⁷⁰ Ahogy a *Revised English Bible* fordítja: „Krisztus ártatlan volt a bűntől, de a mi érdekünkben Isten egyenlővé tette az emberi bűnösséggel.”

Gyakran hallottam azt, hogy amikor végül a bűnösök meghalnak, Isten „kitölti rájuk haragját”.

A kereszten Isten „kitöltötte a haragját” a Fiára. Ez azt jelenti, ahogy Pál a Római levelében magyarázza, hogy „Isten feladta Őt”, „odaadta Őt”, „elengedte Őt”. És Róma 4:25-ben Pál kijelenti, hogy amikor Jézus meghalt, Isten valóban „feladta”, s ez ugyanaz a görög szó, mint amit Pál Róma 1:24,26,28-ban használ arra, hogy elmagyarázza, mi történik akkor, amikor Isten megmutatja a haragját.

Róma 4:25 egyes fordításai azt mondják, hogy Jézus „halálra adatott”. Amikor Isten „feladta”, valóban meghalt. A görög szöveg csak annyit mond, hogy „feladta”, „odaadta”. Pál szándékosan használhatta ezt a görög kifejezést, hogy megértesse velünk, mit kellett Jézus halálának bizonyítani.

A bizonyítás célja

Ebben az emlékezetes szakaszban, a Római levélben Pál kijelenti Krisztus kereszthalálának végső célját:

Isten bemutatta Őt, amint a nyilvánosság előtt meghalt, és ez a megbékélés eszköze lett, amelynek hasznát hit által lehet igényelni. Ez azért történt, hogy Isten bemutassa saját igazságosságát, mert az Ő isteni hosszútűrésében elnézi az emberek korábbi bűneit. Ez azért történt, hogy bizonyítsa igazságát a jelen időben,

---

¹⁶⁹ Mt 27:46

¹⁷⁰ 2Kor 5:21

*hogy megmutassa, hogy Ő maga igaz és igazzá tesz mindenkit, aki bízik Jézus Krisztusban.*¹⁷¹

Pál nem mondhatta volna el hangsúlyosabban azt, hogy a keresztség célja az volt, hogy bemutassa az igazságot Isten jelleméről, azt az igazságot, amely az iránta való barátságunk és bizalmunk alapja.

Kilátás a Gecsemánéból és a keresztről

Gyakran elképzelem, hogy ott vagyok azon a napon, amikor Jézust keresztre feszítik. Szeretem elképzelni azt, hogy egy kicsit korábban odamegyek és láthatom Őt a Gecsemáné kertben.

Itt kezdi el Jézus megtapasztalni az Atyától való elszakadást, ami abból ered, hogy Őt, mint bűnöst, Isten „feladta” vagyis „kiszolgáltatta”. Ahogy érzi az Atyával való közösség elszakadását, gyötrelme túl nagy lesz ahhoz, hogy el tudja viselni. Márk feljegyzí, hogy Jézus ezt mondja: „Olyan nehéz a lelkem, hogy majdnem megöl a szomorúság.”¹⁷²

Lukács, az orvos beszámol arról, hogy egy mennyei angyal jelent meg, hogy megerősítse Jézust. „Halálos gyötördésében még kitartóbban imádkozott, és verejtéke olyan volt, mint a földre hulló nagy vércseppek.”¹⁷³

Az angyaloknak is vannak kérdéseik

Az Isten bünteti a Fiát? Kész megölni Őt? Az angyalok figyelnek.¹⁷⁴ Nekik is látniuk kell a választ sátán vádjára, hogy a Teremtő hazudott. Hallották az Édenben a kígyót, amint kigúnyolta Isten figyelmeztetését, amelyet Ádámnak és Évának adott, hogy ha bűnt követnek el, meghalnak. Ha Isten kudarcot vallott abban, hogy elmondja az igazságot, ez a bizalom végét jelenti. És bizalom nélkül nem lehet barátság Isten családjában.

Az angyalok figyelték az Ellenséget, ahogy elferdítette a figyelmeztető szavak jelentését. A figyelmeztetés a bűn elkerülhetetlen következményeire, önkényes fenyegetéssé vált.

Az angyalok látták az igazság elferdítésének káros hatását. Látták hogyan mérgezte meg az emberek Istenhez való viszonyulását és vallásos gyakorlatukat.

Az emberek négyezer éven át mutattak be áldozatokat – időnként még saját gyermekeiket is – hogy megnyerjék a megsértett isten kegyeit. Még a keresztyén

---

¹⁷¹ Róm 3:25-26 a szerző saját fordítása

¹⁷² Mk 14:34

¹⁷³ Le 22:43-44, NIV. Ha a te fordításodban nincs benne Lukács beszámolója, az azért van, mert egyes kéziratok nem tartalmazzák.

¹⁷⁴ 1Tim 3:16; 1Pt 1:12

világban is egyesek azt tanítják, hogy ha Krisztus nem engesztelte volna ki a haragvó Istent, már régen elpusztított volna bennünket.

Igaz az, hogy ha a Fiú nem könyörögne folyamatosan az érdekünkben, az Atyát nem indítaná arra a szíve, hogy megbocsásson és meggyógyítsa gyermekeit? A felházban Jézus a tanítványainak nyíltan és világosan kijavította ezt a félreértést.¹⁷⁵

Most az angyalok figyelik, ahogy az Atya Isten és a Fiú Isten együtt bizonyítják az igazságot. Amit az angyalok itt a Gecsemánéban látnak és később a Golgotán, olyan bizonyossággal válaszolja meg kérdéseiket, hogy az megvédi a bizalmat és a barátságot Isten családjában egy egész örökkévalóságra!

Az angyalok tudják kicsoda Jézus. Ő a Teremtőjük és Istenünk. Nézik, hogy mi történik azzal a Valakivel, Akit szeretnek és imádnak. Vajon az Atya elveszi Fia életét?

Az angyalok hallották Jézus magyarázatát, amit a tanítványoknak adott: „Senki sem veheti el tőlem: én magamtól adom oda. Hatalmam van arra, hogy odaadjam, hatalmam van arra is, hogy ismét visszavegyem.”¹⁷⁶ Az angyalok tudják, hogy erre csak Istennek van hatalma. Most nézik, amint Jézus haláltusában a földre rogyik.

Kérdések megválaszolva

Igaz az, hogy a bűn következménye a halál?

Igen. Jézus meghalt azzal a halállal, amely a „bűn zsoldja”. Isten igazat mondott Ádámnak és Évának.

Megölte-e Isten a Fiát?

Nem. Ő feladta, mint ahogyan végül feladja a bűnösöket. Tehát, igaz az, hogy a „bűn zsoldja a halál”.¹⁷⁷ Azonban nem Isten az, aki kirója ezt a zsoldot. Maga a bűn fizet.” „A bűn kifizeti a szolgálait: a fizetség (zsold) a halál.” – mondja a Phillips fordítás.

Egy harmadik kérdés

Feltehetünk még egy kérdést: „Isten, miért is kellene megértenünk, hogy te nem egy kivégző vagy? A világmindenség szuverén uraként teljes jogod megvan ahhoz, hogy elpusztítsd engedetlen szolgálodat.”

---

¹⁷⁵ Jn 16:26-27

¹⁷⁶ Jn 10:18

¹⁷⁷ Róm 6:23

„Pontosan ez a lényeg” – válaszolna Isten – „nem akarok szolgaként bánni veletek. Nem akarom, hogy csak szolgák maradjatok. Azt akarom, hogy a barátaim legyetek.

„Gyermekeim szerte az univerzumban” – szinte hallom, ahogy Isten mondja – „szeretném, ha megértenétek, hogy a félelemből származó engedelmesség lázadó jellemet eredményez. Még ti is, ha félelemből engedelmeskedtek nekem, ellenem fogtok fordulni. Kérlek, menjetek a Golgotához és lássátok ennek a bizonyítékát!”

Ott ugyanúgy, ahogy a Gecsemánében Jézus megtapasztalta az Atyától való elszakadást. „Miért hagytál el engem, miért engedted el engem?” – kiáltotta. Isten itt sem emelt pusztító kezét a Fiára.

Itt azonban, a Golgotán, Jézust megkínózták; mégpedig az egyik leglassúbb és legkegyetlenebb módon, amivel az ellenségei csak rendelkeztek. Ha lassú tűzön megégethették volna, akkor biztosan azt választották volna.

De ki igényelte azt, hogy Jézussal ilyen módon bánjanak? Egyesek Isten legengedelmesebb szolgálói közül, akik valaha is szolgálóinak vallották magukat. Legalábbis úgy tűntek, hogy Isten engedelmes szolgálói.

Hittek a Teremtő Istenben, és nagyon tisztelték tekintélyét és hatalmát.

Hittek a Bibliában és állandóan azt olvasták. Jézus meg is dicsérte őket ezért.¹⁷⁸

Elfogadták mind a tíz parancsolatot, és még hozzá is adtak extra szabályokat, amelyek segítik őket minden apró részletében megtartani.

Dupla tizednél is többet fizettek. Semmi tiltottat nem fogyasztottak. Távol tartották magukat a hitetlenektől, nehogy megfertőzzék őket.

Engedelmes szolgálóknak tűntek, de aligha lehetne őket Isten barátainak tekinteni. Legalábbis Jézusnak nem voltak a barátai és teljesen össze voltak zavarodva abban a kérdésben, hogy ki lehet Ő. Azt mondták neki, hogy biztosan ördögös, amiért úgy mutatta be Istent, ahogy bemutatta.¹⁷⁹

Most pedig Isten nevében a Jézus megkínzását követelték. Bizonyára arra gondoltak, hogy mennyei Uruk elégedett lesz az ilyen hűséges szolgálattal.

És mi a helyzet a tűzzel?

A Biblia gyakran úgy írja le a gonoszok pusztulását, mint ami az „örök tűzben” történik. Maga Jézus beszélt arról a napról, amikor azt kell mondani az

---

¹⁷⁸ Jn 5:39-40

¹⁷⁹ Jn 8

elveszetteknek: „Menjetek előlem, átkozottak, az ördögnek és angyalainak elkészített örök tűzre.”¹⁸⁰

De mi ez az „örök tűz”? Ézsaiás próféta beszél azokról, akiket nem pusztítanak el az „örök lángok”.

„Ki tartózkodhat közülünk perzselő tűz mellett, ki tartózkodhat közülünk örökös izzás mellett? Aki igazságosan él, és őszintén beszél, megveti a zsarolt nyereséget, nem fogad el megvesztegetést, hanem elhárítja a kezével, bedugja a fülét, hallani sem akar vérontásról, befogja a szemét, látni sem akar gonoszságot.”¹⁸¹

Az Istent körülvevő dicsőséget gyakran úgy írja le a Biblia, mint ami olyan, mint a tűz. Amikor Isten lejött a Sínai-hegyre, „Az Úr dicsőségének látványa olyannak tűnt Izráel fiai szemében, mintha emésztő tűz lett volna a hegy csúcsán.”¹⁸²

Amikor Dániel feljegyezte a mennyről szóló látomását, úgy írta le Isten trónját, mint „lángoló tűz, s annak kerekei, mint az égő tűz. Tűzfolyam fakadt és áradt ki előle”.¹⁸³

Amikor Ezékiel elmondta az Istenről szóló látomását, gyakran említette a tűz ragyogásának hasonlatosságát: „Ilyen volt az ÚR dicsőségének a látványa.”¹⁸⁴ Amikor leírta Lucifer angyal bukása előtti pozícióját, úgy rajzolta meg őt Isten jelenlétében, mint aki „tüzes kövek között jár”.¹⁸⁵

Még az olyan bizalmas barátnak is, mint Mózes, aki azt kérte, hogy lássa Isten dicsőségét, az Úr így válaszolt: „Arcamat azonban nem láthatod” – mondta –, mert nem láthat engem ember úgy, hogy életben maradjon.”¹⁸⁶ Ennek ellenére mégis, amikor Mózes lejött a hegyről, ahol az Istennel beszélt, az arca annyit tükrözött vissza az isteni dicsőségből, hogy egy leplet kellett viselnie a nép érdekében.¹⁸⁷

Amikor Isten azt mondta, hogy halandó nem láthatja az arcát úgy, hogy életben maradjon, nem fenyegetőzött azzal, hogy mindenkit megöl, akit rajtakap, hogy lesekszik. Az ember számára, jelen bűnös állapotában, Isten leplezetlen dicsősége megemésztő tűz.

---

¹⁸⁰ Mt 25:41

¹⁸¹ Ésa 33:14-15 (új prot. ford.)

¹⁸² 2Móz 24:17 (új prot. ford.)

¹⁸³ Dan 7:9-10 (új prot. ford.)

¹⁸⁴ Ez 1:28

¹⁸⁵ Ez 28:14

¹⁸⁶ 2Móz 33:20

¹⁸⁷ 2Móz 34:29-35

A bűn annyira megváltoztatja a bűnöst, hogy ennek a folyamatnak a vége halál lesz. Teremtőjével való összhangon kívül, nem tudja elviselni jelenlétének élet-adó dicsőségét.

Akkor hogyan tud az Isten bűnösöket megmenteni? Hogyan tud olyan közel jönni, hogy visszanyerje bizalmukat? Hogyan mutathatja meg nekik, hogy Ő egy barát, Akitől nem kell félni?

Isten megoldása az volt, hogy elküldte az Ő Fiát emberi formában. Annak ellenére, hogy Ő az „*Isten dicsőségének a visszatükröződése*”¹⁸⁸, „*megüresítette magát... emberhez hasonló formában megszületett*”.¹⁸⁹ Istenségének a ragyogását eltakarta azért, hogy az emberek megismerhessék Istent anélkül, hogy megemésztessek.

Egy napon Isten le fogja leplezni dicsőségét. Vágyik arra, hogy ez a világ visszatérjen rendes állapotába, ahogy az kezdetben volt. Az Édenben Isten szüleinkkel tudott járni és beszélni, anélkül, hogy lepel lett volna közöttük.¹⁹⁰ Azonban amióta a bűn elkezdte munkálni halálos változásait, Isten az Ő kegyelmében eltakarta saját dicsőségét. Ahogy Péter magyarázza, a mi mennyei Atyánk nagyon türelmes velünk, „nem akarja, hogy némelyek elveszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen”.¹⁹¹

A megtérés azt jelenti, hogy megváltoztatjuk véleményünket. Isten kegyelmesen időt és lehetőséget biztosít nekünk arra, hogy átgondoljuk a bizonyítékokat. Ha úgy döntünk, hogy megbízhatunk Benne, és aztán tovább erősödik a bizalmunk annyira, hogy Vele maradjunk és megengedjük Neki azt, hogy meggyógyítsa azt a rontást, amit a bűn okozott, el fog jönni az az idő, amikor újra az Ő dicsőségében élhetünk.

Mózes és Illés meggyógyultak, egyébként nem állhattak volna meg Jézussal a Megdicsőülés hegyén. Azon az emlékezetes napon, két volt bűnös állt meg Isten leplezetlen jelenlétében.

Azonban akkor, amikor Isten végül leleplezi az Ő dicsőségét, minden, ami nincs összhangban Vele, megemésztenek. Azon a fenséges napon a megváltottak és az elkárhozottak egyaránt ott állnak Isten dicsőségének „megemészto tüzeben”, az „örök lángokban”.

Miért csak az elkárhozottak emésztetnek meg? Ebben semmi önkényesség nincs. Semmi köze az egésznek a jogi státuszhoz. Isten mindenek végén nem adja ki a parancsot, hogy „égessétek meg ezeket és kíméljétek meg azokat!” A különbség egyszerűen bennünk van.

---

¹⁸⁸ Zsid 1:3 (Károli)

¹⁸⁹ Fil 2:7

¹⁹⁰ 1Móz 3:8-10

¹⁹¹ 2Pt 3:9 (új prot. ford.)

Ahogy Isten nézi számtalan lázadó gyermekének a halálát, sírni fog, mint Hóseás könyvében: „*miként adnálak fel! miként adnálak oda!*”

Miközben Isten siratja elveszett gyermekeit, nem tudom elképzelni, hogy bárki az üdvözültek közül örömujjongásban törne ki, ahogy egyesektől hallottam, hogy ezt készülnek tenni. Inkább azt látom, hogy az Atya köré gyűlnek, ahogyan Péternek, Jakabnak és Jánosnak kellett volna, miközben Jézus szenvedett a Gecsemáné kertben. Talán János, az egyetlen, aki látta Jézust meghalni, bátorodik ezt mondani: „Ne sírj Istenem! Nem tehetél többet!”

A kérdésekre adott válasz ára

Gondolj bele, mibe került az Atyának, a Fiúnak és az Igazság Lelkének megválaszolni ezeket a lényeges kérdéseket – nem csak kijelenteni a válaszokat, hanem az igazságot bizonyítani is!

A bizonyítás olyan fájdalmas volt, hogy bizonyára csak olyan valaki lehet hajlandó megmutatni nekünk, Aki a legjobb Barátunk. Mivel azonban az egyetlen, aki tudja válaszolni ezeket a kérdéseket maga Isten, csak a legjobb barátunk tudja megmutatni nekünk.

A keresztt barátokat megnyerő hatalma

E könyv elején beszéltem a Shakespeare-i színésznőről, aki a színház mellett állt Bard régi szülővárosában és arról beszélt, hogyan utasította el Istent. Talán emlékszel arra, amit mondott: „az egyéb vallások istenei kevésbé kegyetlenek, mint az Ószövetség Istene!”

Egy fiatal színész állt mellette. Nem vitatkozott azzal, amit mondott, mert értette, hogy mi vezette erre az álláspontra. Azt azonban elmondta, hogy ő hisz Istenben. Azt mondta, hogy ő tulajdonképpen keresztény.

„Hogyan lettél hívő” – kérdeztem.

„Nos, nem voltam egész életemben az” – válaszolta – „csak nemrég történt. Valaki adott nekem egy János evangéliumát.”

„Mit olvastál benne, ami arra készítetted, hogy keresztény légy?”

„A keresztt története” – válaszolta tétovázás nélkül.

„Azon belül is pontosan mi?” – kérdeztem, azon töprengve, hogy vajon milyen engesztelés történetét hallhatott.

„Az ahogyan Jézus a kereszten viselkedett” – folytatta nagyon megfontoltan .
„Arra gondolni, hogy egy olyan jó személy függött ott. Jézus sosem tett semmi rosszat, és nem ártott senkinek sem. És mégis halálra kínozták.

És miközben bántották Őt – folytatta – Jézus azt mondta, hogy megbocsátott nekik. Aztán azt mondta, hogy az Atya pontosan olyan, mint Ő. Volt valami Jézusban, ami arra készítetett, hogy elhiggyem. És ha Isten pontosan olyan, mint Jézus, akkor teljesen megbízok Benne.

„Ez vezetett oda, hogy akarjak keresztény lenni!”

A BARÁTSÁG SZABADSÁGA

Sokféle szabadság van, ami azzal a barátsággal jár együtt, amelyet Jézus Jn 15:15 leír.

Például a hatalom önkényes gyakorlásától, a zsarnokságától való szabadság. Kérdéseket tehetünk fel, hiszen Isten azt akarja, hogy megértsük Őt.

És ott van annak a szabadsága, hogy nyíltan és világosan beszélhessz, mint Jób vagy Dávid. Amikor a zsoltáros Istennel beszélt, nagyon őszinte volt a tárgyalt témával kapcsolatosan. Ha gyűlölt valakit, nem akarta eltakarni homályos beszéddel. Ha megtorlást akart ellenségein, nyíltan kérte a vesztüket.

„Ó, bárcsak megölnéd a gonoszokat Ó Isten” – imádkozott a 139. zsoltárban. És aztán hozzátette:

Vizsgáld meg, Istenem, ismerd meg szívemet! Próbáld meg, és ismerd meg gondolataimat! Nézd meg, nem járok-e téves úton, és vezess az örökkévalóság útján!

Dávid tudta, hogy Isten azt akarja, hogy különlegesen őszinte legyen az egymással való kapcsolatukban. Dávid nem volt mindig ilyen. Így imádkozott az 51. zsoltárban:

Te pedig a szívben levő igazságot kedveled, és a bölcsesség titkaira tanítasz engem... Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem!

Szabadság a félelemtől

Isten bizalmas barátjának lenni annyit jelent, mint szabadnak lenni a Tőle való félelemtől. Nyilvánvaló, hogy nem kell félni egy olyan Istentől, Aki azt akarja, hogy a barátai legyünk. És Ő soha nem fenyegetett: „legyél a barátom vagy megöllek”.

Még az ítélettől sem kell félnünk. És nem azért, mert van egy barátunk közöttünk és a szent Isten között. Maga Isten a barátunk.

Ezt a félelemtől való szabadságot egy pillanat alatt leellenőrizhetjük, amikor szemtől-szembe találkozunk majd Istennel. Mit vársz, hogyan fogsz érezni akkor, amikor ilyen közel leszel Istenhez? Mózes annyira lenyűgözte a csodálata, amikor Isten lejött a Sínai-hegyre, hogy ezt mondta: „*Félelem fogott el, és remegés.*”¹⁹² Nemsokára azonban képes volt azt mondani a népnek, hogy nem kell félniük.

Vajon ez a félelemtől való szabadság tartani fog az egész örökkévalóságon át? Milyen lesz annak az Istennek a közelében élni, Aki mindent tud rólunk – MINDENT! Vajon üldözni fog bennünket bűnös múltunk emlékeivel?

Hogyan bánt Jézus a parázna nővel és vádolóival?

A válaszáért csak azt kell felidézni, hogyan bánt Jézus a különféle bűnösökkel. Az egyik legdrámaibb példát a paráznaságon ért asszony történetben találjuk. Az Új protestáns fordítású Bibliában a történet így hangzik:

De korán reggel ismét megjelent a templomban, és az egész nép hozzácsereglett; ő pedig leült, és tanította őket. Ekkor odavezettek az írástudók és a farizeusok egy asszonyt, akit házasságtörésen értek, középre állították, és így szóltak Jézushoz: „Mester, ezt az asszonyt házasságtörés közben tetten érték. Mózes azt parancsolta nekünk a törvényben, hogy kövezzük meg az ilyeneket. Hát te mit mondasz?” Ezt azért mondták, hogy próbára tegyék, és legyen mivel vádolniuk őt.

Jézus pedig lehajolt, és ujjával írt a földre. Amikor továbbra is faggatták, felegyenesedett, és ezt mondta nekik: „Aki bűntelen közületek, az vessen rá először követ.” És lehajolva tovább írt a földre.

Azok pedig ezt hallva, egymás után kimentek, kezdve a véneken, és egyedül ő meg az asszony maradt ott a középén. Mikor pedig Jézus felegyenesedett, és senkit sem látott az asszonyon kívül, így szólt hozzá: „Hol vannak a vádlóid? Senki sem ítelt el téged?”

Ő így felelt: „Senki, Uram.”

---

¹⁹² Zsid 12:21

Jézus pedig ezt mondta neki: „Én sem ítélek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!”¹⁹³

Nyilvánvaló, hogy a korai keresztények nem tudtak mit kezdeni ezzel a történettel, mert különböző helyeken jelenik meg a kéziratokban, egyesekben pedig egyáltalán nem szerepel. Talán a te fordításodban egy megjegyzést találsz ezzel kapcsolatosan. Sok tudós azonban kiáll a mellett az álláspont mellett, hogy a történet hozzátartozik a Bibliához. Egyáltalán nem olyan történet, amit Jézus korában kitaláltak volna, vagy a későbbi kézirat készítői kreáltak volna.

A híres Princeton-i tudós Bruce Metzger a *The Text of the New Testament (Az Újszövetség szövege)* című könyvében egyetért azzal, hogy a „történet rendelkezik a történelmi hitelesség minden jellemzőjével; egyetlen aszkéta beállítottságú szerzetes sem találna ki egy olyan elbeszélést, amely úgy fejeződik be, hogy Jézus csak enyhe szemrehányást tesz az asszonynak.”

Néhány vallásos vezető odahurcolja ezt a szegény asszonyt Jézushoz egy újabb kísérlet miatt, hogy az Ószövetség tanításaival való ellentmondás csapdájába ejtsék őt. Minden ilyen kísérletben, hogy Jézust törbe ejtsék, szokásos tehetsége és kegyelme nyilvánult meg.

Jelen esetben azért, hogy biztosak legyenek abban, hogy a népet a saját oldalukra állítják, Krisztus ellenségei bebiztosították magukat a szükséges bizonyítékokkal. A kíváncsiskodó tömeg hallatára kijelentették, hogy „ezt az asszonyt paráznaságon értük”.

Aztán előálltak kérdésükkel: „Te ismered az Ószövetség tanításait erről a kérdésről. Tudod a szabályt is arra, hogy mit kell tenni egy ilyen asszonnyal, mint ez. Beleegyezel abba, hogy megkövezzük?” A tömeg kíváncsi volt arra, hogy Jézus vajon mit fog mondani.

Jézus nem mondott semmit. Csak lehajolt és ujjával elkezdett a porba írni. Egy szélfuvallat, egy néhány lépés és az írás el is tűnt. Ez után következtek a lelkiismeret ébresztgető szavai: „Aki büntelen közületek, az vessen rá először követ.”

Vajon Jézus miért nem hívta közelebb magához a tömeget és mondta: „Hadd mondjak nektek néhány dolgot ennek a szegény asszonynak a vádolóiról.” Vajon nem szolgáltak rá arra, hogy leleplezze őket? Mit mond el Istenről az, hogy a Fia nem alázta meg nyilvánosan ezeket az önigazult embereket?

Azért jött Jézus földünkre, hogy ezt kinyilatkoztassa. Isten nem leli örömét abban, hogy kínos helyzetbe kerülünk, hogy leleplezze bűneinket mások előtt.

---

¹⁹³ Jn 8:2-11

Amikor mind elmentek, Jézus az asszonyhoz fordult és kedvesen megjegyezte: „*Én sem vádollar téged. Menj haza és többé ne vétkezzél.*” Szeretetteljesen próbálta helyrehozni ennek a megalázott asszonynak az önbecsülését.

Hogyan bánt Jézus Simonnal?

Simon, a gazdag ember, akit Jézus leprából gyógyított meg, meghívta Jézust barátaival együtt egy ebédre a házába. Jézus három legközelebbi barátja is ott volt: Lázár és nőtestvérei Márta és Mária. Máriát úgy jellemzi Lukács, mint „egy bűnös asszonyt ..., aki abban a városban élt”.¹⁹⁴

Miközben mindenki az asztalra hajolt, Mária hozott egy szelencét drága illatszerrel és megkenste Jézus lábait, a hajával pedig megtörölte. Simon rosszallóan nézte és ezt gondolta magában: „Ha ez az ember próféta volna, tudná, hogy ki érinti meg és miféle asszony ez – hogy ő egy bűnös asszony.”

„Jézus így válaszolt neki: Simon, valamit mondanom kell neked.”

„Mondjad Mester – válaszolt.”¹⁹⁵

Ekkor Jézus elmondott egy történetet két adósról, akiknek adóságát elengedték. Miközben mondta, Simon rájött arra, hogy Jézus olvassa a gondolatait. Elkezdte magát sokkal nagyobb bűnösnek látni, mint az az asszony, akit megvetett, és azon gondolkodott, hogy vajon Jézus tovább megy és le fogja őt leplezni vendégei előtt.

Semmi sem bántóbb Jézus szemében, mint az öngazult vádaskodás. De leleplezte-e Simont? Mondta-e az asztaltársaságnak: „Hadd meséljek egy kicsit vendéglátónkról?”

Ehelyett az Úr most is, mint mindig, kegyes dolgot tett. Udvariasan elfogadta Mária ösztönös tettét. Ugyanolyan kegyelemmel helyreigazította Simont is, anélkül, hogy megalázta volna barátai előtt. Bizonyára mélyen érintette ez Simont!

A béna a Betesda tavánál

Amikor Jézus a béna emberrel találkozott a Bethesda tavánál, nem alázta meg és nem ítélte el azért, hogy eltékozolta egészségét ifjúkori élvezetekkel. Egyszerűen és kedvesen megkérdezte: „Akarsz-e meggyógyulni? Akkor vedd fel a matracodat és menj haza.” Jézus később találkozott vele és ezt mondta: "tudod, hogy mi okozta bajodat. Menj és többé ne vétkezz, hogy rosszabb dolog ne történjék veled."¹⁹⁶

---

¹⁹⁴ Lk 7:37

¹⁹⁵ Lk 7:39-40

¹⁹⁶ Jn 5:1-15

A rosszalkodó tanítványok

Képzeld el Jézust a felházban, keresztre feszítését megelőző estén! A tizenkét tanítvány civakodik, mint a gyerekek, hogy „*ki a legnagyobb közöttük*”.¹⁹⁷

Megróttá-e őket ostobaságukért, szidta-e őket azért, mert nem voltak hajlandók megmosni egymás lábát? Ehelyett inkább csendben felállt, vette a törölközőt és a lavort, és a világegyetem figyelte, amint a nagy Teremtő letérdelt és megmosott egy tucat pár koszos lábat. Még az áruló Júdás lábát is megmosta.

Micsoda lehetőséget szalasztottak el a tanítványok, hogy megmoshatták volna Isten Fiának a lábát halála előtti estén! Ha csak egy is jelentkezett volna: „Kérlek Uram, megmoshatnám a lábadat?” Micsoda emléket őrizhettek volna az örökkévalóságon át!

Azonban Jézus volt az egyetlen egy a szobában azon az estén, aki koszos lábbal fogyasztotta el a vacsorát. Eltűnődöm azon, mit érezhettek a figyelő angyalok.

Képzeljük el annak a hatását, ahogy a tanítványok egyesével sorra kerülnek, letekintenek és látják Jézus fejét a lavor fölé hajolva, és érzik, ahogy azok a kemény, ácsmunkától kerges kezek megmossák lábukat.

Jézus feltekinthetett rájuk és ezt mondhatta: „Nem hiszitek, hogy az Atya kész lenne ezt megtenni veletek, ugye? De ha láttatok engem, láttatok az Atyát. Az Atya pontosan úgy szeret benneteket, ahogy én szeretlek. Ha jól érzitek magatokat az én társaságomban, jól fogjátok érezni magatokat Vele.”

Júdás

Később Jézus azt mondta, hogy közülük egy el fogja árulni Őt, de nem leplezte le őt a csoport előtt. Amikor azt mondta Júdásnak, hogy menjen el és gyorsan tegye meg azt a borzalmas dolgot, amit eltervezett, a többi tanítvány azt hitte, hogy Jézus elküldte őt bevásárolni, vagy azt, hogy egy olyan nemes feladatot hajtson végre, hogy adjon adományt a szegényeknek.

Miért nem leplezte le Jézus az árulót a többiek előtt? Bizonyára megérdemelte volna. Gondolkozz el azon, mit mond el Istenről az, hogy Jézus nem alázott meg egy ilyen árulót?

Péter, Jakab és János

Később azon az estén, kint a Gecsemáné kertben, Jézus magával vitte Pétert, Jakabot és Jánost a kert belsejébe és ott elkezdődött az Atyától való elszakadás félelmetes tapasztalata. Háromszor jött vissza arra a helyre, ahol az apostolok

---

¹⁹⁷ Lk 22:24

aludtak – remélve, hogy társakra és némi vigaszra talál bennük gyötrődése közepette.

Micsoda lehetőséget mulasztottak el a tanítványok, hogy vigasztalják az Isten Fiát! Mi lett volna akkor, ha ők hárman felállnak, odamennek Jézushoz és köré térdelnek, ahogy ott imádkozik? Nem ezt tennék az igazi barátok? Micsoda emléke lett volna ennek a három embernek! Ők azonban átaludták az egészet. És Jézus nem dorgálta meg őket. Megértette őket, hogy túl fáradtak voltak ahhoz, hogy segítsenek.

Péter

Néhány órával később Péter esküdözött és káromkodott az udvarban azért, hogy bizonyítsa, ő bizony nem Jézus tanítványa. Azt mondta, hogy nem is ismeri Őt!

Aztán megszólalt a kakas, éppen úgy, ahogy azt előző este Jézus megjövendölte – pontosan Péter bátor beszéde után, hogy ha a többiek el is hagyják Őt, ő az életét is odaadja Uráért.

Amikor Péter meghallotta a kakas hangját, felnézett, hogy vajon Jézus észrevette-e. Noha élete felett ítélkeztek, és már olyan sokat szenvedett eddig is, Jézust sokkal jobban foglalkoztatta tévelygő tanítványa ott kint az udvaron. Megfordult és egyenesen Péterre nézett.

Annak alapján, ahogy Péter Istent addig ismerte, azt várhatta, hogy haragot és felháborodást lát Krisztus arcán. És meg is érdemelte! De ehelyett szomorúságot, csalódottságot és sajnálatot látott – annak az arcát, Aki az előző estén letérdelt és megmosta koszos lábait.

Péter kiment az udvarból és keservesen sírt.¹⁹⁸

Egy kicsivel később Júdás érkezett az udvarba, elhajította a harminc ezüstpénzt és bevallotta, hogy elárulta az ártatlan vért. Aztán ő is Jézusra tekintett. Ő is ugyanazt a szomorúságot és sajnálatot látta, amely megérintette Péter szívét – annak az arcát, Aki az előző estén letérdelt és megmosta koszos lábait. Erőt vett magán, kiment az udvarból és felakasztotta magát.¹⁹⁹

Bárcsak Júdás is úgy válaszolt volna Jézus tekintetére, mint Péter! Ha Júdás megtalálta volna Pétert, ahol sírt és a két tanítvány együtt letérdelt volna, új emberekké válhattak volna és micsoda jelenet lett volna, amit láthatott volna az egész menny!

---

¹⁹⁸ Lk 22:54-62

¹⁹⁹ Mt 27:3-5

Képzeljük el, hogy érezhette magát Péter egész szombaton! Milyen bolondot csinált magából az elmúlt huszonnégyszer órában! Kétszer beszélt meggondolatlanul a felházban. Kétszer hozott szégyent magára a Gecsemáné kertben. És az a gyávaság és hűtlenség, amit elkövetett miközben Urát kihallgatták! Most Jézus halott, és nincs esélye helyrehozni a dolgokat.

Nem csoda, hogy a sírhoz rohant vasárnap reggel, amikor hírt hallott arról, hogy az üres!

Mária

Mária részesült abban az előjogban, hogy elsőnek látta a feltámadt Krisztust és elvihette az örömhírt a többi tanítványnak – Mária minden ember közül, az a nő, akinek annyi problémája és gyengesége volt!²⁰⁰ Ennek ellenére ő lett kiválasztva erre a kiváltságra. Gondolkodj el azon, hogy mit mond el Istenről az a tény, hogy ő lett az, aki ilyen magas megtiszteltetésben részesült!

Amikor Mária felismerte Jézust a sír előtt állni, lábaihoz roskadt, hogy imádjá Őt. Jézus kedvesen ezt mondta: „*Ne tartóztass! ... mert még nem mentem fel az Atyához. Inkább menj a testvéreimhez, és mondd meg nekik, hogy most felmegyek Atyámhoz, aki a ti Atyátok is; Istenemhez, aki a ti Istenetek is!*”²⁰¹

Hallgassuk, amint Jézus a tanítványait testvéreinek nevezi – azokat az embereket, akik csalódást okoztak Neki, amikor a legnagyobb szüksége lett volna rájuk.

Amikor az angyalok megerősítették Jézus Máriának adott parancsát, hogy vigye el a hírt a tanítványoknak, ezt mondták: „menjete el, mondjátok meg a tanítványainak és különösképpen Péternek, hogy előttetek megy Galileába: ott meglátjátok őt, amint megmondta nektek.”²⁰²

Milyen különleges – és az Istenre jellemző – hogy az angyalok azt mondják: „különösképpen Péternek!” Az angyalok csodálják és imádják Istent azért, ahogy a bűnösökkel bánik. Mekkora örömet jelentett nekik hozzáadni: „és mondjátok meg Péternek is!”

Ilyen az az Isten, akivel az örökkévalóságot tölteni fogjuk. Ez az, amiért – annak ellenére, hogy mindannyian vétkeztünk – jól fogjuk érezni magunkat annak a Valakinek a jelenlétében, aki olyan jól ismer bennünket!

Semmit sem kell félnünk Isten végtelen emlékezete miatt, mert készséges megbocsátásának nincs határa. És Ő megígérte, hogy nemcsak megbocsát, hanem

---

²⁰⁰ Lk 8:2

²⁰¹ Jn 20:17 (ERV-HU)

²⁰² Mk 16:7; Jn 20:19

úgy is bánik velünk, mintha soha nem vétkeztünk volna. A háta mögé veti a mi bűneinket.²⁰³ A „tenger fenekére veti azokat”.²⁰⁴

Ebben nincs semmi tettetés vagy feledékenység. Isten tudja, hogyan éltünk. Mi is tudjuk, hogy milyen bűnösök vagyunk. Az angyalok látták a mi mindennapjainkat. De mindezek ellenére a mi mennyei Atyánk olyan méltósággal és tisztelettel fog bánni velünk, mintha mindig is teljesen hűséges gyermekei lettünk volna.

Vajon ez csak egy ígéret, vagy Isten már bizonyította hajlandóságát, hogy volt bűnösökkel így bánjon? Miután Dávid király meghalt, Isten beszélgetett Dávid fiával, Salamonnal kiváló édesapjáról.

És Isten ezt mondta: „*Ha az én utaimon jársz, és megtartod rendelkezéseimet és parancsaimat, ahogyan apád, Dávid tette, akkor hosszú életet adok neked.*”²⁰⁵ De Dávid elkövetett néhány súlyos bűnt. Hogyan jellemezhetette Isten úgy ezt az embert, hogy megtartotta minden parancsolatát?

Valami történt Dáviddal azok óta a bűnök óta. Rájött arra, hogy Isten a belső ember szerinti igazságot akarta. Ezért kérte Istent, hogy vizsgálja meg a szívét és tisztítsa meg azt a helyet, ahol az ember gondolkozása történik. Imájára való válaszként Isten új szívét és erős lelket adott neki. Isten most újra azt mondhatta róla, hogy „szívem szerinti ember”.²⁰⁶

Nyilvánvaló, hogy Isten komolyan is gondolja, amikor azt mondja, hogy bűneinket háta mögé veti. Ha majd bemegyünk Isten országába, Isten úgy fog beszélni rólunk, mint akik mindig az Ő hűséges barátai voltunk. És, hogy biztosítson bennünket arról, hogy jól fogjuk érezni magunkat, egyetlen pletykálkodót sem fog beengedni oda.²⁰⁷

Jobban éreznéd-e magad a Fiúval?

Kivel szeretnél elsőként találkozni, amikor bemész Isten országába: az Atyával, vagy a Fiúval? Több száz embernek feltettem ezt a kérdést. Sokan azt mondták, hogy valószínűleg a Fiú lenne.

És mi van akkor, ha *tényleg* Jézussal találkozol elsőnek? Aztán egy kicsit később megkérdezi, hogy készen vagy-e elmenni és találkozni az Atyával.

Ezt mondanád: „Igen, ha velem jössz”?

---

²⁰³ Ésa 38:17

²⁰⁴ Mik 7:19

²⁰⁵ 1Kir 3:14 (új prot. ford.)

²⁰⁶ ApCsel 13:22; 1Sám 13:14

²⁰⁷ Róm 1:29

És most Jézussal állsz az Atya fenséges jelenlétében. Fejed lehajtva, a padlót nézed.

Aztán egy bensőséges, de zengő hangot hallasz: „Rám nézhetsz, ha akarsz.”

Felnézel és egy ugyanolyan kedves arcot látsz, mint a Fiúé. Elkezdesz mentegetőzni: „Ó, sajnálom Istenem, hogy féltem. Jézus azt mondta, hogy ha láttuk Őt, akkor láttunk Téged. Azt mondta nekünk, hogy te annyira szeretsz minket, mint Ő és azt akarod, hogy a barátaid legyünk.”

„Így igaz” –, mondja ugyanaz a melegséges zengő hang – „most, hogy tudod az igazságot, lehetnénk barátok?”

„Nem félek meghalni”

Évekkel ezelőtt eltemettem egy régi barátomat és volt diákomat. Tiszt volt a légierőnél és több mint 50 bombatámadást vezetett Európa-szerte a második világháborúban. Amikor a háborúnak vége lett, megjelent az egyik osztályomban Újszövetségi görög órán, és arra készült, hogy lelkész lesz. Kiváló tanuló volt. Gyakran beszélgettünk kettesben Istenről alkotott meglátásunkról.

Az elkövetkező 35 évben szeretett és kedvelt lelkészként szolgált. És most rákbetegségben haldoklott. Ahogy a kórházi ágya mellett álltam, kinyújtotta a kezét és csendesen ezt mondta:

„Tudod, Graham, nem félek a haláltól. És te tudod, hogy miért. Azért, mert ugyanaz a kép él bennem Istenről, mint benned.”

A BARÁTOK ÉS A BÜNNEL VALÓ KÜZDELEM

Pál a következőről biztosította a római keresztényeket: „*Mivel megigazultunk hit által, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.*”²⁰⁸

Kedvenc bibliafordításod talán nem azt mondja, hogy „békességünk van”, hanem azt, hogy „legyen békességünk”. A különbség a görög „van” szó helyesírásán múlik. Mivel a kéziratok nagyon megoszlanak a két írásmód között, a döntést az

---

²⁰⁸ Róm 5:1 (új prot. ford.)

egész szakasz megértésére kell alapozni. Az Újszövetség szakértői több éven át vitatták a kérdést, időnként meglehetősen nagy hévvel.

Közben az 1913-as Moffatt fordítás egy jó áthidalást ajánl a két lehetőség között: „Örüljünk annak a békességnek, amivel rendelkezünk.”

A megigazulás jelentése

A vers legfontosabb kérdése az, hogy mit jelent „megigazulni”? Talán a te fordításod egyáltalán nem használja ezt a szót. Egyesek számára ez a latin eredetű angol szó (justified) egyszerűen egy újabb „homályos beszéd”.

Az a görög szó, amit Pál használ, alapvetően azt jelenti, hogy valamit helyrehozni. A *Good News Bible* így fordítja ezt a verset: „Most, hogy helyreállt a kapcsolatunk Istennel hit által, békességünk van Vele.”

A szolga-keresztények úgy gondolják, hogy amit helyre kell tenni közöttük és megsértett Mesterük között, az elsősorban jogi (törvényi) dolog. A megoldás erre a problémára – ahogyan ők látják – a megbocsátás és a jogi helyzetük helyrehozatala. A „megigazulás” szót használják, amin megbocsátást értenek és annak a kijelentését, hogy most már törvényesen rendben vannak az Istennel. Ez békességet eredményez Istennel – mondják ők – mert most már nem kell félniük Isten haragjától, a büntetéstől, vagy a megjutalmazás elvesztésétől.

A megbocsátás azonban önmagában nem eredményez békességet. Részesültél-e megbocsátásban valamilyen szégyenteljes dologért, de azon talátlad magad, hogy a szégyen miatt elkerülsz azt a valakit, aki annyira megbocsátó volt veled szemben? Miután „hit által megigazultunk”, Isten nem akarja, hogy szégyenünkben elkerüljük Őt. Az akarja, hogy szoros barátságban legyünk egymással.

A barát-keresztények másképpen értelmezik a megigazulást, már ha egyáltalán szükségük van erre a szóra. Szerintük a probléma elsősorban a hit megszakadása, a bizalom és a megbízhatóság megsérülése. Ennek kijavításához a bizalmat kell rendbe hozni. Ez természetesen békességet jelent. Pál a bizalmat, a békességet és az Istennel való viszonyunk helyreállítását egymáshoz kapcsolja ebben a versben. Ez nagyon értelmes dolognak tűnik a barátok számára.

Akkor hát miért a küzdelem?

Pál már hosszú ideje békességben van az Istennel. Azonban még távol van attól, hogy békességben legyen önmagával. A római keresztények előtt ezt beismeri:

„... nem azt teszem, amit akarok: a jót, hanem azt cselekszem, amit nem akarok: a rosszat.. Én nyomorult ember! Ki szabadít meg ebből a halálra ítélt testből?”²⁰⁹

Pál próbálja megmagyarázni harcát: „Vágyom a jót tenni, de képtelen vagyok kivitelezni.”

„... miközben a jót akarom tenni – csak a rosszat tudom cselekedni. Mert gyönyörködöm az Isten törvényében a belső ember szerint, de tagjaimban egy másik törvényt látok, amely harcol az értelmem törvénye ellen, és foglyul ejt a bűn tagjaimban lévő törvényével.”²¹⁰

„Nem megtért ember az, aki így beszél” – mondják egyesek. Azonban sok odaszánt keresztény rájött arra – saját tapasztalatából –, hogy Pál küzdelme folytatódhat egy ember egész életén át. És természetesen függetlenül attól, hogy érezzük a küzdelmet vagy nem, a megoldás ugyanaz: „Hála az Istennek – a mi Urunk Jézus Krisztus által!”²¹¹

A „nyomorult”-nak fordított görög szó értelmezhető úgy is, hogy „nehéz munkától kimerült”. Úgy láthatjuk itt Pált, mint egy olyan szentet, aki tényleg megpróbálta, de kimerült a folyamatos erőfeszítésben.

Számomra úgy tűnik, hogy Pál az átalakulását írja le a pusztán szolgálai küzdelemből a bizalmas barátként megvívható küzdelembe.

Kereszténnyé válása előtt is teljesen elkötelezte magát a Tízparancsolat minden parancsolatának való engedelmisségre. Megemlíti a Filippiben élő keresztényeknek, hogy az törvény gyakorlatában „farizeus” volt, ami azt jelenti, hogy részletekbe menően engedelmes, „a törvényben követelt igazság szempontjából feddhetetlen” volt²¹² – teszi hozzá.

Pál nem volt tolvaj. Nem követett el paráznaságot. Nem gyilkolt meg senkit. Az akkori ismerete szerint az, amit Istvánnal tett, nem volt gyilkosság. Csupán az Úr munkáját végezte azzal, hogy irtotta az eretnekséget. Ami ennél is több, mindig hűségesen fizetett tizedet. Tulajdonképpen minden egyes általa ismert szabályt betartott.

Azonban, miután találkozott Jézussal a damaszkuszi úton, elkezdte közelebbről megvizsgálni a Tízparancsolatot. Hallotta, hogy Jézus azt tanította, hogy a szabályokhoz való pusztán külső alkalmazkodás nem az, amit Isten akar. Ez egy szolga engedelmissége. Isten azt reméli, rájövünk arra, hogy semmi önkényesség, sincs az Ő parancsolataival kapcsolatosan. Ezek egy szerető, barátságos,

---

²⁰⁹ Róm 7:19,24

²¹⁰ Róm 7:18-24 (új prot. ford.)

²¹¹ Róm 7:25

²¹² Fil 3:5-6

megbízható nép viselkedését írják le, akik nem csupán gyilkolni nem akarnak, de még csak nem is gyűlölnék. Ők nem csupán nem követnek el paráznaságot, hanem egyáltalán nem is akarnak.

Pál rájöhett arra, hogy Mózes már réges-régen erre gondolt. Amikor azt mondta, hogy az izraelitáknak úgy kell szeretniük felebarátjukat, mint magukat, hozzátette, hogy „ne gyűlöld szívedben a te felebarátodat... vagy ne haragudj rá.”²¹³

Pál figyelme különösen a tizedik parancsolatra terelődött.²¹⁴ Annak a fényében, amit Mózes és Jézus tanítottak, rájött arra, hogy a „Ne kívánd” magába foglalja azt is, hogy nem is akar semmi olyasmit tenni, ami rossz.

Ahogy a parancsolat jelentése világos lett Pál számára, bevallotta, hogy ettől ő mérges lett. Olyan keményen próbálkozott! Időnként annak a határán volt, hogy meg akar rontani egyet a tíz közül, ő azonban sikeresen ellenállt a kísértésnek. Nem érdemelt-e elismerést azért, hogy nem adta fel? És nem kellett volna extra elismerést kapni – gondolhatta – azért, hogy életének legszebb férfikorában sokkal erősebb kísértéseknek állott ellene, mint mások?

Volt egyszer egy főiskolai tanárom, aki hihetetlenül energikus volt, ugyanakkor lelkes keresztény is. Azonban igen robbanékony természettel volt megátkozva, ami időnként irányíthatatlanná vált. „Emlékeznetek kell arra” – magyarázta egy napon néhány diáknak – „hogy valószínűleg sokkal több kísértésnek álltam ellen, mint közületek bárki!” Ez engem Pálra emlékeztetett.

Később azonban Pál ingerlékenysége amiatt a parancsolat miatt, hogy „ne kívánd”, egyetértéssé és csodálattá változott. A tizediknek való engedelmesség a kulcs az összes többinek való engedelmességhez. Eljutni arra a pontra, amikor már nem is akar vétkezni, azt jelenti, hogy elfogadja azt, amit Dávid kért: az új szívet és az erős lelket.

Pált ezek után már nem az elismerés érdekelte. Miért kapjon jutalmat valami olyanért, ami olyan hasznos volt neki? Az állandó küzdelmével kapcsolatosan Isten biztosította őt arról, hogy nem ítéli el azért, mert küzdelmei vannak.²¹⁵

Az orvosok nem ítélik el a pácienseiket

Az orvosok nem ítélik el küzdő pácienseiket. Tudják, hogy a gyógyuláshoz idő kell. Nem várják el sérült pácienseiktől, hogy hazasprinteljenek a rendelőben tett első látogatásukról.

---

²¹³ 3Móz 19:17

²¹⁴ Egyes keresztények a „Ne kívánd” parancsolatot szétosztják a 9. és a 10. parancsolat között.

²¹⁵ Róm 8:1

Isten úgy dolgozik, mint egy végtelenül képzett orvos. Mindenkit meg tud menteni és meg tud gyógyítani, aki rábízta magát. Amikor rendelőjébe jövünk, egyáltalán nem elégszik meg azzal, hogy csupán megbocsátásban részesüljünk. Felajánlja azt, hogy elvezet bennünket arra a pontra, amikor már többé nem kell bocsánatot kérnünk. Akkor már nem hágjuk át többé a szabályokat, mert nem is akarjuk, hiszen minden rossz szokás a múlté lett.

Egyeseknek ez olyan vészjóslóan hangzik, mint a tökéletesség. Sok szolgakereszténynek ez egy végtelenül nehéz követelmény. „Tökéleteseknek kell lennetek” – Goodspeed tökéletes fordítása Máté 5:48-nak. A szolgák ezeket a szavakat parancsolatként értelmezik. A barátok ezzel szemben ígéretnek.

A barátok nem akarják azt, hogy Isten bármi kevesebbel is beérje. Kérnél egy orvost, hogy ne gyógyítson meg teljesen? Mondanád neki azt, hogy „köszönöm szépen, hetvenöt százalék gyógyulás tökéletesen megfelel”?

Követelmény, vagy nagylelkű felajánlás?

A szolgáknak, akik a megváltást jogi kérdésként kezelik, a tökéletesség egy újabb követelmény. A barátoknak pedig, akik a megváltásra úgy gondolnak, mint a bűn okozta sérülések gyógyulása, a tökéletesség egy végtelenül nagylelkű ajánlat.

A szolgák teljes megbocsátást akarnak, a barátok pedig teljes gyógyulást.

Jézus nem csak azért jött, hogy megbocsássa a bűnt, hanem azért, hogy megszabadítson tőle. Ahogy Pál magyarázza, Isten elküldte az Ő Fiát, hogy „megoldja a bűn problémáját”²¹⁶, hogy „végleg eltörölje a bűnt”.²¹⁷

A megbocsátás nem törli el a bűnt. A bűn nem egy olyan dolog, amit feljegyeznek egy bizonyos könyvben, hogy aztán időről-időre töröljék. A bűn az, ami az emberben történik. A bűn lázadás és bizalmatlanság (gyanakvás). Ezt eltörölni jött Jézus. Az ilyen bűn ellenszere magáról az Istenről szóló igazság.

„A tökéletesség kérdéséről pedig” – kiáltja utánunk a mennyei orvos, ahogyan elhagyjuk rendelőjét – „ne aggódj egyáltalán. Úgy terveztem meg a világmindenséget, hogy van egy törvénye: az emberek olyanná válnak, mint az a valaki, akit csodálnak.”

Ha bizalmas barátom maradsz, a tökéletesség meg fog érkezni. Nem mondom, hogy nem fogsz küzdeni többé, hanem azt, hogy a küzdelem teljesen más lesz.”

---

²¹⁶ Róm 8:3

²¹⁷ Róm 8:3

A szolgák küzdenek, hogy legyőzzék a bűnt azáltal, hogy kiirtják azt. A barátok tudják, hogy csak úgy lehet megszabadulni a bűntől, ha az igazsággal kiszorítják azt.

A BARÁTOK ÉS AZ ENGESZTELÉS JELETÉSE

A közelmúltban meghívást kaptam egy vallásos összejövetelre, ahol az idő nagy részét Jézus engesztelésről szóló tanításával töltötték.

Ha Pál apostol kapott volna egy ilyen meghívót, tanácstalan lett volna a kiválasztott témával kapcsolatosan.

„Mit jelent az engesztelés szó?” – kérdezhette volna.

„Hát nem emlékszel Pál? Az a különleges szó, amelyet te adtál nekünk a Római levélben.”

„Egyáltalán nem emlékszem, hogy használtam volna ilyen szót.”

"Ó, mi nem arra utaltunk, hogy használtad az angol szót. Mi arra a görög szóra gondoltunk, amelyet mi angolul beszélő emberek 'engesztelés' szóval fordítottunk."

„Nos” – tűnődik el Pál – „talán segítene emlékezni, ha megmondanátok, hogy a Római levélben hol használhattam ezt a szót.”

„Körülbelül a leveled egyharmadánál található, Pál. Amióta meghaltál, mi feltaláltuk a fejezeteket és a verseket, ami megkönnyíti megtalálni a helyeket. Mi Róma 5:10-11-nek nevezzük.”

Pál megtalálja az igehelyet, és elkezd olvasni – gondosan lefordítva azt angolra.

„Mi Isten ellenségei voltunk” – kezdte Pál és szinte teljesen úgy hangzott, mint a *Good News Bible* fordításban. „Ő azonban barátaivá tett bennünket az Ő Fiának halála által. Most, hogy Isten barátai vagyunk, mennyivel inkább üdvözülünk

Krisztus halála által! Ez azonban nem minden; mi örülünk annak, amit Isten az Úr Jézus Krisztus által tett, aki Isten barátaivá tett bennünket.”²¹⁸

„Pontosan ez az a hely” – szakítod félbe – „ott annak a végén, amikor azt mondtad, hogy »most Isten barátaivá tett bennünket« Itt használtad azt a görög szót, ami *engesztelést* jelent.

„Nem. Ez az általánosan használt szó a kibékülésre – javít ki Pál – „csak egy kicsit felmelegítettem a kibékülés szót azzal, hogy úgy fordítottam, hogy barátokká tett.”

„De” – folytatja Pál – „ha az angol *engesztelés* szó valójában azt jelenti, hogy *kibékíteni* vagy *baráttá tenni*, helyesen fogom használni az *engesztelés* szót, amikor legközelebb a Római levélnek ezt a szakaszát fordítom. De mondjátok el nekem angolul beszélő barátaim, mit értetek ti az *engesztelés* szón?”

Mit jelent az "engesztelés" szó?

Ha a *King James Version* fordítás nem választotta volna az „engesztelés” szót Róma 5:11 utolsó sorában, nem kellene ezzel az üggyel foglalkoznunk. Tulajdonképpen ez az egyetlen hely, ahol ez a szó az egész Újszövetségben előfordul a *King James Version* fordításban. A *King James Version* későbbi szerkesztői széljegyzetet fűztek a vershez, amely arra emlékezteti az olvasót, hogy ez szó rendszerint a „megbékélést” jelenti.

Ha tényleg meg akarod találni egy angol szó jelentését, ne elégedj meg kevesebbel, mint a sok kötetből álló *Oxford English Dictionary* (*Oxford angol szótár*). Ebben az óriási lexikonban, leköveheted a szó jelentése kialakulásának a történetét.

Az első kötet elmagyarázza, hogy az „engesztelés” (atonement) szó három részből tevődik össze (at = nál, nél; one = egy; ment = lenni. Atonement = eggyé lenni, vagyis engesztelés.

Ez a nagy szótár megmutatja, hogy a tizenharmadik században az „engesztelés” szó azt jelentette, hogy „egységben lenni”, „összhangban lenni”, ami ellentéte a „haragban lenni” kifejezésnek. És a „to atone” (kiengesztel) ige abban az időben azt jelentette, hogy „egységbe hozni”, „egyesíteni”. A békéltetők még ma is „egységre vezetik” az ellenségeket.

Későbbi változások a jelentésben

A szótárak egyetértenek abban, hogy az engesztelés szó eredeti jelentése: „összhang, egyetértés, egyezség, az érzések egysége”. És az „engesztel” ige azt

---

²¹⁸ Róm 5:10-11

jelentette, hogy „rendbe hozni a baráti viszonyt két összekülönbözött személy között; innen származik a szó békéltető jelentése”.

Ezeket a korai jelentéseket azonban ma már úgy jelölik, mint „archaikus és elavult”. 1611-ben, amikor a *King James* bizottság eldöntötte, hogy az "engesztelés" szót fogja használni Róma 5:11-ben, ők ezt a régies, „archaikus” értelemben értették.

Az idő múlásával az „engesztelés” szót egyre inkább abban az értelemben használták, hogy „kiengeszteljenek valakit, jóvátételt szerezzenek, büntetést fizessenek annak érdekében, hogy jogi követeléseknek eleget tegyenek”. Az *Oxford English Dictionary* megjegyzi: itt a megbékélés vagy az újraegyesülés jelentése gyakorlatilag teljesen homályba veszett a jogi (törvényes) elégtétel és büntetés jelentésével szemben.”

Ma a mindennapi beszélgetéseinkben az „engesztelés” szót gyakran használjuk ez utóbbi értelemben és az elégtételt értjük rajta.

Egy férj túl későn jön haza ahhoz, hogy feleségét elvigye egy vacsorára, ahogyan megígérte - lévén házassági évfordulójuk. Úton hazafele, kétségbeesetten vásárol egy doboz csokoládét (a felesége kedvencét) és egy nagy csokor gyönyörű rózsát. Ezeket bűnbánóan átadja az ajtóban (a teológiában ezt kiengesztelésnek vagy vezeklésnek nevezik).

A nem kis erőfeszítés következtében végül valamilyen szintű kommunikáció helyreáll a férj és a feleség között. A feleség előáll egy megoldással.

„Drágám!” – jelenti ki – „kiengesztelhetsz engem ezért a csúnya dologért, amit velem tettél, ha az év hátralevő részében minden hétfőn este elviszel vacsorára.” Nos, ez engesztelés a szó későbbi értelmében.

Remélhetőleg ezek az erőfeszítések megbékélést és az egység helyreállítását eredményezik a férj és a feleség között. Az egység, ami így helyreáll az engesztelés következtében az „engesztelés” szó eredeti jelentése.

Mit mondott Jézus az engesztelésről?

Amikor valaki megkérdezi, hogy mit gondolok, mit jelent az engesztelés, néha, amikor a körülmények megfelelőek, így válaszolok: „Tetszik nekem az, amit Jézus mondott róla.”

„De Jézus sosem beszélt az engesztelésről, vagy igen?”

Egyetértek azzal, hogy Jézus sosem használta ezt a szót – és más bibliai személy sem, beleértve Pált is. Azonban hiszem, hogy Jézus komolyan foglalkozott az engesztelés kérdésével. Természetesen, ha a szó régi „archaikus” értelmére

gondolunk, ami azt jelenti, hogy megbékélés és baráttá válás. Nézzük például azt, amit az Atyának mondott abban az emlékezetes imában, amit János 17-ben olvashatunk!

„De nemcsak értük könyörgök” – mondta Jézus imájában, a tanítványokra utalva, „hanem azokért is, akik majd az ő beszédükre hisznek bennem, hogy mindnyájan egyek legyenek”.²¹⁹ Nos ez az „engesztelés (at-one-ment: „eggyé válás”). „Atyám, mint te én bennem, és én tebenned, ők pedig mibennünk” – folytatta Jézus az imáját.

Mit jelent „valakiben lenni”? Ha Jézus bennem van, és én Őbenne, és Ő az Atyában és az Atya Benne - szeretném tudni, hogy ki van kiben, ha egyáltalán valaki valakiben van.

Ez a kifejezést, hogy egy másik valakiben lenni úgy értették, hogy „egységben valakivel” és ezt gyakran így is fordították. Az egység, amit Isten szeretne az Ő barátaival, olyan szoros, mintha egyik a másikban lennének. Annak ellenére, hogy különálló személyek vagyunk, olyan szoros egységben lehetünk egymással, mintha egyek lennénk.

Az Atya és a Fiú közötti kapcsolatot a Biblia úgy mutatja be, mint az „engesztelés” (eggyé válás) legerőteljesebb példáját. „Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam” – mondta Jézus imájában az Atyának – „hogy egyek legyenek, amint mi egyek vagyunk”.²²⁰

Az engesztelés ára

Jézus néhány alkalommal elmondta, hogy mibe kerül a világmindenségnek, az Ő családjának az engesztelése (helyreállítása). Azt a kifejezést használta, amit időnként a „váltságdíj” vagy „váltság”²²¹ szavakkal fordítanak. És aztán elmondta, hogy mi ez az ár.

„Én pedig, ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneket. Ezt azért mondtam, hogy jelezze, milyen halállal fog meghalni.”²²²

„Mindenkit magamhoz vonzok” – mondta Jézus. Nemcsak az emberi lények, hanem az angyalok is közelebb kerülnek Istenhez az „engesztelés” nyomán, amint a kereszt jelentőségét szemléljük.

---

²¹⁹ Jn 17:20-21 (RÚF)

²²⁰ Jn 17:22 (RÚF)

²²¹ Mt 20:28

²²² Jn 12:32-33 (új prot. ford.)

Pál egyetértett ezzel az értelmezéssel. Beszélt Isten tervéről, hogy „*Krisztusban mindeneket egybeszerkeszt, mind amelyek a mennyben, mind amelyek a földön vannak.*”²²³

Egy másik levelében Pál elmondja, hogy Istennek tetszett, hogy „*általa békéltessen meg önmagával mindent, a földön és a mennyben, úgy, hogy békességet szerzett a keresztfán kiontott vére által*”.²²⁴

Békesség a világegyetemben

Milyen értelemben van szüksége a világegyetemnek Krisztus békességet szerző áldozatára? Fenyegette-e valaha valami az egységet Isten mennyei családjában?

Számunkra, akik képesek vagyunk komolyan venni a Biblia hatvanhat könyve közül az utolsót, Jelenések 12. fejezete leírja azt a háborút, amely a mennyben kezdődött. *Mózes első könyvétől A Jelenések könyvéig* olvashatunk ennek a háborúnak a következményeiről és arról, hogy miért került Jézus szenvedéseibe és halálába megnyerni ezt a háborút és helyreállítani a békét az örökkévalóság hátralevő részére.

Valamikor „engesztelés” vagyis egység volt Isten családjában, még mielőtt a háború elkezdődött volna. Azokban a régi időkben Isten gyermekei megbíztak egymásban. Mindannyian megbíztak mennyei Atyjukban, és cserébe Ő is biztonságosan megbízhatott bennük. És ahol ilyen kölcsönös bizalom és megbízhatóság uralkodik, ott béke, összhang és „engesztelés” van.

Mi romlott el?

Sajnos egy konfliktus bontakozott ki a mennyben, ami egészen a nyílt lázadásig és háborúig fajult. Egyenetlenség és diszharmónia foglalta el az egység és a békesség helyét. Így jött be a bűn a világunkba. Ahogy János magyarázza: a bűn törvénytelenység és lázadás.²²⁵ Vagy ahogyan Pál fogalmaz, a bűn a hit és bizalom megbomlása.²²⁶

A megváltási terv célja helyreállítani ezt a bizalmat, a lázadást végleg megszüntetni, és így újra helyreállítani az „engesztelést” (at-one-ment), az egységet az egész világegyetemben. Isten minden gyermeke elkerülhetetlenül belekeveredett ebbe a háborúba.

Egyesek kiábrándítónak tartják, sőt mi több bántónak, hogy Krisztus elsősorban nem értük halt meg. Azonban, ha Isten nem nyerné meg ezt a háborút és nem

---

²²³ Ef 1:10 (RÚF)

²²⁴ Kol 1:20 (új prot. ford.)

²²⁵ 1Jn 3:4

²²⁶ Róm 14:23

állítaná helyre a békét, megváltásunk értelmetlen lenne. Ki akarna egy örökkévalóságon át egy háborúzó világegyetemben élni?

A konfliktus tágabb megértése nélkül, amelybe a világmindenség belekeveredett, nehéz lenne megérteni Pál magyarázatát, hogy Jézus a vérét ontotta azért, hogy békét, megbékélést és egységet hozzon Isten gyermekeinek úgy a mennyben, mint a földön. Azonban ennek a háborúnak és a hozzá kapcsolódó kérdéseknek a megértése segít tágabb értelemben látni a keresztet, a megváltási tervet és az engesztelést.

Azt a fajta egységet, amire Isten vágyik, nem lehet megparancsolni vagy erőszakkal, illetve félelemmel létrehozni. Az emberi történelem folyamán sok zsarnok megpróbálta az egységet rémuralommal és brutalitással fenntartani. Az ilyen fajta „engesztelés” (egység) nem tart sokáig. Nézzük meg, mi történt néhány országban csak az elmúlt néhány évben!

Azt a fajta egységet, amelyre Isten vágyik, az Újszövetség úgy írja le, mint azt az egységet, amely „benne rejlik a mi hitünkben és Isten Fiának megismerésében”.²²⁷ Azok az emberek, akik ugyanazt a Jézus és Istent szeretik, ugyanabban a Jézusban és Istenben bíznak, természetesen vonzódnak egymáshoz. Ugyanaz az igazság Istenről, amely felszabadítja őket a zsarnokság és félelem alól, össze is köti őket az egység legerősebb kötelékeivel. A barátságos Isten barátai örülnek az egymással való egységnek és békességnek, vagyis az „engesztelésnek”.

És itt válik olyan nagyon fontossá a keresztt értelmének a megértése. Ott nem lehet barátság és egység, ahol félelem van. A Golgota azt üzeni, hogy nem kell félni az Istentől. Amikor Isten azt mondja, hogy „legyél a barátom” akkor nem azt mondja, hogy „legyél a barátom, egyébként szigorúan megbüntetlek; sőt meg is öllek”. Te nem beszélsz így a barátoddal – különösképpen akkor nem, ha azt akarod, hogy továbbra is a barátod maradjon. Az engesztelés egyetlen értelme és célja a barátság.

Az engesztelés azt jelenti, hogy barátokká leszünk

Pál egy gyönyörű üzenetben foglalja össze az egészet, amelyet elküld a korinthusi keresztényeknek. Annak a felfedezése ad jelentőséget ennek a szakasznak, hogy Pál épp az ellenségeskedés és bizalmatlanság fájdalmas időszakán van túl a korinthusi gyülekezet tagjaival. A megbékélésért tett erőfeszítése végül sikerrel járt. A megbékélés és egység helyreállításának a hevében írja ezeket a szavakat:

Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. Mindez pedig Istentől van, aki Krisztus által ellenségeiből barátaivá tett bennünket, és azzal a feladattal bízott meg, hogy mi is barátaivá tegyünk másokat. A mi üzenetünk az, hogy az egész emberiséget Isten a barátaivá teszi Krisztus által. Isten

---

²²⁷ lásd Ef 4:13

nem tartja számon bűneiket és ránk bízta azt az üzenetet, amely elmondja, hogy hogyan teszi őket barátaivá.

*Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, engedjétek meg Istennek, hogy ellenségeiből barátaivá tegyen benneteket!*²²⁸

Ebben a szakaszban a „baráttá tenni” vagy „baráttá változtatni” kifejezés az a görög szó, amit gyakran fordítanak „megbékéléssel” – és azon az egy helyen a *King James Version* fordításban „engesztelésnek” van fordítva.

Úgy tűnik nekem, hogy annak a Valakinek, Aki a barátság hihetetlen ajánlatát tette János 15:15-ben. nagyon tetszhet az American Bible Society fordításában Pál örömmüzenete a korinthusi keresztényeknek.

„Úgy érted, hazajöhetek?”

Jézus egyik legemlékezetesebb példázata az engesztelésről szól – a szó eredeti értelmében, természetesen. Jézus egy fiúról beszélt, aki eltékozolta életét és az apai örökségét kicsapongó életvitelével. Most üres pénztárcával, éhesen munkát talál, disznókat legeltet.

Ahogy ott sínylődött a disznóólban, felidézte emlékezetében, hogy milyen jó volt otthon, és azon gondolkozott: lenne-e egyáltalán lehetőség arra, hogy meggyőzze megsértett apját, hogy hazaengedje.

Gondolatai nagyon különböztek volna, ha tudta volna, hogy az apja régóta figyeli az utat, remélve, hogy megpillantja hazaérkező fiát. Sajnos a fiú nem ismerte elég jól az apját.

Elkezdett azon gondolkozni, mi módon győzheti meg az apját arról, hogy beengedje, amikor az ajtóhoz megérkezik. Az apja biztosan nagyon mérges lenne rá. Talán először az édesanyjával lenne jó találkozni, aki segítene meggyőzni az apját arról, hogy bocsásson meg, és adjon még egy esélyt neki.

És aztán ott van az a sok pénz, amit eltékozolt. Találnia kell valamilyen megoldást arra, hogy visszaszerezze.

„Tudom, mit teszek” – döntötte el a fiú – „megkérem, hogy bánjon velem úgy, mint egy béressel.” Ezzel hazaindult, és útközben gyakorolta elmondandó beszédét.

---

²²⁸ lásd: 2Kor 5:17-20

Ha egy kicsit feltekintett volna, észrevehette volna, hogy az apja figyeli őt az úton. „Még távol volt, amikor apja meglátta őt, megszánta, elébe futott, nyakába borult, és megcsókolta őt.”

A fiú ekkor így szólt hozzá: *Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened, és nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek.*

Az apa viszont ezt mondta szolgálainak: Hozzatok ki hamar a legszebb ruhát, és adjátok reá, ... ünnepeljünk és vigadjunk, mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.”²²⁹

Végül a fiú megtudta az igazságot az apjáról. Be sem kellett fejeznie a beszédét. Az apa már régen megbocsátott neki. Neki viszont haza kellett jönni, hogy ezt megtudja. Most pedig az apa bocsánata igazi megtérésre vezette.

Ahogy a tékozló ott állta az apja karjai között, kezdte megtapasztalni az engesztelés eredeti értelmét.

A szolgálak úgy értelmezik az engesztelést, mint elégtételszerzést.

A barátok úgy értelmezik az engesztelést, mint barátszerzést.

Az idősebbik testvér csak szolga volt

Az ünneplés hangjai megütötték az idősebb testvér fülét, tiltakozott, hogy az igazságtétel (elégtétel) elmaradt.

„Látod” – panaszkodott az apjának – „hány esztendeje szolgállok neked, soha nem szegtem meg parancsodat, és te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy mulathassak barátaimmal. Amikor pedig megjött ez a fiad, aki parázna nőkkel tékozlta el vagyonedat, levágattad neki a hízott borjút.

Ő azonban ezt mondta neki: *Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. Vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.*”²³⁰

Mivel annyira lefoglalta az igazságosság kérdése, az idősebbik testvér nem volt hajlandó részt venni az ünneplésben.

A példázat nem mondja el, hogy valaha is megváltoztatta volna véleményét.

---

²²⁹ Lk 15:20-24

²³⁰ Lk 15:29-32 (új prot. ford.)

ELEGET TÁBOROZTUNK E HEGY KÖRÜL

A Sínai-hegy a leghíresebb, mert Isten ott mutatta be a Tízparancsolat törvényét sok más szabállyal és rendelkezéssel együtt, amelyről tudta, hogy népének szüksége lesz rá. Miután alaposan kioktatta őket, elmondta nekik, hogy érkezett annak az ideje, hogy tovább menjenek: „*Elég sokáig laktatok már e mellett a hegy mellett*” – mondta Isten – „*most pedig bontsatok tábort és induljatok útnak...*”²³¹

Izrael fiainak szükségük volt erre a megállóra itt a hegynél. Szükségük volt az összes hozzáadott szabályra és rendelkezésre, még a rituálék és ceremóniák „homályos beszédére” is. Szükségük volt a mennydörgésre és a villámlásra is, éppúgy, mint a vízzel kapcsolatos csodákra és az „angyalok kenyerére” is. És az az Isten, Aki a Sínai-hegyhez vezette őket ugyanaz az Isten volt, Aki később a felházban azt mondta, hogy „én inkább szeretném, ha barátaim lennétek”.

Amikor Izrael végül bevonult Kánaánba, magukkal vitték a Tízparancsolat két kőtábláját. Ha megélték volna a szeretetnek ezen szabályait, az Ígélet földje hihetetlenül biztonságos hely lett volna, ahol jó élni.

Azonban nem sok idő múlva sokan kezdték figyelmen kívül hagyni a Tízparancsolatot. Az Ótestamentum úgy jellemzi azokat a napokat, hogy „*Mindenki azt csinálta, amit jónak látott.*”²³² Egyes dolgok, amiket tettek, horror olvasmánnyá teszik a *Bírák könyvét*.

Sokan megfélelkeztek arról, Aki kimentette őket az egyiptomi rabságból, és Aki aranyéletet ajánlott nekik a „tejjel és mézzel folyó földön”.²³³ Egyesek a vezetők közül újra visszatértek a bálványimádáshoz.

A Tízparancsolat közepén Isten elhelyezett egy olyan előírást, amelynek az a szerepe, hogy megvédje Izraelt attól, hogy megfélelkezzen Róla, és segítse őket emlékezni a jó dolgokra, amelyeket népével tervezett. Ez a heti szombat törvénye volt.

---

²³¹lásd 5Móz 1:6-7

²³² Bír 21:25; lásd még: Bír 17:6 (új prot. ford.)

²³³ 2Móz 3:8

Sajnos a szolgálalelkűek arra hajlottak, hogy teherként tekintsenek erre a parancsolatra: „Semmi örömteli dolgot ne tégy a szombat napján” – értelmezték egyesek.

Még ma is egyes szolgálalelkű emberek úgy írják le a szombati nyugalom rendelkezését, mint önkényes követelményt, ami csak arra jó, hogy Isten megmutassa tekintélyét és tesztelje az engedelmességre való hajlandóságunkat.

Jézus azonban azért jött, hogy megmutassa, Istenben nincs semmilyen önkényesség. Ahogy Pál elmagyarázta, Isten azért adta törvényeit, hogy segítsenek és védelmezzenek bennünket tudatlanságunkban és éretlenségünkben valamint, hogy visszavezessenek az Isten iránti bizalomra. Ez igaz kell, hogy legyen a heti szombatokra is.

Szerencsére Isten barátai elmagyarázták az Ő szándékát, amiért ezt a rendelkezést adta. Ézsaiás még azt is mondja, hogy ha nem jelent örömet neked a szombat, nem is tartod meg egyáltalán.²³⁴

Nyilvánvaló tehát, hogy a szombat megtartását nem lehet megparancsolni vagy kieroszakolni. „Élvezd a szombatot, mert ha nem, szigorú büntetésben lesz részed!” Egy ilyen törvény teljesen értelmetlen lenne. Ha a gyermeked nem szereti a spenótot, megparancsolod neki, hogy mondja el, milyen finom a spenót, ellenkező esetben szigorúan megbünteted?

De mi lehet olyan örömteli a heti szombat megtartásában? Ha a Biblia többi részét elolvasod, nagyon jó válaszokat fogsz találni erre a kérdésre.

A szolgák, akik egyszerűen azt teszik, amit nekik megparancsoltak, hajlamosak úgy látni a szombatot, mint ami korlátozza szabadságukat – mint egy olyan korlátozást, amelyet a hűséges szolgák készségesen elfogadnak.

A barátok úgy értelmezik a szombatot, mint a barátság emlékművét, amely annak a bizonyítékára emlékeztet, hogy ez a szabadság és a bizalom alapja.

Egyesek inkább a Sínai körül bolyongnának

Egyes szolga-keresztények hajlanak arra, hogy a végtelenségig a Sínai-hegy körül bolyongjanak, irányítást és biztonságot találva a megbocsátás és megváltás szimbólumaiban és szabályaiban, amelyeket ott kaptak.

Egyes szolga-keresztények a „homályos beszédet” részesítik előnyben, mert ez a titokzatosság és hódolat érzését kelti bennük. Egyes vallási vezetőknek ez

---

²³⁴ Ésa 58:13

különleges befolyást és hatalmat kölcsönöz. A kevesebb ismerettel rendelkező szolgák, mint „Isten titkainak a sáfárait”²³⁵ tisztelik őket.

Isten „titkait” azonban nem kell titokzatosságba burkolni, mint a Pál napjaiban oly népszerű misztériumvallások gondosan elrejtett ismereteit. Isten titkait teljesen ki kell nyilatkoztatni és ismertté kell tenni.²³⁶ Tény az, hogy az Újszövetség úgy mutatja be Isten legnagyobb titkát, mint aki nem más, mint maga Jézus Krisztus.²³⁷ És Jézus nem azért jött, hogy elrejtse az igazságot, hanem azért, hogy érthetővé és világossá tegye.

Egyesek vágyakozva tekintenek vissza a Sínai villámlásaira és mennydörgéseire: „Milyen jó lenne” – hallottam egyesektől – ha Isten újra felemelné a hangját mai gonosz világunkra!”

A barátok szeretnek arra gondolni, hogy az a barlang, ahol Isten „halk és szelíd hangon” beszélt Illéssel, szintén ott van a Sínai-hegyen.²³⁸

Szolgából barát

Sok embert ismerek, akik örömmel fogadták Jn 15:15 ajánlatát. Ők annyira élvezik a barátság szabadságát, hogy gyakran beszélnek arról, hogy hogyan oszthatnák meg másokkal is. Természetesen a barátságot nem lehet rákényszeríteni senkire sem. Ahogy Pál tanácsolt: „Mindenki legyen teljesen meggyőződve felfogásának helyességéről.”²³⁹

Minden, amit a barátok megtehetnek az, hogy bátorítanak másokat, hogy tekintsék át ugyanazokat a bizonyítékokat, amelyeket ők annyira meggyőzőnek találtak. És ez *minden* bizonyítékra vonatkozik – beleértve a „Biblia kegyetlenebb beszámolóit is”. Gyakran az Istenről és a megváltásról alkotott kép válogatott bibliai idézeteken alapul és nem a teljes Biblián. „*Itt egy kicsi, ott egy kicsi*” (Ézs 28:10) – mondják egyes hűséges szolgák. De mi van a többivel?

A többi rész

Értelmesnek tűnik, hogy aki állítja, hogy megbízhatónak fogadja el a Bibliát, megértését, modelljét, filozófiáját, az Istenről és megváltásról alkotott képét a Biblia mind a hatvanhat könyvének az összefüggéseire kell, hogy építse. Ha úgy tűnik, hogy valami a Bibliában nem illeszkedik a modellembe, vagy az van, hogy félreértem a szakaszt, vagy a modellemnek a szélesítésére vagy javítására van szükség.

---

²³⁵ lásd 1Kor 4:1

²³⁶ lásd Kol 1:25-26

²³⁷ lásd Kol 2:2-3

²³⁸ 1Kir 19:8-13

²³⁹ lásd Róm 14:5

Amikor tizenhat éves voltam beiratkoztam egy autószerelő kurzusra, amelyet a középiskola ajánlott fel Kaliforniában, ahol tanultam. Osztályom tagjai elkezdtek kedvelni és nagyra becsülni Mr. Grubb tanárurat. Párokra osztotta a csoportot, és minden párnak kijelölt egy gépkocsit. Feladatunk az volt, hogy szétszereljük autónk mozgó részeit, különösképpen a motort. Le kellett csiszolnunk a tengelyeket, a szelepeket és bizonyos karbantartási feladatokat el kellett végeznünk, olyanokat, amelyeket 55 évvel ezelőtt el szoktak végezni.

Ezek után össze kellett szerelnünk az alkatrészeket. Aztán jött a döntő próba. Ha az autó beindult, átmentünk a vizsgán. Ellenkező esetben pedig... tulajdonképpen nem emlékszem más alternatívára, mert az autónk kattant egyet, felhördült és beindult. Néhány diák beugrott az autóba és győzelmesen körbeautóztunk az épületen.

Volt azonban egy gond. Úgy tűnt, hogy néhány darab (alkatrész) megmaradt. Mr. Grubb kegyelmes volt hozzánk, és átengedett bennünket. Azonban biztos vagyok benne, hogy nem ülnék be abba az autóba hosszabb távra. Különösképpen a be nem szerelt alkatrészek nélkül!

Régebben egy nyomtatott útmutatást kaptam János evangéliumának a tanulmányozásához. Az egyik célja ennek a kiadványnak az volt, hogy az embereket a teljes Szentírás tanulmányozására bátorítsa. Különös érdeklődéssel figyeltem, hogy mit mond ez az útmutató János 16:26-ról. Emlékeztek erre a versre, ahol Jézus egyértelműen és világosan elmondta, hogy nincs szükség arra, hogy Ő az Atyához imádkozzon érettünk, mert maga az Atya szeret bennünket.

János 16 ezen szakaszához azonban nem volt magyarázat. És azt sem magyarázta, hogy miért hagyta ki ezt a szakaszt. Amikor tisztelettudóan megkérdezték, a szerző elmagyarázta, hogy egyáltalán nem tudta beilleszteni a hagyományos modellbe. Ez az eset a középiskolai autónkra emlékeztetett és azokra a megmaradt alkatrészekre.

Isten a Biblia hatvanhat könyvében

Évek hosszú sora alatt lehetőségem volt arra, hogy csoportokat vezessek végig a Biblia mind a hatvanhat könyvén, ahol tanulmányunk egyetlen tárgya az Istenről alkotott kép volt. Nem töltöttünk időt azzal, hogy megoldjuk azt a kérdést, hogy hogyan vitte be Isten a dinoszauruszokat a bárkába. De feltettük azt a kérdést, hogy milyen Isten az, aki vízbe fullasztja azt a sok embert.

Visszaemlékszem arra a napra, amikor egy 84 éves idős szent felállt 300 ember előtt. „Csak el akarom mondani nektek” – mondta meglehetősen határozott hangon – hogy szerettem Istent egész életemben. Most azonban, hogy végigtanulmányoztuk mind a hatvanhat könyvet, nemcsak szeretem Őt – de odavagyok Érte!”

Különösen élvezetes volt gyerekeket végigvezetni a Biblián. Ők nagyon őszintén kérdeznek, és nyíltan fogalmazzák meg észrevételeiket.

Az egyik délutánon elérkeztünk az Ószövetség „szemet szemért, fogat fogért”²⁴⁰ tanításához. Kérdések merültek fel azzal kapcsolatosan, hogy Jézus azt tanította, hogy nekünk már nem kell ezt követnünk. Ehelyett inkább fordítsuk oda a másik orcánkat is.

Megkérdeztem a gyerekeket, hogy mit tennének, ha valaki kiverné a fogukat. Néhány ötlet után a nyolc éves Casey, aki mellettem ült – a lába sem érte a földet –, előállt gondosan előkészített válaszával.

„Először kiütném a fogát, utána odatartanám a másik orcámat!”

Egy másik alkalommal a Biblia több utalásáról beszéltünk, ahol arról van szó, hogy Isten el fogja pusztítani a gonoszokat. Megkérdeztem a gyerekeket, hogy mondta-e már az édesanyjuk: „Csináld azt, amit mondtam, vagy megöllek?”

„Igen!” – válaszolta nevetve az egész csoport.

„És úgy gondoljátok, hogy valóban így is gondolták?” – érdeklődtem.

„Nem, természetesen nem” - válaszolta a fiatal Tina – „tudjuk, hogy az csak egy szófordulat.”

„És gondoljátok, hogy Isten csak szófordulatokat használ?” – folytattam a kérdést. Jelezték, hogy nem gondolják.

„Ez azt jelentené, hogy édesanyjátok jobban szeret, mint Isten?”

Végül Casey törte meg a csendet. Miután komolyan átgondolta a kérdés horderejét, csak ennyit tudott mondani: „Hú!”

Mondhattam volna a gyerekeknek, hogy az a legjobb megoldás az ilyen és ehhez hasonló kérdésekre, ha abbahagyják a kérdezősködést, és egyszerűen csak hisznek Istenben. Természetesen ez a Bibliában való utazásuk végét jelentette volna. Értelmes gyerekek hamar belefáradnak abba, hogy egyszerűen megmondják nekik a nagy tudással rendelkező felnőttek, hogy mit kell hinniük.

Én azonban biztos vagyok abban, hogy Isten örömmel hallgatja, amint a gyerekek Róla beszélnek úgy, ahogy ez a fiatal csoport is tette. És ez a szabadság és biztonság, amit a nyílt kérdezés lehetősége nyújt, ott tartotta őket, hogy könyvről-könyvre átolvassuk a Biblia mind a hatvanhat könyvét.

---

²⁴⁰ lásd 2Móz 21:24; 3Móz 24:20; 5Móz 19:21; Mt 5:38-42

„Köszönöm mind a hatvanhatot”

Egy közelmúltban történő utazásom alkalmával hallottam Angliában, hogy egy lány, akit Leiliani-nak neveztek írt néhány levelet Istennek. Azt is megtudtam, hogy fiatal kora ellenére átolvasta a Biblia mind a hatvanhat könyvét. Rájött arra, hogy a hatvanhat könyv Istene egy nagyon különleges Személy.

Felautóztunk Skóciáig, hogy találkozzunk vele. Ahogy edinburghi otthonuk hátsó kertjében álltunk, Leilani felolvasta néhány levelét.

Azt mondta, hogy ez a kedvence:

Kedves Isten

*Köszönöm, hogy megteremtettél engem
és a hatvanhat könyvet -
39-et az Ószövetségben,
27-et az Újban -
hogy megtalálhassunk Téged.*

*Barátod:
Leilani.*

„Látom, hogy van egy utóirat is” – jegyeztem meg.

„Ó, csak egy rövid. Így szól: »Mi mindannyian tudjuk, hogy igaz.«”

„Ez azt jelenti” – magyarázta – „hogy mi tudjuk: amit a Biblia mond, az igaz.”

Tudom, hogy te is kedvelnéd Leilanit. Leilani Isten barátainak egyike.

BARÁTAI EGY BARÁTSÁGOS ISTENNEK

Fent Anglia észak-nyugati részén, Skócia határához közel, él egy erős, de kedves pásztor. Hallottunk arról, hogy a közelmúltban lett keresztény. Ezért hát elmentünk hozzá, hogy megtudjuk, mi vezette őt ebben a döntésében.

Egy jól betanított kutya segítségével lefelé terelte nyáját a lejtőn a mi irányunkba. Aztán végignéztünk egy hármás ikerszülést és elcsodálkoztunk azon, hogy milyen szakértelemmel kezelte az anyát és a három újszülött bárányt is. Ahogy ott állt a kezében egy báránnyal az ezer közül, amelyek születésénél segédkezett minden évben, lehetőségem adódott megkérdezni, hogy döntötte el, hogy keresztény lesz.

„Alice a barátom volt” – mondta bólintva egy kedves arcú asszony irányába.

„Mondja el, mit tett magáért!” – kértem.

„Ó, csak végigvezetett a Biblián, és úgy tűnik, jól sikerült.”

Többet is megtudtunk Alice-ról. Végigtanulmányozta a Biblia mind a hatvanhat könyvét és beleszeretett abba a képbe, amit Istenről kapott. Nagyon tevékeny volt a kicsi vidéki gyülekezetében, és időnként még prédikált is, amikor a lelkész távol volt. Nemrégien elküldte nekem a Jó Pásztorról szóló prédikációjának a hangfelvételét. A feleségem kinevezte a legjobb prédikációnak, amit valaha ebben a témában hallott.

Az Istennel való igaz barátság egyik jellegzetessége a mennyei Barát hírnevének a féltése. Ábrahám, Mózes és Jób, mind ilyen hűségről tanúskodtak. És Alice is, természetesen. Azt akarta, hogy Istent olyannak lássák, amilyen a valóságban, és megnyerte a pásztor szívét.

Megfigyeltem, hogy Isten barátai fontosnak tartják, hogy gyermekeik Istent a Barátjuknak tartsák. Miután meglátogattam olyan sok üres templomot Angliában, elmentünk egybe Londonba, amelyről azt mondják, hogy dugig van minden héten. Négy jókedvű fiatal lánnyal beszélgetni tudtam az istentisztelet után.

„Amikor a mennybe juttok, kivel szeretnétek először találkozni: Istennel az Atyával, vagy Jézussal a Fiúval?”

Egy pillanatnyi tévovázás nélkül az egyik lány rávágta: „Nem lenne semmi különbség. Jézus mondta, hogy *»aki engem látott, látta az Atyát«*.” Azon gondolkodtam, hogy bizonyára Isten valamelyik barátja segítette ezt az értelmes fiatal lányt.

Amikor megkérdeztem, hogy mit lehetne tenni azért, hogy a kiábrándult embereket visszavezessünk Istenhez, egyesek azt válaszolták, hogy az ilyen kételkedőknek meg kellene mondani, hogy hagyjanak fel azzal, hogy olyan sok kérdést feltesznek és mutassanak egy kicsit több hitet. Egyesek még hozzátették a Zsidókhoz írt levél figyelmeztetését, hogy *„hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni”*.²⁴¹ Szerintem

---

²⁴¹ Zsid 11:6 (Károli)

a szolgák beszélnek így. És ez a megközelítés az, amely a világban oly sok embert Isten ellen fordított.

Isten barátai meg akarják érteni, hogy emberek, mint Lorraine és családja miért gondolják azt, hogy a keresztény tanításnak nincs többé értelme. Valóban egy nagy adag „homályos beszéd” van abban, ahogyan Istenről és a megváltásról beszélnek.

Ha Jézus itt lenne személyesen, elmenne és világosan és tisztán beszélne Lorraine-nel és kedves családjával, Barryvel, a hentessel, a sírásóval és a motorosokkal. Isten gyermekeiként megérdemelnék egy esélyt arra, hogy megértsék az egészet.

Isten barátainak nagy kiváltsága, hogy közvetítőként szolgáljanak az ilyen embereknek, mint ahogyan Mózes is tette az Izrael fiaival.

Amikor megkérdeztem egy fiatal keresztény iskolás fiút, hogy mit kellene tenni az olyan emberekkel, mint Lorraine, gyorsan ezt válaszolta: „csak mondjunk nekik történeteket Jézusról”.

Jézusról beszélni annyi, mint a felházzról beszélni és arról, amit Jézus nekik mondott és velük tett ott. Azt jelenti, hogy elmondom nekik, hogy Isten nem értékeli jobban semmit gyermekei szabadságánál és barátságánál mindenütt a világon.

Az embereknek Jézusról beszélni azt jelenti, hogy meghívjuk őket, hogy több kérdést tegyenek fel, és nem arra készítjük őket, hogy kevesebbet kérdezzenek. Természetesen nem kötozködő kérdéseket, hanem olyan kérdéseket, amelyeknek az a célja, hogy megtudják az igazságot.

Azok, akik veszik a bátorságot, hogy Istenről beszéljenek, legyenek elsők abban, hogy ilyen kérdésekre bátorítják az embereket. Krisztus példáját követni azt jelenti, hogy felszabadítjuk az embereket, hogy azt mondják a legképzettebb prédikátornak is, hogy „nem értem, amit Istenről mondtál. Elnézést, hogy ezt kell mondanom, de számomra ez csak homályos beszéd volt.

Krisztus példáját követni azt is jelenti, hogy nagyon udvariasak legyünk a szolgákkal szemben. Ha az Istentől való félelmükben biztosítani kell őket arról, hogy van egy közbenjáró Barát, Isten barátai elmondják, hogy tényleg van egy ilyen barátságos Közbenjárójuk. Talán később lehetőség nyílik arra, hogy elmondjuk nekik, hogy a közbenjáró Barát is Isten.

A szolgáknak a legnagyobb elismerés, amit Istentől hallhatnak az, hogy *„jól vagyon jó és hű szolgám”*.

Kicsoda kívánhatna ennél többet?

Azokra, akik elfogadták Jn 15:15 ajánlatát, egy sokkal nagyobb elismerés vár: „Köszönöm barátom, hogy elmondtad az igazságot. Köszönöm, hogy a barátom vagy.”

EPILÓGUS

Ez a könyv azzal a kijelentéssel kezdődött, amelyben a világmindenség szuverén Ura felajánlja számunkra a barátságot.

Maga a Király mondja a szolgálóinak: „Inkább szeretném, hogy a barátaim legyetek.”

A MŰVÉSZ

Susan Kelley a Northern Arizona University-n szerzett főiskolai diplomát, művészeti melléktantárggyal. A művészet iránti elragadtatása a Long Beach-i California State University-re vezette őt, ahol egyetemi fokozatot szerzett rajzolásban és festészetben 1981-ben.

Susan egyetemi és posztgraduális tanulmányai magukba foglalták a portréfestészetet, az illusztrációkészítést, valamint a grafikai tervezést. Utazhatott Európába, hogy ott végezzen független kutatásokat nagyobb galériákban és múzeumokban.

Azon túl, hogy megbízásokat kapott privát portrékészítésre nemzetközi megrendelőknek, Susan olyan cégeknek és intézményeknek készített illusztrációkat, mint a *Reader's Digest*, McDonald Charities, Los Angelesi gyermekkórház, NBC televízió, Kaliforniai Állami Egyetem, Galoob játékok, Maranatha! Music, National Medical Home Care, Memorial Hospital Long Beach és Wherehouse Records.

Susan sokoldalú művész, aki színeiről és festészeti stílusáról ismert, valamint az érzékeny emberábrázolásról. Eredeti műveit kiállították Los angelesi kiállításokon

a Tudomány és Iparművészeti Múzeumban, a Foote, Cone és Belding épületében; a Divatintézetben és a Kaliforniai Állami Egyetemen.

Susan Kaliforniában él férjével Kevin Harkey-vel, a sikeres karikaturistával és két gyermekükkel.

A MODELLEK

Több mint negyven csodálatos barát ajánlotta fel idejét, hogy modellt álljon a könyv képeihez. Abban az esetben, ha találkoznaál eggyel is ezek közül a barátok közül, tényleg tartozom nekik egy-két magyarázattal:

A kalapos utazó árus egy megbízható személy, ahogy remélheted is! Ő egy egyházi vezető Angliában és a skóciai St. Andrews University-n doktorált.

A király egy szemináriumi tanár Oroszországban és Csehszlovákiában, aki tényleg mintázza azt, hogy mit jelent szolgáló barátnak lenni.

Saul a damaszkuszi úton egy altatóorvos, aki bármelyik úton szívesen találkozna Krisztussal.

A hamis próféta egy megbízható fogorvos, aki sosem szándékozik becsapni senkit sem.

Az ijedt páciens már tudja mi fog történni azokkal, akik nem szedik be gyógyszereiket. Ugyanígy sebész férje is, aki Mózeszt modellezi.

A megbocsátó Jézus a kereszten egy nagyra becsült ügyvéd.

Senki sem vette komolyabban a modellkedést, mint Brad, a fiú, aki csodálja idősebb testvérét.

Más modellek: röntgenorvos, iskolai tanácsadó, tanár, a megelőző orvoslás doktora. És sok diák – az általános első osztálytól az orvostanhallgatókig – beleértve három unokámat is.

Négy kép az angliai kereszténységről készült dokumentumfilmünk (One of the Lads - az egyik fiú) alapján készült el.

Egyébként a főkomornyik maga a szerző - aki próbál úgy kinézni, mint egy hű szolga.

A SZERZŐ

Graham Maxwell (1921-2010) a Loma Linda University Újszövetség emeritus professzora volt. Angliában született, főiskolai tanulmányait Kaliforniában végezte, a University of Chicago Divinity School nevű egyetemen szerzett doktori fokozatot az újszövetségi bibliai tanulmányokban.

Doktori disszertációja azokkal az értelmezési elemekkel foglalkozik, amelyek bekerültek az Újtestamentum fordításaiba, különösképpen a Római levélbe. A Római levél lett azóta is kutatásainak és írásainak fő tárgya. Egyéb kiadványai: *I Want to Be Free* [Szabad akarok lenni]; *You Can Trust the Bible* [Megbízatsz a Bibliában]; és *Can God Be Trusted* [Meg lehet bízni Istenben]?

Tizenkilenc évig tanított Bibliát és bibliai nyelveket főiskolai és lelkészképzős diákoknak a Pacific Union College-ban. 1961-ben Loma Linda-ra költözött, hogy a vallási tanszék igazgatója legyen és Bibliát tanítson orvosi, fogorvosi és egyéb szakokon tanuló diákoknak.

Kedvenc kurzusa az egy évig tartó utazás a Biblián keresztül, hogy felfedezze az Isten képét a hatvanhat könyv mindegyikében. Ezt a kurzust 135-ször tartotta meg, nemcsak osztályteremben, hanem imaházakban és otthonokban is olyan csoportoknak, amelyeknek a létszáma egy tucattól 700 főig terjedt.

118 ország állampolgárai vettek részt a Biblia könyvről-könyvre való tanulmányozásában hangfelvétel segítségével. Egy levelezőtársa a Falkland szigetekről ezt írta: „Szeretném ha tudnád, hogy mindig elolvasom a Bibliából az adott könyvet, mielőtt meghallgatnám a hangfelvételt.”

Maxwell több mint 10.000 emberben láthatta a hatását az ilyenfajta bibliatanulmányozásnak. „Úgy látom, történik valami” – mondta – „amikor a különféle kultúrákhoz tartozó emberek egy következetes képet kapnak Istenről a Bibliában, egy végtelenül hatalmas, ám ugyanolyan kegyelmes Személyről, Aki semmit sem értékel jobban, mint a szabadságot és a barátságot.” Ez készítette őt ennek a könyvnek a megírására.